

ÅRSREDOVISNING

2017

INNEHÅLL

3	ÅRET I KORTHET
4	KONCERNÖVERSIKT
6	CONSILIUMS VÄRDESKAPANDE
10	CONSILIUMS MARKNADSORGANISATION
12	VD-KOMMENTAR
15	AFFÄRSOMRÅDE MARINE & SAFETY
19	AFFÄRSOMRÅDE SAFETY ENGINEERING
22	AKTIEINFORMATION
24	FLERÅRSÖVERSIKT OCH ORDLISTA
25	NYCKELTAL OCH DEFINITIONER
26	ALTERNATIVA NYCKELTAL
28	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
32	FINANSIELLA RAPPORTER, KONCERNEN
36	FINANSIELLA RAPPORTER, MODERBOLAGET
40	REDOVISNINGSPRINCIPER
45	NOTER
60	REVISIONSBERÄTTELSE
63	BOLAGSSTYRNING
67	REVISORNS YTTRANDE
68	HÅLLBARHETSRAPPORT 2017
73	REVISORNS YTTRANDE
74	CONSILIUMS STYRELSE
75	CONSILIUMS LEDNING
76	ADRESSER
78	HISTORIK

Consiliums årsredovisning produceras på svenska och engelska. Årsredovisningen finns att ladda ner på www.consilium.se. En tryckt version av årsredovisningen distribueras till de aktieägare och övriga intressenter som anmält sitt intresse till företaget. Årsredovisningen kan även beställas på info@consilium.se.

Consiliums delårsrapporter finns tillgängliga på www.consilium.se.

ÅRET I KORTHET

Consilium har beslutat att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem, redovisas som kvarvarande verksamhet, och avyttra övriga självständiga rörelsegränar, redovisas som verksamheter under avveckling.

+7%

Orderingången, för kvarvarande verksamhet, ökade med 7 procent till 1 573,7 MSEK (1 464,8).

-5%

Nettoomsättningen, för kvarvarande verksamhet, minskade med 5 procent till 1 432,3 MSEK (1 503,6).

123,6 MSEK

Rörelseresultatet (EBIT), för kvarvarande verksamhet, uppgick till 123,6 MSEK (151,4).

Styrelsen föreslår att ingen utdelning lämnas (2,00).

UTVECKLING PER KVARTAL

KVARTAL 1

- Orderingången* ökade med 4 procent till 417,8 MSEK (401,0).
- Nettoomsättningen* minskade med 1 procent till 367,9 MSEK (372,4).
- Rörelseresultatet* (EBIT) uppgick till 39,0 MSEK (44,0).
- Consilium förvärvade det amerikanska brandsäkerhetsföretaget ACAF Inc.

KVARTAL 2

- Orderingången* ökade med 2 procent till 408,7 MSEK (398,5).
- Nettoomsättningen* minskade med 5 procent till 343,1 MSEK (362,1).
- Rörelseresultatet* (EBIT) uppgick till 36,8 MSEK (41,8).
- Consilium etablerade sitt första marknadsbolag i Frankrike.

KVARTAL 3

- Orderingången* ökade med 15 procent till 372,7 MSEK (323,0).
- Nettoomsättningen* minskade med 3 procent till 357,2 MSEK (367,0).
- Rörelseresultatet* (EBIT) uppgick till 44,5 MSEK (45,1).
- Consilium genomförde ett stort strukturprogram, omfattande effektivisering av organisationen och reduktion av personal, med syfte att minska årskostnaderna med mer än 50 MSEK.

KVARTAL 4

- Orderingången* ökade med 9 procent till 374,5 MSEK (342,3).
- Nettoomsättningen* minskade med 9 procent till 364,1 MSEK (402,1).
- Rörelseresultatet* (EBIT) uppgick till 3,3 MSEK (20,5).
- Consilium emitterade ett hybridinstrument om 200 MSEK för att stärka soliditeten och den finansiella ställningen.
- Consilium tog ett stort strukturgrepp och fokuserar verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem (redovisas som "kvarvarande verksamhet") och avyttrar övriga självständiga rörelsegränar (redovisas som "verksamheter under avveckling").
- Consilium genomförde under andra halvåret 2017 ett stort strukturprogram som minskar årskostnaderna med 40 MSEK (10 MSEK av tidigare redovisade kostnadsreduktion om 50 MSEK är hänförlig till verksamheter under avveckling).

* Avser kvarvarande verksamhet.

KONCERNÖVERSIKT

CONSILIUM ÄR ETT GLOBALT SÄKERHETSFÖRETAG

Consilium utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Verksamheten bedrivs inom affärsområdena **Marine & Safety** och **Safety Engineering**. Consilium har verksamhet i 27 länder världen över och närmare 90 procent av försäljningen sker utanför Sverige. Inom flera nischer har Consilium en världsledande ställning.

ERBJUDANDE

Consilium erbjuder produkter och system som används för att skydda liv, materiella värden och miljön. Genomgående för Consiliums erbjudande är att leverera produkter och system av hög kvalitet till kunder som har behov att skydda stora och komplexa miljöer med stora värden eller många människor. Med en global marknadsorganisation kan Consilium erbjuda sina kunder lokal service och support, oavsett var i världen de befinner sig. Företagets vision är att kunderna ska välja Consilium "When Safety Matters".

MARINE & SAFETY

Affärsområde Marine & Safety erbjuder huvudsakligen produkter och system för brand- och gasdetektion ombord på fartyg, offshoreanläggningar inom olje- och gasindustrin, tåg och tunnelbanor samt större fastigheter med höga skyddsvärden.

Consiliums lösningar kan upptäcka och varna för bland annat värme, rök, gas, flamma och oljedimma, med målsättning att en tidig detektion kan förebygga och begränsa bränder och på så sätt rädda liv och materiella värden.

SAFETY ENGINEERING

Affärsområde Safety Engineering erbjuder huvudsakligen brandsäkerhetslösningar till tankanläggningar, raffinaderier, oljeborr- och produktionsplattformar, petrokemiska fabriker, kraftverk samt hangarer, terminaler och lagerbyggnader med höga skyddsvärden. Consiliums erbjudande fokuserar på släckning av bränder med hjälp av vatten, skum, gas samt speciella lösningar för särskilt komplexa miljöer. Med stöd av riskanalys och förebyggande system, inklusive detektion, är målsättningen att förebygga och begränsa effekten av bränder och därigenom rädda liv och stora materiella värden.

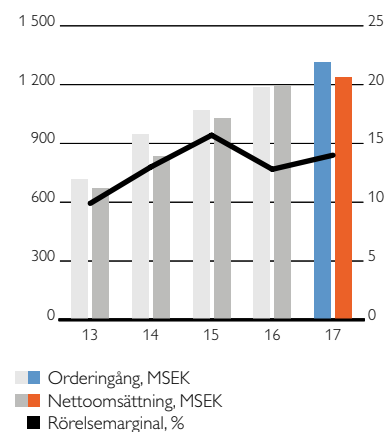
GLOBAL NÄRVARO

Consilium har mer än 850 anställda på 64 kontor i 27 länder. Den globala marknadsorganisationen förser Consiliums kunder inom respektive affärsområde med produkter och system, reservdelar, service samt support. Utöver Consiliums egna organisation stöds verksamheten av 142 personer anställda i Consiliums olika intressebolag samt av externa försäljnings- och servicerepresentanter. Consilium stärker löpande sin globala närvaro genom nya marknadsetableringar som ett led i sin affärsutveckling.

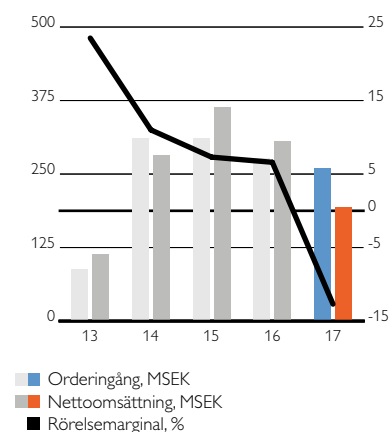
Consiliums erbjuder produkter och system som används för att skydda liv, materiella värden och miljön.

MARINE & SAFETY

SAFETY ENGINEERING

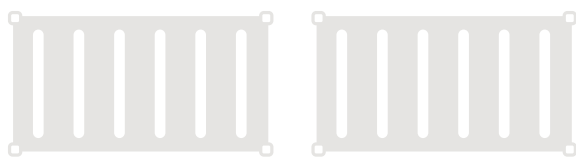

CONSILIUM-KONCERNEN

	2017	2016	2015
Ordergång, MSEK ¹⁾	1 573,7	1 464,8	1 376,7
Nettoomsättning, MSEK ¹⁾	1 432,3	1 503,6	1 392,7
EBITDA, MSEK ¹⁾	175,9	198,8	192,9
EBIT (Rörelseresultat), MSEK ¹⁾	123,6	151,4	163,7
EBT, MSEK ^{1) 3)}	64,0	105,3	102,5
Rörelsemarginal, % ¹⁾	8,6	10,1	11,8
Vinstmarginal, % ^{1) 3)}	4,5	7,0	7,4
Avkastning på operativt kapital, %	10,0	15,1	21,1
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	3,6	17,4	23,5
Soliditet, %	31	23	25
Resultat per aktie, SEK ^{1) 2) 5)}	4,08	5,87	5,23
Totalt resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	1,66	5,03	5,62
Investeringar, MSEK ¹⁾	73,1	74,6	75,5
Antal anställda ¹⁾	857	980	793
Antal anställda, intresseföretag ¹⁾	142	90	106

- 1) Avser kvarvarande verksamhet, exklusive verksamheter under avveckling.
- 2) Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.
- 3) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK år 2015.
- 4) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.
- 5) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

CONSILIUMS VÄRDESKAPANDE

Consilium erbjuder huvudsakligen brandsäkerhetsprodukter och brandsäkerhetssystem – områden där företaget har lång erfarenhet, stor kunskap och i många fall en ledande ställning inom valda nischer. Företagets strategier ligger till grund för utvecklingen av Consilium till ett globalt säkerhetsföretag.

VISION

”To be the customer’s first choice When Safety Matters”.

AFFÄRSIDÉ

Consiliums affärsidé är att utveckla och marknadsföra produkter, system och tjänster som används för att skydda liv, materiella värden och miljön. Affärsidén stöds av filosofin; global försäljning med lokal närvaro och att erbjuda kunderna marknadens bästa service och support.

Consilium fokuserar verksamheten till områden där företaget kan uppnå en världsledande ställning.

MÅL

Bakgrund

Under de första åren som börsnoterat företag, från 1994 och framåt, utvecklade Consilium ett stort antal olika verksamheter. Under perioden 2000-2008 genomförde företaget en omstrukturering av verksamheten med fokus på tillväxt inom utvalda områden – och från 2005 till 2008 växte Consilium med, i genomsnitt, mer än 20 procent per år.

Under åren 2009-2012 påverkades Consiliums marknader av en försvagad världskonjunktur vilket krävde effektivisering och kostnadskontroll. Consilium investerade samtidigt tid och kapital i ett antal affärsutvecklingsprojekt, som bland annat resulterade i en utbyggd marknadsorganisation och ett nytt affärsområde.

Under perioden 2013-2015 växte Consilium återigen med mer än 20 procent i genomsnitt. Under 2016 kunde Consilium konstatera en svagare efterfrågan inom flera marknadssegment med en svagare ökningstakt som följde. Consilium fortsatte dock sina investeringar för att skapa förutsättningar för en fortsatt uthållig lönsam tillväxt.

Under 2017 kunde Consilium konstatera fortsatt kraftiga variationer i efterfrågan

inom olika marknadssegment och valde att återigen genomföra ett kostnadsstrukturprogram för att effektivisera verksamheten och skapa långsiktig uthållig lönsamhet. Consilium beslutade även att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem och att avyttra övriga självständiga rörelsegränar.

Övergripande mål

Consiliums övergripande mål är att skapa värden för aktieägarna. Det ska ske genom att utnyttja koncernens kompetens, globala marknadsorganisation, långa erfarenhet och innovationsförmåga, samt genom att vara en ledande aktör inom valda marknads- och produktsegment.

Kvalitativt mål

Consiliums kvalitativa mål är att erbjuda marknads bästa kundvärde. Det kvalitativa målet innebär att Consiliums erbjudande ska karaktäriseras av hög kvalitet, god funktionalitet, hög leveranssäkerhet samt global service och support.

STRATEGIER

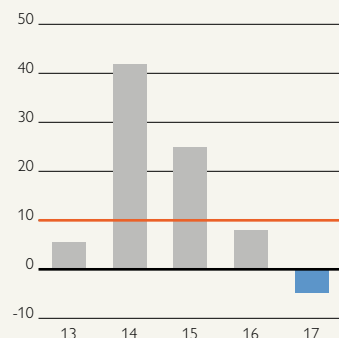
Consilium har en stark bas att växa från med ett marknadsledande erbjudande och en global marknadsorganisation. Lönsam

tillväxt ska skapas såväl organiskt som genom förvärv, partnerskap och allianser. Tillväxtsatsningarna ska ske inom produkt- och marknadssegment där Consilium redan har eller kan uppnå en världsledande ställning.

Consiliums övergripande strategier omfattar att:

- stå för kvalitet och tillförlitlighet
- vara en innovativ leverantör och ligga i framkant av den tekniska utvecklingen
- ständigt sträva efter att förbättra företagets processer, produktivitet och effektivitet
- vidareutveckla samt expandera den globala närvaron
- vara en aktiv part i strukturförändringar på marknaden och utvärdera såväl förvärv som värdeskapande allianser och partnerskap, i syfte att integrera verksamheten både framåt och bakåt i värdekedjan
- vara en attraktiv arbetsgivare och kontinuerligt förbättra koncernens samlade kompetens.

TILLVÄXT, %

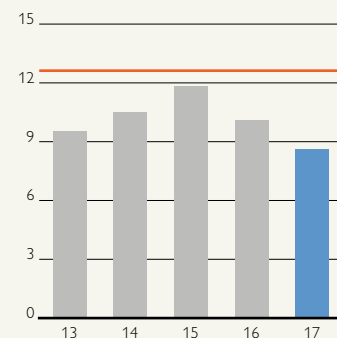

■ Mål >10 %

Tillväxtmål

Consiliums målsättning är att öka nettoomsättningen med mer än 10 procent i genomsnitt per år under perioden 2018-2022, genom en kombination av organisk tillväxt, partnerskap och förvärv.

RÖRELSEMARGINAL, %

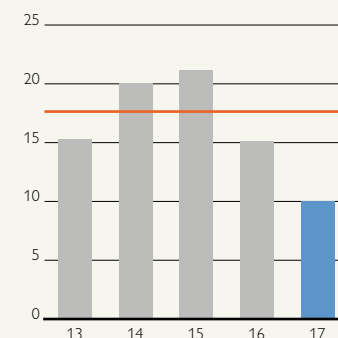

■ Mål ≥12,5 %

Lönsamhetsmål

Consiliums målsättning är att uppnå en rörelsemarginal om minst 12,5 procent senast 2022.

AVKASTNING PÅ OPERATIVT KAPITAL, %

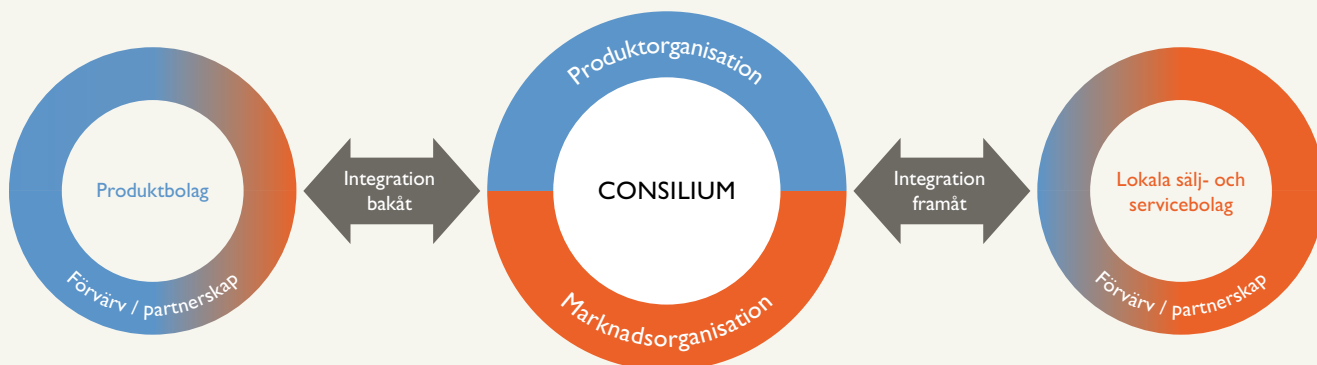

■ Mål ≥17,5 %

Avkastningsmål

Consiliums målsättning är att, genom förbättrat rörelseresultat och minskad kapitalbindning, uppnå en avkastning på operativt kapital om i genomsnitt minst 17,5 procent per år under perioden 2018-2022.

FÖRVÄRV OCH PARTNERSKAP

Consiliums strategi för förvärv och partnerskap syftar till att integrera verksamheten både framåt och bakåt i värdekedjan.

Consiliums tillväxt ska till största delen vara organisk. Utöver organisk tillväxt kan Consilium även växa genom förvärv och partnerskap.

Consilium söker framför allt efter förvärvskandidater, eller strategiska samarbeten, som uppfyller ett eller båda av nedanstående kriterier:

1. Erbjudande – produkter, system eller unik kompetens som kompletterar Consiliums erbjudande inom befintliga nischsegment.
2. Marknad – företag som kan förstärka Consiliums globala närvaro.

Consilium eftersträvar i alla förvärv och partnerskap möjligheter att öka intäkterna och/eller genom synergier förbättra marginaler och lönsamhet. Vid förvärv söks i första hand företag som omsätter mellan 25 och 250 MSEK. Även mindre förvärv kan genomföras om de är strategiskt viktiga.

GENOMFÖRDA FÖRVÄRV 2017

I januari 2017 förvärvade Consilium majoriteten av aktierna i det amerikanska brandsäkerhetsbolaget ACAF Systems Inc. ACAF Systems har utvecklat "Automatic Compressed Air Foam Systems" som möjliggör effektivare släckning av bränder, med användande av mindre vatten och skum, och på kortare tid, än med konventionella skumsläckningssystem. Systemen genererar "Compressed Air Foam" som dessutom är biologiskt nedbrytningbart. ACAF:s produkter har gått igenom omfattande

funktionstester i olika länder, och erhållit amerikanskt FM-godkännande samt patent. Förvärvet kompletterar Consiliums produktprogram och ger tillgång till ny teknik med tillhörande patent och internationella produktgodkännanden.

I december etablerade Consilium ett nytt marknadsbolag genom förvärv av sin lokala agent i Frankrike.

AFFÄRSUTVECKLING

Consilium arbetar aktivt med affärsutveckling och det är ett prioriterat område och en

viktig faktor för företagets hållbara utveckling och tillväxt. Affärsutvecklingen organiseras centralt, men genomförs med utnyttjande av koncernens samlade marknads- och teknikkompetens. Consilium genomför löpande satsningar, utifrån sin kunskap och erfarenhet, och investerar stora resurser inom valda fokusområden. Normalt arbetar Consilium med ett flertal affärsutvecklingsprojekt parallellt.

Tidigare projekt omfattar satsning på erbjudanden till den landbaserade olje- och gasindustrin som idag är ett eget affärsområde i Safety Engineering. Andra exempel är utvecklingen av en stark global marknadsorganisation, utvecklingen av brandlarm till tåg och andra spårburna fordon, utvecklingen av en gemensam teknisk plattform för Consiliums erbjudande, samt arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt standarderna SIL2 för offshore-industrin samt RAMS för tågbranschen.

JOINT VENTURE- OCH INTRESSEBOLAG

En del av Consiliums verksamhet bedrivs i samägda bolag. Flera av dessa är joint venture- eller intressebolag. Samägandet är ett resultat av att tidigare ägare haft

Consiliums tillväxt ska framför allt vara organisk. Den organiska tillväxten kompletteras med partnerskap och förvärv.

önskemål om att kvarstå som delägare eller att Consilium funnit det affärsmässigt riktigt att behålla den lokala entreprenören i bolaget vid ett förvärv. Modellen har hittills varit framgångsrik och är ett strategiskt alternativ vid alla potentiella förvärv.

Consiliums nuvarande joint venture- och intressebolag är antingen lokala marknadsbolag eller produktbolag. Samtliga samägda bolag ingår i Consilium-familjen och fungerar, och hanteras, på samma sätt som koncernens övriga bolag.

Consiliums joint venture- och intressebolag omsätter tillsammans mer än 200 MSEK och sysselsätter 142 anställda. Consiliums ägande i de samägda bolagen uppgår till mellan 30 och 50 procent. På grund av gällande redovisningsregler ingår endast bolagens resultat efter skatt i Consiliums redovisning. Inget av de enskilda bolagen har en väsentlig resultatpåverkan på Consilium. Consilium har dessutom entreprenörer som minoritetsdelägare i några av sina konsoliderade bolag.

HANTERING AV AFFÄRSMÄSSIGA RISKER

En väl fungerande riskhantering är en viktig parameter för Consiliums uthålliga tillväxt och lönsamhetsutveckling. Consilium utsätts, som andra företag, för en mängd olika riskscenarion och en samlad genomgång av hanteringen av koncernens risker finns beskriven i not 13.

Consiliums affärsmässiga risker omfattar bland annat risker med att vara allt för exponerad mot enskilda branscher, företag eller geografiska marknader. Riskhantering är en naturlig parameter i Consiliums affärsutveckling och företaget gör bedömningen att verksamheten inom affärsområde Marine & Safety har en balanserad riskspridning på länder, regioner, branscher, segment och kunder.

Försäljningen till marinmarknaden har, exempelvis, en god riskspridning mellan nybyggnation och eftermarknad, liksom mellan olika fartygstyper. Försäljningen till

tåg och tunnelbanor är ett annat exempel där efterfrågan inte är lika konjunkturrell som för marinmarknaden, utan istället har olika länders infrastrukturinvesteringar som främsta drivkraft. Detsamma gäller för försäljningen till landmarknaden.

Inom affärsområde Safety Engineering påverkas investeringsviljan hos Consiliums kunder i förhållandevis stor utsträckning av prisutvecklingen på olja och gas. Försäljningen av säkerhetssystem till olje- och gasindustrin påverkas negativt av ett lågt oljepris. Kraftindustrin har andra drivkrafter och det stora behovet av elproduktion gör att efterfrågan ökar globalt.

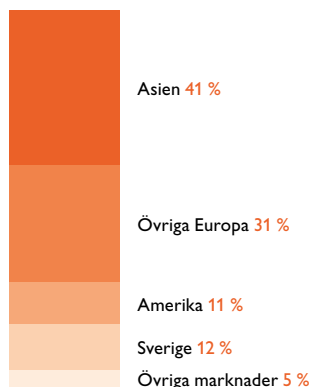
Consilium investerar löpande i nya geografiska marknader och i nya erbjudanden för att minska sin relativa riskexponering inom affärsområdet och uppnå en balanserad riskspridning.

CONSILIUMS MARKNADSORGANISATION

Consiliums marknadsorganisation har till uppgift att stå för marknadsföring och kundbearbetning, samt försäljning av produkter och system, reservdelar, tjänster, projektering respektive lokal service och support. Med närmare 90 procent av försäljningen till marknader utanför Sverige har de en central roll i koncernen, och arbetet med att bygga upp en global närvaro med egna kontor har under längre tid varit en av Consiliums centrala strategier och en viktig del i koncernens affärsutveckling.

NETTOOMSÄTTNING 2017 FÖRDELAD PÅ GEOGRAFISKA MARKNADER

Idag omfattar marknadsorganisationen 64 kontor fördelade på 27 länder runt om i världen. Till sin hjälp har marknadskontoren de produktorganisationer som ryms inom respektive affärsområde, som bistår med utveckling, tillverkning, underhåll och inköp av produkter och system, samt Consiliums koncerngemensamma administrativa funktioner.

GLOBAL RÄCKVIDD

Consilium är en globalt ledande aktör i flera av sina nischsegment och företags

erbjudande sträcker sig till kunder över hela världen. För att vara globalt framgångsrik krävs i många fall en egen representation på respektive lokal marknad då affärskultur, språk och traditioner samt marknadsstruktur kan se olika ut beroende på var i världen man befinner sig. Med egna kontor kan Consilium erbjuda hög flexibilitet, korta beslutsvägar, snabba leveranser och ett kundfokus som är anpassat till de lokala förutsättningarna.

Att utöka sin globala räckvidd är en central komponent i Consiliums affärsutveckling och företaget strävar efter att öka sin närvaro både genom organisk tillväxt och genom

förvärv. Idag har marknadsorganisationen en storlek som innebär att etablering av nya kontor kan ske med stöd av befintlig organisation. Förvärv kan ske när det är strategiskt riktigt och det finns en tydlig affärslogik, exempelvis inträde på ny geografisk marknad i de delar av världen där Consilium inte är etablerat med eget bolag. Consilium bearbetar redan idag marknader där företaget ännu inte har egen, eller begränsad, närvaro genom försäljnings- och servicerepresentanter.

TVÅ PARALLELLA MARKNADSORGANISATIONER

Consilium har byggt upp sin globala närvaro under en längre tid. Initialt koncentrerades arbetet runt företagets erbjudande inom affärsområde Marine & Safety. När Consilium etablerade affärsområde Safety Engineering fungerade Marine & Safetys organisation som en bas för det nya affärsområdets

geografiska expansion. Idag investerar Consilium i utvecklingen av två parallella marknadsorganisationer. Inom vissa områden finns synergier mellan organisationerna och även om vissa affärsrelationer kan delas har de ofta skilda slutkunder och marknadsföring, försäljning och leverans sker separat.

Verksamheterna inom Marine & Safety vänder sig huvudsakligen till varv och rederier, offshorebolag, tillverkare av tåg och tunnelbanor samt större fastighetsägare. Många kunder, exempelvis varv, föredrar ofta att arbeta med en lokal samarbetspartner och i vissa fall kan det vara ett krav. Detsamma gäller i hög utsträckning inom tågbranschen och vid skydd av fastigheter. Rederierna, å sin sida, har fartyg som normalt är i ständig rörelse på världshaven och har därför ett intresse av en utbyggd global service och support.

Kunderna inom affärsområde Safety Engineering utgörs, framför allt, av ingenjörs- och entreprenadföretag inom olje- och

gasindustrin, ägare av tankterminaler, olje- och gasföretag samt kraftbolag. Ingenjörs- och entreprenadföretagen är internationella aktörer och Consiliums globala närvaro är därmed en styrka. De övriga kunderna är inte sällan statligt kontrollerade bolag där den lokala närvaron, och ett lokalt nätverk, är en förutsättning för att kunna få leverera säkerhetssystem och kompletterande tjänster och produkter. Inom den offshore-baserade olje- och gasindustrin kan kunderna även utgöras av större varv – i vissa fall kunder där Consilium redan har en upparbetad relation från sina marina verksamheter och där affärslogiken är liknande.

**Consiliums marknadsorganisation
omfattar 64 kontor i 27 länder runt
om i världen.**

VD-KOMMENTAR

CONSILIUM ÖKAR FOKUS MOT SÄKERHET OCH REDUCERAR KOSTNADERNA

CONSILIUM TAR ETT STORT STRUKTURGREPP OCH FOKUSERAR PÅ SÄKERHET

Consilium har beslutat att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem och att avyttra/avveckla övriga verksamheter. Detta innebär att Consilium fokuserar verksamheten till produkter och system för detektion av rök, värme, gas och flammor, samt produkter och system för släckning av bränder med vatten, skum och gas, med tillhörande service och konsulttjänster. Vi koncentrerar våra produktbolags verksamhet till utveckling, tillverkning och global marknadsföring av säkerhetsprodukter och säkerhetssystem. Våra lokala marknadsbolag kommer däremot även fortsättningsvis att sälja

och erbjuda service till våra kunder för kompletterande produkter.

CONSILIUM GENOMFÖR ETT STRUKTURPROGRAM SOM REDUCERAR KOSTNADERNA

Efter en fördubbling av nettoomsättning och antal anställda under de senaste fem åren har Consilium under andra halvåret 2017 genomfört ett större organisatoriskt strukturprogram, vilket ökar effektiviteten och minskar årskostnaderna för kvarvarande verksamhet med 40 MSEK (10 MSEK av tidigare redovisade kostnadsreduktion om 50 MSEK är hänförlig till verksamheter under avveckling). Denna interna omstrukturering har medfört vissa avvecklings- och omställningskostnader under 2017, särskilt inom verksamheter under avveckling. Vi kommer under 2018 att arbeta vidare med ytterligare effektiviseringar och kostnadsreduktioner.

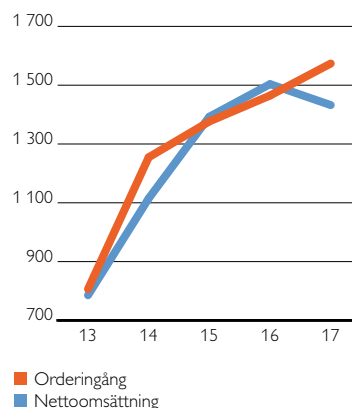
ÖKAD LÖNSAMHET EFTER STRUKTURPROGRAM OCH MED SÄKERHETSFOKUS

Det genomförda strukturprogrammet ger minskade kostnader inom båda affärsområdena under 2018, och målsättningen är att med full fokus mot säkerhetsprodukter och ökad intern effektivitet successivt öka EBITDA-marginalen.

VERKSAMHETEN 2017

Orderingången för Consilium-koncernens kvarvarande verksamheter ökade under 2017 med 7 procent till 1 573,7 MSEK (1 464,8). Nettoomsättningen minskade med 5 procent till 1 432,3 MSEK (1 503,6). Detta är hänförligt till minskade beställningar och förskjutningar av projekt inom olje- och gasindustrin, där marknaden varit svag

ORDERINGÅNG I RELATION TILL NETTOOMSÄTTNING

under de senaste två åren, samt minskad nybyggnation av handelsfartyg. Orderstocken för Consilium-koncernens kvarvarande verksamhet är rekordstor och uppgick 31 december 2017 till 809,6 MSEK (667,9). Lönsamheten inom affärsområde Marine & Safety förbättrades sammantaget under 2017, medan affärsområde Safety Engineering redovisade ett negativt resultat efter minskade leveranser till olje- och gasmarknaden. Trots en svag marknad inom ovan nämnda marknadssegment, och satsningar på nya säkerhetsprodukter, uppgick Consilium-koncernens EBITDA för kvarvarande verksamheter under 2017 till 175,9 MSEK (198,8), och EBITDA-marginalen uppgick till 12,3 procent (13,2).

Orderingången för kvarvarande verksamhet inom affärsområde Marine & Safety ökade under 2017 med 11 procent. Nettoomsättningen ökade med 4 procent, och lönsamheten var fortsatt god, med en EBITDA-marginal på 17,6 procent (16,4). Beställningarna till nybyggnation av

kryssningsfartyg har ökat. Orderingången på säkerhetssystem till militära fartyg är fortsatt god. Beställningarna av brandlarm till tåg och tunnelbanor fortsätter att utvecklas positivt. Försäljningen till sjukhus och större industribyggnader på landmarknaden fortsätter att öka. Beställningar till varv av nya handelsfartyg halverades under 2016. Under 2017 har dessa beställningar ökat, men ligger fortfarande på historiskt låg nivå. Olje- och gasmarknaden har varit svag under de senaste två åren, och marknadssatsningen på detta segment har påverkat resultatet negativt både 2016 och 2017. Försäljningen till eftermarknaden, som utgör mer än 50 procent av total volym, är fortsatt stabil och ökande. Orderstocken är god, men förskjutningar av leveranser har påverkat nettoomsättningen negativt. Vi förväntar

en ökad nettoomsättning under 2018.

Orderingången för kvarvarande verksamhet inom affärsområde Safety Engineering minskade under helåret 2017 med 6 procent. Den svaga efterfrågan från olje- och gasindustrin och förskjutningar av projekt har påverkat nettoomsättningen negativt, och medfört kostnader. Osäkerheten kring oljepriset har minskat investeringarna och försenat beslutsprocessen för många projekt. Den trots en svag marknad relativt goda orderingången under 2017 har med hänsyn till långa ledtider inte slagit igenom på nettoomsättning. Nettoomsättningen för helåret 2017 minskade därför med 37 procent, vilket medfört ett negativt resultat under fjärde kvartalet och helåret 2017. Satsningar på nya produkter har likaså belastat resultatet under 2017. Orderstocken är idag mycket god.

Consilium är ett globalt säkerhetsföretag inom utvalda nischmarknader med höga skyddsvärden, där vi erbjuder kunderna innovativa lösningar med hög kvalitet, tillförlitlighet och hög servicegrad. Vår vision är att kunden ska välja Consilium "When Safety Matters".

Efterfrågan från kraftindustrin är fortsatt god. Efterfrågan har varit generellt svag inom olje- & gasindustrin, även om vi ser ökad aktivitet. Vi förväntar en ökad orderingång och väsentligt högre nettoomsättning under 2018, vilket tillsammans med lägre kostnader ska ge ett väsentligt bättre resultat.

Consilium har under 2017 fortsatt att utveckla nya produkter och nya tekniska lösningar anpassade för våra nischmarknader, gjort förvärv som kompletterat vår produktportfölj, och etablerat oss på nya geografiska marknader.

STRATEGI OCH FOKUS VÄSSAS YTTTERLIGARE

Consilium lägger fullt fokus på utveckling, tillverkning och marknadsföring av avancerade säkerhetsprodukter och säkerhetssystem till nischmarknader med höga skyddsvärden och höga säkerhetskrav. Detta fokus kommer att öka den interna effektiviteten inom organisationen, och förbättra samarbetet mellan affärsområdena.

Consilium utvecklar produkter och tekniska lösningar anpassade för våra nischmarknader. Detta omfattar bland annat produkter och system för detektion av rök, värme, gas och flammor, samt produkter och system för släckning av bränder med vatten, skum och gas. Vi gör kompletterande förvärv för att stärka produktportföljen, och ingår samarbetsavtal med kompletterande produktbolag. Consilium erbjuder kvalificerad global service, samt konsulttjänster för säkerhet inom vissa områden.

Consilium integrerar successivt verksamheten både framåt och bakåt. Vi gör kompletterande förvärv av både produktbolag och marknadsbolag. Vi stärker kontinuerligt den globala marknadsorganisationen och förbättrar vår kundsupport. Vi arbetar löpande för att förbättra kostnadseffektiviteten.

STRATEGI OCH AFFÄRSMODELL

Consiliums huvudfokus är att erbjuda säkerhetslösningar av hög kvalitet till kunder med höga säkerhetskrav. Vi fokuserar på utvalda nischmarknader och eftersträvar global tillväxt med höga marknadsandelar.

Consilium har stor kunskap om brandsäkerhet och tekniska lösningar inom våra nischområden. Vi har breddat vårt erbjudande till att omfatta allt från konsulttjänster till kompletta säkerhetssystem, med såväl brand- och gasdetektion och alarm, som aktivt brandskydd, och utvecklar speciella systemlösningar för våra kunder. Vi har ökat satsningen på erbjudanden till eftermarknaden.

Consilium eftersträvar höga marknadsandelar inom globala nischmarknader, och

erbjuder en hög servicenivå med global service via en kvalificerad egen marknadsorganisation. Consilium har byggt upp en global marknadsorganisation med 64 kontor i 27 länder för försäljning, service och support av produkter och system. Vi etablerar oss själva på nya geografiska marknader, och gör kompletterande förvärv av lokala marknadsbolag.

Vår huvudmarknad är fortfarande marinmarknaden med handelsfartyg, passagerar- och kryssningsfartyg, militära fartyg, samt support- och servicefartyg. Vi har anpassat våra produkter och system till olika fartygstyper, och erbjuder speciallösningar inom varje delsegment. Samtidigt har vi har utnyttjat vår tekniska kompetens för utveckling av kompletterande produkter och system för tillväxt inom nya marknadssegment. Consilium har etablerat en stark global position för försäljning av brandlarm till tåg och tunnelbanor, där vi ser höga säkerhetskrav inom en global nischmarknad med god tillväxtpotential. Consilium har ökat sin försäljning till sjukhus och större industribyggnader med höga säkerhetskrav i Skandinavien. Consilium har gjort stora investeringar för tillväxt inom olje- och gasmarknaden, med höga säkerhetskrav, och där ser vi en betydande global tillväxtpotential.

Consiliums erbjudanden riktar sig till flera helt olika nischsegment med olika investeringscykler, vilket ger en bra balans. Försäljningen till eftermarknaden utgör en stabil bas och är fortsatt ökande.

Säkerhetskraven ökar globalt inom alla våra områden. Consilium behåller eller ökar sina marknadsandelar inom våra viktigaste marknadssegment, men den svaga nybyggnadsmarknaden för handelsfartyg, och den likaså svaga olje- och gasmarknaden, har gett upphov till förskjutningar av order och leveranser, vilket påverkat resultatet negativt.

Vi ser dock en god tillväxtpotential för Consilium under 2018, och det strukturprogram som genomförts under andra halvåret 2017 stärker lönsamheten.

Consilium stärker kontinuerligt sin befintliga globala marknadsorganisation för försäljning och after sales support. Genom utbildning och rekrytering ökar vi kontinuerligt kompetensen inom marknadsorganisationen. Consilium etablerar nya marknadskontor och gör kompletterande förvärv inom sina nischområden.

Hög innovationsgrad är en viktig faktor för vår långsiktiga konkurrenskraft och fortsatta tillväxt, och Consilium gör fortlöpande stora investeringar i produktutveckling inom sina nischområden. Consilium har framgångsrikt lanserat flera nya produkter under de senaste åren, men det finns fortfarande flera nya produkter och system inom säkerhetsområdet som väntar på sitt kommersiella genombrott. Dessa nya produkter och system belastade resultatet med 15 MSEK under 2017, men vi förväntar oss successivt ökade intäkter.

ORGANISATIONSUTVECKLING

Det finns idag cirka 1 000 medarbetare inom Consilium-koncernen, inklusive joint-venture- och intressebolag. Consilium har ökat satsningarna på utbildning. Att öka kompetensen är viktigt, men att utveckla samarbetet mellan verksamheterna är lika viktigt. Med verksamhet i 27 länder, med många olika kulturer och språk, är en gemensam syn på strategi, målsättningar och värderingar nödvändig.

Personalen är en viktig resurs och framgångsfaktor för ett tekniskt kunskapsföretag som Consilium. Ökade resurser satsas på kompetensutveckling inom den globala organisationen. Vi har lojala medarbetare och en låg personalomsättning. Styrkan i den

globala marknadsorganisationen, med ett stort antal verksamheter i många olika länder, förutsätter nära daglig samverkan.

Vi sammanfattar våra kärnvärderingar med: "We are one global team", "We take responsibility", och "We deliver".

KUNDVÄRDE OCH AKTIEÄGARVÄRDE

Vår övertygelse är att vår globala nischstrategi, med en kombination av innovativa och högkvalitativa produkter och system, utvecklade och anpassade för våra nischmarknader, tillsammans med den höga applikationskunskap vi byggt upp inom dessa områden, och vår starka globala marknadsorganisation med lokal service och support, skapar värde för kunderna. Vi är lika övertygade om att denna globala nischstrategi, och våra marknads- och teknikinvesteringar i linje med denna, även skapar värde för aktieägarna.

UTSIKTER FÖR 2018 OCH LÅNGSIKTIGA FINANSIELLA MÅL

Vi ser en fortsatt tillväxtpotential för

Consilium under de närmaste åren.

Säkerhetskraven ökar globalt inom alla våra områden. Stor eftermarknad, och försäljning till marknadssegment med helt olika konjunkturutveckling och investeringscykler, ger Consilium en relativt stabil utveckling över tid. Denna stabilitet möjliggör långsiktiga satsningar på nya produkter och nya marknader.

Consilium fortsätter att skapa aktieägarvärde genom sin verksamhet. Kortsiktigt kan stora investeringar påverka resultatet, men långsiktigt arbetar vi för att uppnå uppsatta finansiella mål.

Consilium fortsätter att arbeta enligt den långsiktiga strategi och med de långsiktiga finansiella målsättningar som styrelsen lagt fast.

Fokuseringen mot säkerhet och det genomförda strukturprogrammet ökar förutsättningarna för lönsam tillväxt. Consilium behåller nivåerna för sina tidigare långsiktiga mål för tillväxt och lönsamhet för kvarvarande verksamhet, men justerar tidsperioden. Consilium har som målsättning att den årliga tillväxten av nettoomsättningen i genomsnitt ska vara mer än 10 procent per år under perioden 2018-2022. Consilium har som målsättningen att rörelsemarginalen ska uppnå till minst 12,5 procent senast 2022. Consilium har som målsättning att avkastningen på operativt kapital i genomsnitt ska vara mer än 17,5 procent per år under perioden 2018-2022.

Nacka i april 2018

Ove Hansson, vd och koncernchef

AFFÄRSOMRÅDE MARINE & SAFETY

Inom affärsområde **Marine & Safety** utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium produkter och system för detektion av brand och gas i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med höga säkerhetskrav och höga skyddsvärden som fartygsnäringen, offshoreindustrin, transportsektorn och större fastigheter. 88 procent av försäljningen går till marknader utanför Sverige.

ERBJUDANDE

Consilium är en världsledande leverantör av produkter och system för detektion av brand och gas i olika typer av högriskmiljöer. Erbjudandet omfattar en bred portfölj av produkter som kan upptäcka och varna för, bland annat, värme, rök, gas, flammor och oljedimma. Målsättningen är att genom en tidig detektion förebygga och begränsa bränder och på så sätt rädda liv och materiella värden samt förhindra och minimera bränders negativa inverkan på den omgivande miljön.

Consiliums produkter är utvecklade för att klara komplicerade och påfrestande marina miljöer och företaget erbjuder detektion av brand och gas ombord på alla typer av fartyg från mindre yrkesbåtar till stora kryssningsfartyg. Consiliums produkter erbjuds även till

andra applikationsområden där komplexiteten är liknande och företaget har utvecklat produkter anpassade för, bland annat, tåg och spårburna fordon, samt för fastigheter med höga skyddsvärden. Consilium har nyligen även utvecklat ett SIL2-godkänt brandlarm för applikationer inom offshoreindustrin.

KUNDER

Consilium riktar sitt erbjudande till, i huvudsak, fyra nischmarknader: fartygsnäringen, offshoreindustrin, transportsektorn och större fastigheter. Fartygsnäringen är det största marknadssegmentet och Consilium marknadsför sina produkter både till nybyggnadsfasen och till eftermarknaden. Vid nybyggnation är det ofta varven som fattar investeringsbesluten och det är därför viktigt att vara upptagen på varvens lista över

Mer än vartannat större fartyg i världen har en produkt från Consilium ombord.

utvalda leverantörer, så kallade *Makers List*. Det är samtidigt viktigt att ha en god relation till rederierna även i nybyggnadsfasen, då de inte sällan har åsikter om utrustningen ombord. I stort sett alla betydande varv och rederier finns på Consiliums kundlista och företaget gör bedömningen att mer än vartannat större fartyg i världen har en produkt från Consilium ombord.

Eftermarknadsfasen omfattar ersättningsprodukter, reservdelar, service, support och övriga tjänster. I denna fas utgörs kunden av det rederi som äger fartygen, eller det managementbolag som ansvarar för fartygen. Ett kommersiellt fartyg har normalt en livslängd på cirka 25 år – för vissa typer är det betydligt längre. Ökade transportvolym, ett ökat antal fartyg på

världshaven, teknikutveckling och lagkrav gör att efterfrågan ökar löpande och mer än hälften av affärsområdets nettoomsättning kommer från eftermarknaden.

Consiliums kunder inom tåg och spårburna fordon utgörs dels av tågtillverkare och dels av olika tågoperatörer. Erbjudandet marknadsförs framför allt mot nybyggnation, det vill säga tillverkningen av nya tåg, men Consilium har även ett komplett erbjudande för eftermarknaden.

Consiliums kunder inom skydd av större fastigheter utgörs av installationsföretag som tar stora entreprenaduppdrag, större säkerhetsföretag samt företag som levererar avancerade släcknings- och sprinklersystem. Typinstallationer omfattar skydd av större industrifastigheter, sjukhus, skolor och hotell.

MARKNAD

Behovet av effektiva sjötransporter ökar i takt med globaliseringen och ett ökat handelsutbyte mellan tillväxtländer och övriga delar av världen. Omkring 90 procent av all världshandel transporteras vid något tillfälle med fartyg, och utvecklingen av handelsflottan och världshandeln är nära sammankopplade.

Det finns cirka 100 000 kommersiella fartyg i världen. 50 000 av dessa ingår i den internationella handelsflottan, vilket är Consiliums marina huvudmarknad. Utöver dessa finns en mängd andra typer av fartyg som kryssnings- och passagerarfartyg, militära fartyg samt specialfartyg, exempelvis supply- och supportfartyg inom offshore.

MARINE & SAFETY

MSEK	2017	2016
Orderingång	1 313,4	1 188,4
Nettoomsättning	1 239,3	1 197,3
EBITDA	218,7	196,8
EBIT (Rörelseresultat)	173,2	153,8
Tillgångar	1 241,9	1 200,9
(varav anläggningstillgångar)	606,5	628,0
(varav omsättningstillgångar)	600,7	572,9
(varav tillgångar som innehas för försäljning)	34,7	–
Eget kapital och skulder	1 241,9	1 200,9
(varav eget kapital)	382,4	243,0
(varav skulder)	847,1	957,9
(varav skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning)	12,4	–
Operativt kapital	835,5	734,8

NYCKELTAL

	2017	2016
Andel av koncernens omsättning, %	86,5	79,6
Andel av koncernens rörelseresultat, %	140,1	101,6
Rörelsemarginal, %	14	13
Avkastning på operativt kapital, %	22	25
Antal anställda	630	650
Antal anställda, intresseföretag	142	90

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL FYRA NISCHMARKNADER

FARTYGSNÄRINGEN

- Tankfartyg
- Kryssningsfartyg
- Lastfartyg
- Militära fartyg

OFFSHOREINDUSTRIN

- Supply- och supportfartyg
- Flytande oljeriggar
- Produktions- och bostadspattformar
- Förläggingsfartyg

TRANSPORTSEKTORN

- Tåg
- Tunnelbanor
- Bussar
- Lastbilar

FASTIGHETER

- Sjukhus och offentliga miljöer
- Skolor och hotell
- Större industrifastigheter
- Vindkraftverk

Marknaden för nybyggnation av fartyg är i huvudsak förlagd till varv i Asien, där Kina, Sydkorea och Japan är de dominerande varvsländerna. Inom vissa specialsegment finns även varv i Europa och USA av betydelse. Eftermarknaden är i alla avseenden global då rederiernas fartygsflottor är i ständig rörelse på världshaven och fartygens behov av service och ersättningsprodukter måste tillfredsställas där fartyget för närvarande befinner sig. Consilium har genom sin globala marknadsorganisation närvaro med egen personal i samtliga viktiga varvs- och redarländer, samt i de länder som har störst hamnar och mest trafik. Övriga marknader bearbetas av Consiliums service- och försäljningsrepresentanter.

Marknaden för tåg och spårburna fordon är global och kunderna utgörs av internationella tåg tillverkare och tågoperatörer i olika länder. Marknadens drivs framför allt av etablering av nya tågssystem, huvudsakligen i tillväxtmarknader, samt av att äldre tågssystem fasas ut och ersätts av nya.

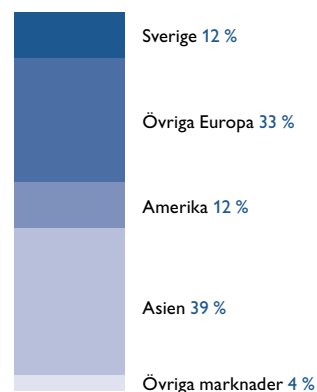
Marknadsutvecklingen för säkerhetsprodukter till större fastigheter drivs både av behovet av nya fastigheter och moderniseringar av befintliga. Samtliga Consiliums marknader påverkas också, i olika utsträckning, av förändringar i och tillkomsten av olika regelverk och ny lagstiftning.

POSITION

Consilium är en världsledande leverantör i flera av sina valda nischsegment. Med en lång historik, stabila produkter, kända varumärken och unika lösningar har Consilium lyckats skapa höga eller mycket höga marknadsandelar. Med sin globala marknadsorganisation har Consilium dessutom byggt en unik ställning på marknaden som täcker marknadens alla faser, från nybyggnation till eftermarknadsförsäljning, service och support över stora delar av världen. För att behålla en uthållig konkurrenskraft fokuserar verksamheten på ett antal områden som syftar till att erbjuda marknadens bästa kundvärde. Övergripande är filosofin att hjälpa kunderna att lyckas med sin affär (*helping clients succeed*). De viktigaste komponenterna är:

1. Innovation – inom befintliga och nya erbjudanden.
2. Kvalitet – nollfels-vision genom kvalitets-säkrad utveckling och produktion.
3. Leveranssäkerhet – i termer av effektiv produktion och distribution.
4. Service och support – *first time fix* samt lokalt stöd på global basis.

NETTOOMSÄTTNING 2017 FÖRDELAD PÅ GEOGRAFISKA MARKNADER

CASE

MAERSK-TORNET

I början av 2017 invigdes det iögonfallande Maersk-tornet i Köpenhamn. Det 75 meter höga kopparklädda tornet är en del av Panum, Köpenhamns Universitets hälsovetenskapliga fakultet. En av de bärande tankarna bakom Maersk-tornet var att skapa en kreativ mötesplats för såväl studenter som framstående forskare. Ett högt torn med många människor skapar samtidigt speciella krav, inte minst på brandsäkerheten. Därför är Maersk-tornet utrustat med Consiliums högteknologiska brandlarm Terra Fire.

Det nyinvigda Maersk-tornet är en förlängning av Köpenhamns Universitets hälsovetenskapliga fakultet och rymmer utöver undervisningslokaler, kontor och forskningslaboratorier även konferenscenter, hörsalar, mötesplatser och en stor matsal. Tornet ligger intill Rigshospitalet och är tänkt att bli en central punkt för hälso- och sjukvårdsforskning med inriktning mot livsstilssjukdomar, med förhoppningen att locka till sig såväl utländska studenter som framstående internationella forskare.

En av de bärande tankarna bakom Maersk-tornet var att skapa en kreativ mötesplats för utbildning och avancerad forskning med öppna ytor för social interaktion och tvärvetenskapligt kunskapsutbyte parat med högspecialiserade laboratoriefaciliteter. Tornet som reser sig 75 meter över marken omfattar 15 våningar om totalt 42 700 m² med ett öppet atrium och en framträdande

spiraltrappa som förbinder de olika våningsplanen.

PRISBELÖNT OCH NYDANANDE

Med sin spektakulära design och innovativa lösningar har Maersk-tornet både uppmärksammats i media och belönats med en mängd priser. Tornets fasad har utrustats med 3 300 kopparjalusier, som både ger byggnaden ett spektakulärt utseende och skyddar mot solens strålar. Bland andra energieffektiva innovationer kan nämnas att all spillenergi återvinns, havsvatten ger miljövänlig kyla och regnvatten återanvänds för att, bland annat, spola toaletter. Maersk-tornet har även utrustats med 1 500 m² solceller.

Ett 75 meter högt torn ställer också extrema krav på brandsäkerheten, eftersom det tar lång tid att utrymma i händelse av

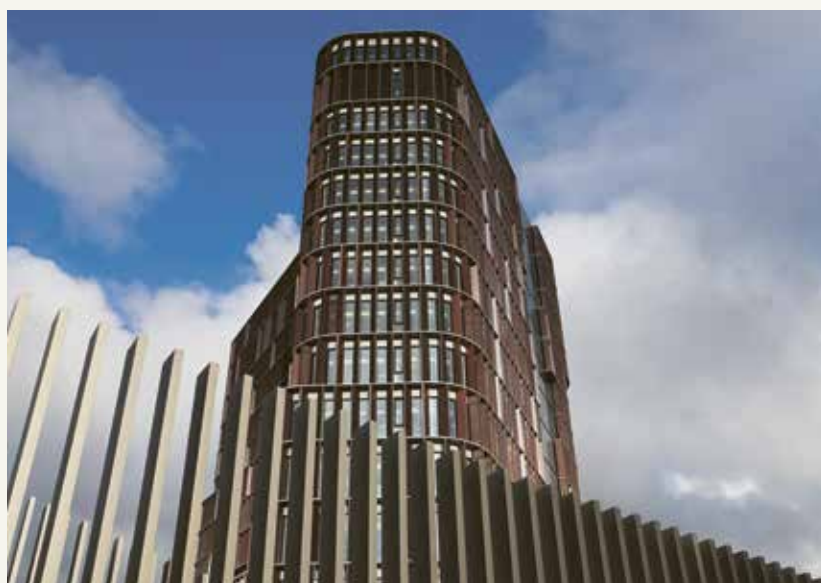
brand eller rökutveckling. När Maersk-tornet skulle utrustas med ett brandlarm föll valet på Consiliums moderna högteknologiska brandlarm Terra Fire.

CONSILIUMS LÖSNING

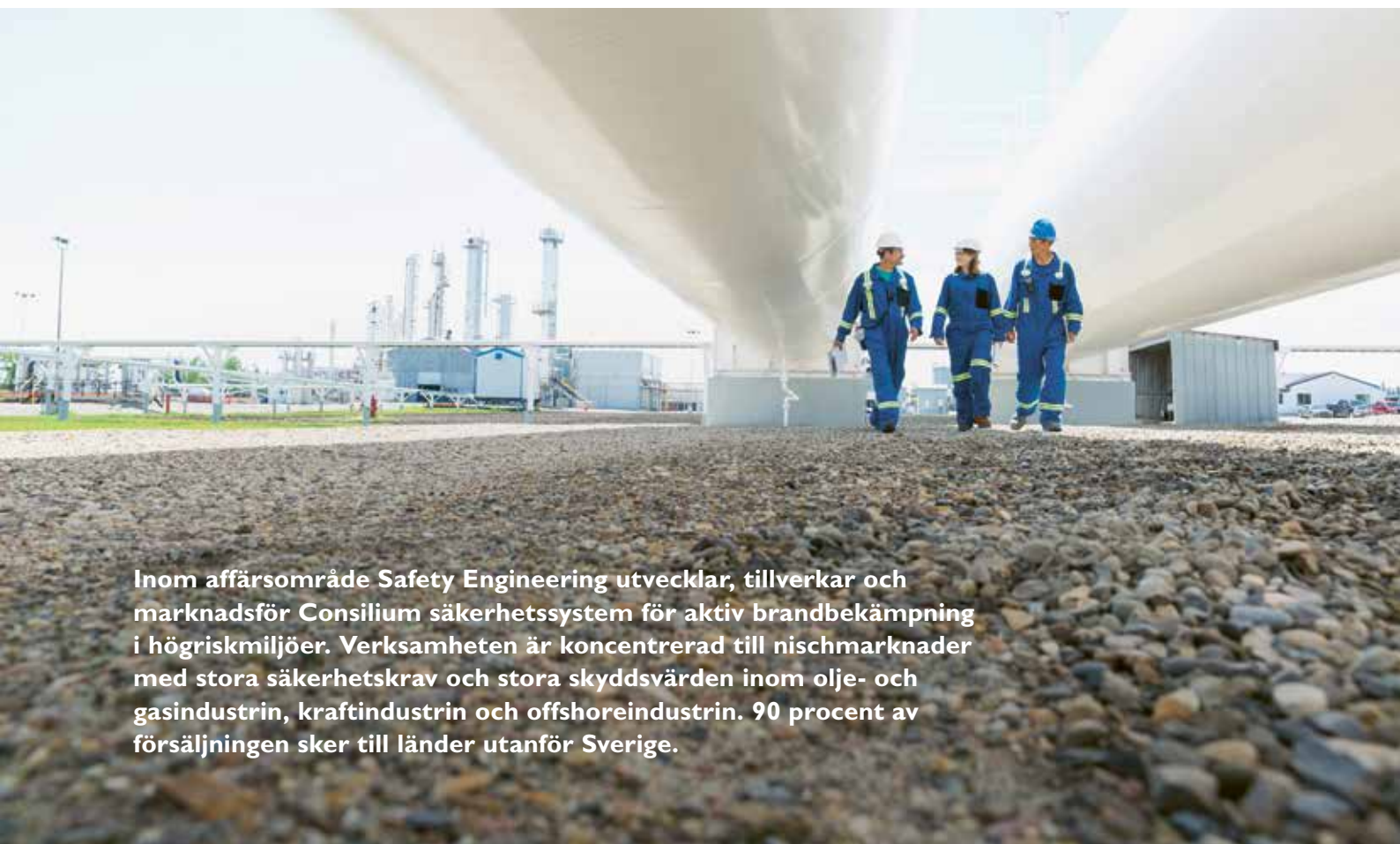
Consiliums brandlarm Terra Fire (FG 5000) är utvecklat för att skydda krävande miljöer med höga skyddsvärden. Terra Fire är ett analogt adresserbart system innebärande att varje rökdetektor kan identifieras enskilt och systemet kan därigenom ange exakt var en brand eller rökutveckling indikerats. Terra Fire är erkänt för sin utmärkta interaktivitet och användarvänlighet, vilket är en central parameter för att snabbt kunna få en tydlig uppfattning om händelseförloppet och därigenom fatta korrekta beslut vid larm.

Terra Fire använder avancerade algoritmer för att kontinuerligt utvärdera information från systemets rökdetektorer för att säkerställa bästa möjliga åtgärd vid alla situationer. Algoritmerna för varje enskild rökdetektor anpassar sig efter den miljö som detektorn är monterad i, vilket säkerställer snabb åtgärd vid eventuella larmsituationer samtidigt som den ger hög immunitet mot oönskade larm. Systemet övervakar och kompenserar dessutom kontinuerligt nedsmutsningsgraden av rökdetektorerna, vilket förlänger deras effektiva livslängd.

Consiliums lösning till Maersk-tornet består av fem Terra Fire-system som kopplats ihop till ett större heltäckande brandlarmssystem. Totalt omfattar systemet 2 500 slingenheter, varav 2 000 är rökdetektorer. För att ytterligare öka användarvänligheten levererade Consilium även två nyutvecklade, väggmonterade, touchscreen-skärmar som arbetar parallellt med Terra Fire. Brandlarmssystemet levererades av Consiliums industridivision, Consilium Building Safety, genom företagets danska agent, LAP Sikkerhed ApS.

AFFÄRSOMRÅDE SAFETY ENGINEERING

Inom affärsområde Safety Engineering utvecklar, tillverkar och marknadsför Consilium säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning i högriskmiljöer. Verksamheten är koncentrerad till nischmarknader med stora säkerhetskrav och stora skyddsvärden inom olje- och gasindustrin, kraftindustrin och offshoreindustrin. 90 procent av försäljningen sker till länder utanför Sverige.

ERBJUDANDE

Consilium erbjuder olika typer av säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning. Erbjudandet omfattar allt från förebyggande lösningar till detektion, alarm, brandbekämpning och supportsystem. Utöver brandsäkerhetssystem erbjuds konsulttjänster som tekniska beräkningar, design, riskanalys och utbildning samt service och support.

KUNDER

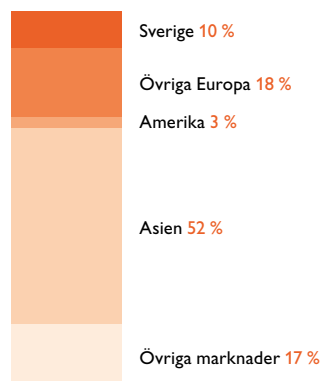
Consilium koncentrerar sin verksamhet till olje- och gasindustrin, kraftindustrin samt offshoreindustrin. Inom respektive industrigren finns en mängd olika nischmarknader och applikationsområden. Consilium erbjuder sina system och tjänster i samband med nybyggnation, utbyggnation

eller ombyggnation av olika typer av större anläggningar.

Vid nybyggnation består Consiliums kunder ofta av internationella entreprenadföretag med övergripande projektansvar. Flera av de stora entreprenadföretagen är globala aktörer som företräds av lokala bolag. Vid ut- eller ombyggnation samt övriga tjänster utgörs kunderna normalt av oljebolag, gasbolag eller kraft- och energibolag. Majoriteten av dessa är statligt ägda.

MARKNAD

Den globala efterfrågan på energi och elektricitet driver investeringar i infrastruktur. De största energikällorna är olja, gas och kol – och runt om i världen planeras och projekteras för en stor mängd anläggningar. Investeringsviljan hos olje- och gasindustrins

**NETTOOMSÄTTNING 2017
FÖRDELAD PÅ GEOGRAFISKA
MARKNADER**

aktörer minskar vid sjunkande oljepris och leder till längre beslutsprocesser och senareläggning av investeringsbeslut. Det motsatta gäller normalt vid ökande oljepris, och offshoremarknaden följer samma mönster. Samtidigt ökar efterfrågan, generellt sett, på alternativa energikällor och nya projekt planeras i ett flertal länder. För att möta den globala efterfrågan av elektricitet planeras dessutom, i många delar av världen, stora investeringar i kraftverk för att öka elproduktionen.

Efterfrågan på brandsäkerhetssystem till olika typer av anläggningar är fortsatt stor, dels på grund av stora ekonomiska värden men även tack vare ökade krav och tillkommande regelverk. Consilium koncentrerar sin verksamhet i länder och regioner

SAFETY ENGINEERING

MSEK	2017	2016
Orderingång	260,3	276,4
Nettoomsättning	193,0	306,3
EBITDA	-17,7	24,5
EBIT (Rörelseresultat)	-24,5	20,1

Tillgångar	614,6	541,6
(varav anläggningstillgångar)	227,8	207,6
(varav omsättningstillgångar)	237,6	334,0
(varav tillgångar som innehas för försäljning)	149,2	—

Eget kapital och skulder	614,6	541,6
(varav eget kapital)	189,5	127,0
(varav skulder)	319,1	414,6
(varav skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning)	106,0	—

Operativt kapital	350,9	379,1
-------------------	-------	-------

NYCKELTAL

	2017	2016
Andel av koncernens omsättning, %	13,5	20,4
Andel av koncernens rörelseresultat, %	-19,8	13,3
Rörelsemarginal, %	-13	7
Avkastning på operativt kapital, %	-7	6
Antal anställda	227	330
Antal anställda, intresseföretag	—	—

CONSILIUM KONCENTRERAR SITT ERBJUDANDE TILL TRE NISCHMARKNADER

OLJE- OCH GASINDUSTRIN

- Raffinaderier, petrokemianläggningar och kemiska fabriker
- Tankterminaler och oljekajer
- Petrokemiska lagrings- och förvaringsanläggningar

KRAFTINDUSTRIN

- Gas- och oljekraftverk
- Kolkraftverk
- Kärnkraftverk
- Sol-, vatten- och vindkraftverk
- Transformatorstationer och ställverk

OFFSHOREINDUSTRIN

- Produktions- och prospekteringsplattformar
- Bostadsplattformar
- Flytande supportanläggningar, FPSO/FLNG
- Helikopterplattformar

Consilium erbjuder säkerhetssystem för aktiv brandbekämpning i högriskmiljöer.

som har en utbyggd industri runt olja, gas och andra energikällor, eller länder som utvecklar sin industri.

Det mesta av världens olje- och naturgastillgångar finns i Mellanöstern, och det är också där Consilium har stora delar av sin verksamhet. Indien och Kina planerar stora investeringar i kraftverk och detta segment bearbetar Consilium från sin verksamhet i Indien. Inom offshoresegmentet har Consilium verksamhet baserad runt utvinning av olja och gas i Nordsjön genom sin närvaro i Norge, samt via sina marknadsbolag i Kina och Sydkorea.

POSITION

Consilium har stärkt sin ställning på marknaden i takt med att verksamheten utökats. Genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv har Consilium erhållit betydande marknadsandelar inom vissa delsegment. Från att ha varit en liten aktör har företaget växt till att bli en etablerad aktör, där Consiliums system och kompetens har ett högt anseende

på marknaden. En ökad marknadsnärvaro genom etableringen av allt fler egna kontor genererar successivt ökade affärsmöjligheter.

Affärsområde Safety Engineering baserar och vidareutvecklar sin uthålliga konkurrenskraft på ett antal områden med syfte att erbjuda marknads bästa kundvärde:

1. Kvalitet – system med premium-produkter.
2. Tillförlitlighet – med kvalificerad personal som förstår och kan lösa kundens utmaningar.
3. Tillgänglighet – lokal närvaro i kombination med global räckvidd.
4. Kostnadseffektivitet – genom optimerad systemintegration levererad av en effektiv organisation.
5. Brett erbjudande – med ett komplett program av säkerhetssystem och tjänster.

AKTIEINFORMATION

Consilium-aktien

Consiliums B-aktie introducerades i maj 1994 på Stockholmsbörsens O-lista. Under 1995 registrerades aktien på Stockholmsbörsens A-lista. Under våren 2003 återgick aktien till notering på O-listan. Efter Stockholmsbörsens förändring handlas Consiliums aktie numera på Nasdaq Stockholm, Small Cap-listan.

Aktiekapitalet i Consilium uppgick per den 31 december 2017 till 58 511 015 kronor fördelat på 11 702 203 aktier, var och en med ett kvotvärde av 5 kronor. Aktier av serie A (907 490 st) berättigar till 10 röster och aktier av serie B (10 794 713 st) till 1 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinster.

Likviditetsgarant

Consilium har sedan 2008 ett avtal med Remium Nordic AB i syfte att förbättra likviditeten i Consiliums aktie. Som

likviditetsgarant säkerställer Remium en specifik spread, det vill säga skillnaden mellan köp- och säljkurs i bolagets aktie, samtidigt som likviditet tillförs i orderboken genom att en volym aktier garanteras på köp- och säljsidan. Syftet med garantin är att minska kraftiga kursrörelser orsakade av enstaka affärer och samtidigt stimulera handeln i aktien. För aktieägarna innebär det i förlängningen bättre kursinformation och en mer rättvisande marknadsvärdering av Consiliums aktier.

En likviditetsgarant måste enligt minimikraven, i Nasdaq's regelverk, ställa kurser på både köp- och säljsidan, så att skillnaden mellan kurserna inte är större än 4 procent. Kurserna måste ställas under minst 85 procent av löpande handelstid. I och med att företaget har en likviditetsgarant markeras Consilium med (LP) i aktielistorna. Under 2017 uppgick den genomsnittliga stängningsspreaden till 0,98 procent.

Kursutveckling

Under året har aktiens värde minskat med 39 procent, från 95,75 kronor till 58,00 kronor den 31 december 2017, baserat på slutkurs första handelsdagen respektive sista handelsdagen för perioden. Under samma tid har index där Consilium ingår utvecklats enligt följande: OMX Stockholm (PI) har gått upp med 6 procent, OMX Stockholm Small Cap (PI) med 6 procent och OMX Stockholm Industrial Goods & Services (PI) har gått upp med 21 procent. Consilium har under året som högst betalats med 108,00 kronor och som lägst med 55,25 kronor. Vid utgången av 2017 uppgick Consiliums börsvärde till 626 MSEK (1 028).

Omsättning

Under året gjordes 6 600 avslut i Consilium B. 1 296 712 aktier omsattes till ett värde av 98 668 096 SEK. Omsättningshastigheten uppgick till 12 procent.

Aktieägare

Antalet aktieägare uppgick per den 31 december 2017 till 2 137 stycken (2 311).

Utdelningspolitik

Consiliums styrelse har fastslagit att en försiktig utdelningspolitik ska tillämpas under en förväntad tillväxtfas. Utdelningen ska, över tiden, motsvara en fjärdedel av resultatet efter finansiellt netto och skatt.

Föreslagen utdelning

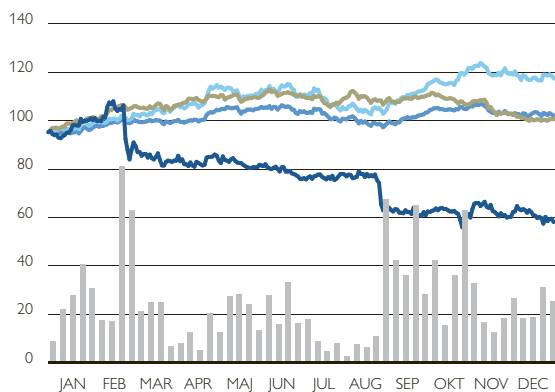
Styrelsen föreslår årsstämman att ingen utdelning lämnas (2,00).

Direktavkastning

Styrelsens förslag att ingen utdelning lämnas innebär ingen direktavkastning för räkenskapsåret 2017 (2,1).

KURSTVECKLING 2017

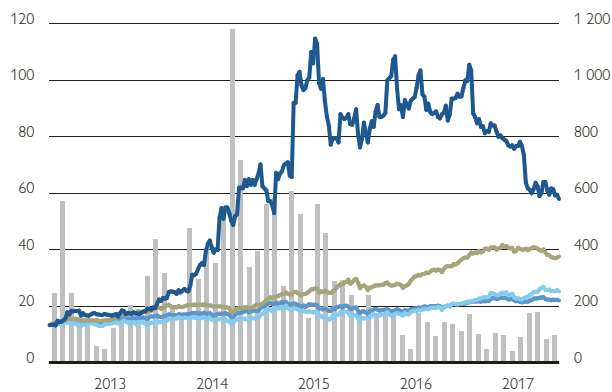

Antal omsatta aktier i 1 000-tal per vecka

Consilium B OMX Stockholm PI OMX Stockholm Small Cap PI OMX Stockholm Industrial Goods & Services PI

IXX

KURSTVECKLING 2013-2017

Antal omsatta aktier i 1 000-tal per månad

DATA PER AKTIE

	2017	2016	2015	2014	2013
Börskurs	58,00	95,25	89,75	63,50	19,60
Resultat, kvarvarande verksamhet	4,08	5,87	5,23	4,71	2,60
Totalt resultat	1,66	5,03	5,62	4,25	0,06
P/E-tal	35	19	16	15	327
Eget kapital, SEK	54,3	38,2	32,2	28,0	22,7
Börskurs/eget kapital	1,07	2,49	2,79	2,27	0,86
Utdelning, SEK	0,00	2,00	2,00	1,25	0,40
Direktavkastning, %	0,0	2,1	2,2	2,0	2,0
P/S-tal	0,5	0,7	0,8	0,7	0,3
Antal aktier, noterade	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713	10 794 713
Antal aktier, totalt	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203	11 702 203

DE STÖRSTA AKTIEÄGARNA

	A-aktier	B-aktier	Innehav	Röster
Platanen Holding AB Holding	843 534	1 300 124	18,3 %	49,0 %
Platanen Holding AB	63 956	3 954 493	34,3 %	23,1 %
MCT Brattberg Aktiebolag		2 205 000	18,8 %	11,1 %
Magnus Vahlquist		530 000	4,5 %	2,7 %
Svenska Handelsbanken Markets		166 400	1,4 %	0,8 %
Hawk Invest AS		129 658	1,1 %	0,7 %
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension		117 803	1,0 %	0,6 %
Ove Hansson		100 086	0,9 %	0,5 %
Lott och Nils Rosenblads stiftelse		96 399	0,8 %	0,5 %
Nordnet Pensionsförsäkring AB		80 844	0,7 %	0,4 %
Summa	907 490	8 680 498	81,8 %	89,4 %

Aktieinformation Consilium B

Aktienotering, Nasdaq Stockholm, Small Cap
 Kortnamn, CONS B
 ISIN-kod, SE0000236382
 ICB-kod, 2700
 Sektor, Industrivaror & tjänster
 Totalt antal noterade aktier, 10 794 713 st
 Högsta betalkurs 2017, 108,00 SEK
 Lägsta betalkurs 2017, 55,25 SEK
 Slutkurs 2017-12-31, 58,00 SEK
 Börsvärde 2017-12-31, 626 MSEK

IR-kontakt

Ove Hansson, vd och koncernchef
 Tel: 08-563 053 02
 E-post: ove.hansson@consilium.se
 Roger Orreteg, finansdirektör
 Tel: 08-563 053 06
 E-post: roger.orreteg@consilium.se

Ekonomisk information 2018

Delårsrapport jan-mars, 2018-05-24
 Delårsrapport jan-juni, 2018-08-28
 Delårsrapport jan-september, 2018-11-21

Därutöver publicerar Consilium varje månad information om koncernens orderingång och fakturering.

FLERÅRSÖVERSIKT

KONCERNRESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK ¹⁾	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	1 432,3	1 503,6	1 392,7	1 114,8	785,5
Rörelsens kostnader och övriga rörelseintäkter	-1 308,7	-1 352,2	-1 229,0	-997,8	-711,1
Rörelseresultat	123,6	151,4	163,7	117,0	74,4
Finansiella poster	-59,6	-46,1	²⁾ -61,2	-26,4	-20,1
Resultat efter finansiella poster	64,0	105,3	102,5	90,6	54,3

1) Avser kvarvarande verksamhet, exklusive verksamheter under avveckling.

2) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK.

KONCERNBALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	53,3	55,1	44,5	38,3	29,3
Immateriella anläggningstillgångar	677,0	674,1	359,6	281,9	157,6
Finansiella anläggningstillgångar	175,1	171,7	140,8	142,8	93,5
Varulager m.m.	302,1	320,4	227,3	197,2	144,1
Fordringar	435,4	493,9	505,3	401,5	307,1
Kortfristiga placeringar	28,9	79,9	134,2	12,9	14,2
Likvida medel	208,6	165,1	69,3	105,4	180,6
Tillgångar som innehas för försäljning	184,4	–	–	–	–
Summa tillgångar	2 064,8	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4
Eget kapital	636,0	447,2	376,3	327,9	265,9
<i>Skulder</i>					
Icke räntebärande långfristiga avsättningar	109,1	192,5	71,4	63,1	20,2
Räntebärande långfristiga skulder	819,8	865,5	620,2	445,6	405,6
Icke räntebärande kortfristiga skulder	280,0	342,2	305,4	270,7	200,4
Räntebärande kortfristiga skulder	101,3	112,8	107,7	72,7	34,3
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	118,6	–	–	–	–
Summa skulder	1 428,8	1 513,0	1 104,7	852,1	660,5
Summa eget kapital och skulder	2 064,8	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4

ORDLISTA

Affärsmodell

En teoretisk beskrivning av hur ett företag eller verksamhet är tänkt att fungera.

Konsoliderade bolag

Dotterbolag där Consiliums ägande överstiger 50 procent, eller har ett bestämmande inflytande, och som ingår i koncernens redovisning.

LNG

Flytande naturgas (Liquefied natural gas).

LP (Liquidity Provider)

Likviditetsgarant. För förklaring se sid 22.

Makers list

Ett fartygsvarvs lista över prioriterade leverantörer.

Project engineering

Teknisk projektledning.

RAMS

Reliability, Availability, Maintainability and Safety (Funktionssäkerhet, Tillgänglighet, Underhållsmässighet och Säkerhet). En europeisk säkerhetsstandard (EN 50126) för järnvägsindustrin.

Retrofit

Eftermarknadsförsäljning av ersättningsprodukter.

SIL

Safety Integrity Level (Säkerhetsintegritetsnivå). En internationell funktionssäkerhetsstandard (IEC 61508) rörande utveckling av säkerhetssystem för maskiner.

NYCKELTAL

	2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA, MSEK ¹⁾	175,9	198,8	192,9	145,8	95,3
EBIT (Rörelseresultat), MSEK ¹⁾	123,6	151,4	163,7	117,0	74,4
EBT, MSEK ^{1) 3)}	64,0	105,3	102,5	90,6	54,3
Rörelsemarginal, % ¹⁾	8,6	10,1	11,8	10,5	9,5
Vinstmarginal, % ^{1) 3)}	4,5	7,0	7,4	8,1	6,9
Avkastning på operativt kapital, %	10,0	15,1	21,1	20,0	15,3
Avkastning på eget kapital, % ⁴⁾	3,6	17,4	23,5	20,9	8,8
Direktavkastning, %	0,0	2,1	2,2	2,0	2,0
P/E-tal ²⁾	35	19	16	15	327
Soliditet, %	31	23	25	28	29
Nettoskultsättningsgrad, %	107	164	139	122	92
Kassalikviditet, %	176	162	172	151	214
Resultat per aktie, SEK ^{1) 2) 5)}	4,08	5,87	5,23	4,71	2,60
Totalt resultat per aktie, SEK ^{2) 5)}	1,66	5,03	5,62	4,25	0,06
Eget kapital per aktie, SEK	54,3	38,2	32,2	28,0	22,7
Investeringar, MSEK ¹⁾	73,1	74,6	75,5	60,0	32,3
Utdelning per aktie, SEK	0,00	2,00	2,00	1,25	0,40
Antal anställda ¹⁾	857	980	793	690	529
Antal anställda, intresseföretag ¹⁾	142	90	106	104	78

1) Avser kvarvarande verksamhet, exklusive verksamheter under avveckling.

2) Exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

3) Inklusive engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation, 17,5 MSEK 2015.

4) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 3,4 procentenheter år 2015.

5) Påverkas negativt av engångskostnader för förtidslösen av företagsobligation med 1,17 SEK per aktie år 2015.

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster med avdrag för aktuell skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.

Bruttovinst

Försäljningsintäkter med avdrag för sålda varors kostnad.

Direktavkastning

Av årsstämman beslutad, eller av styrelsen föreslagen, utdelning för verksamhetsåret i förhållande till börskurs.

EBITDA

Resultat före räntor, skatt, nedskrivning och avskrivning.

EBIT

Resultat före räntor och skatt.

EBT

Resultat före skatt.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier på balansdagen.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångar exklusive varulager dividerat med kortfristiga skulder.

Nettoskultsättningsgrad

Räntebärande skulder och räntebärande avsättningar, minus kortfristiga placeringar och likvida medel, i förhållande till eget kapital.

Operativt kapital

Balansomslutningen minskad med likvida medel i form av kassa, bank och övriga finansiella tillgångar samt icke räntebärande skulder beräknat som årsgenomsnitt.

P/E-tal

Aktiekurs i förhållande till vinst per aktie.

P/S-tal

Aktiepris i förhållande till omsättning per aktie.

Resultat per aktie

Resultat efter skatt, avseende kvarvarande verksamhet, hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt antal aktier.

Rörelseresultat

Resultat före räntor och skatt, motsvarande EBIT.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättningen.

Soliditet

Eget kapital, inklusive minoritetsintresse, i förhållande till balansomslutningen.

Totalt resultat per aktie

Totalt resultat efter skatt, hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med vägt antal aktier.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättningen.

CONSILIUMS ANVÄNDNING AV ALTERNATIVA NYCKELTAL

Consilium-koncernen lämnar ett antal alternativa nyckeltal i årsredovisningen. De alternativa nyckeltalen har inte fått en mer framträdande placering än de mått som är hänförliga till de finansiella rapporterna. Även om de alternativa nyckeltalen ligger utanför IFRS definitioner ger de värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning, för utvärdering av bolagets resultat och finansiella ställning på ett konsekvent sätt. Vidare anses de nödvändiga för att kunna följa utvecklingen av koncernens övergripande finansiella mål.

Belopp i MSEK (om inte annat anges)	2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA, kvarvarande verksamhet					
Rörelseresultat (EBIT)	123,6	151,4	163,7	117,0	74,4
Avskrivningar och nedskrivningar	52,3	47,4	29,2	28,8	20,9
EBITDA	175,9	198,8	192,9	145,8	95,3
EBT, kvarvarande verksamhet					
Rörelseresultat (EBIT)	123,6	151,4	163,7	117,0	74,4
Finansiella intäkter och finansiella kostnader	-59,6	-46,1	-61,2	-26,4	-20,1
EBT	64,0	105,3	102,5	90,6	54,3
Avkastning på operativt kapital					
Rörelseresultat (EBIT), kvarvarande verksamhet	123,6	151,4	163,7	117,0	74,4
Balansomslutning	2 064,8	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4
Tillgångar som innehas för försäljning	-184,4	—	—	—	—
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	118,6	—	—	—	—
Likvida medel	-208,6	-165,1	-69,3	-105,4	-180,6
Kortfristiga placeringar	-28,9	-79,9	-134,2	-12,9	-14,2
Spärrade likvida medel i kortfristiga fordringar	-1,8	-2,8	-3,2	-3,2	-1,9
Spärrade likvida medel i finansiella anläggningstillgångar	-33,0	-38,2	-36,3	-31,8	-29,3
Icke räntebärande långfristiga avsättningar	-109,1	-192,5	-71,4	-63,1	-20,2
Icke räntebärande kortfristiga skulder	-280,0	-342,2	-305,4	-270,7	-200,4
Summa operativt kapital	1 337,5	1 139,5	861,2	692,9	479,8
Operativt kapital vid årets början	1 139,5	861,2	692,9	479,8	491,6
Genomsnittligt operativt kapital	1 238,5	1 000,4	777,1	586,4	485,7
Avkastning på operativt kapital (%)	10,0	15,1	21,1	20,0	15,3
Avkastning på eget kapital					
Årets resultat, total verksamhet	19,5	71,7	82,9	62,0	23,5
Summa eget kapital	636,0	447,2	376,3	327,9	265,9
Summa eget kapital vid årets början	447,2	376,3	327,9	265,9	266,6
Genomsnittligt eget kapital	541,6	411,8	352,1	296,9	266,3
Avkastning på eget kapital (%)	3,6	17,4	23,5	20,9	8,8
Direktavkastning					
Utdelning per aktie för verksamhetsåret, SEK	—	2,00	2,00	1,25	0,40
Börskurs vid årets slut, SEK	58,00	95,25	89,75	63,50	19,60
Direktavkastning (%)	—	2,1	2,2	2,0	2,0

Belopp i MSEK (om inte annat anges)	2017	2016	2015	2014	2013
P/E-tal					
Börskurs vid årets slut	58,00	95,25	89,75	63,50	19,60
Resultat per aktie	1,66	5,03	5,62	4,25	0,06
P/E-tal	35	19	16	15	327
Soliditet					
Summa eget kapital	636,0	447,2	376,3	327,9	265,9
Balansomslutning	2 064,8	1 960,2	1 481,0	1 180,0	926,4
Soliditet (%)	31	23	25	28	29
Nettoskultsättningsgrad					
Räntebärande långfristiga skulder	819,8	865,5	620,2	445,6	405,6
Räntebärande kortfristiga skulder	101,3	112,8	107,7	72,7	34,3
Kortfristiga placeringar och likvida medel	-237,5	-245,0	-203,5	-118,3	-194,8
Nettoskuld	683,6	733,3	524,4	400,0	245,1
Summa eget kapital	636,0	447,2	376,3	327,9	265,9
Nettoskultsättningsgrad (%)	107	164	139	122	92
Kassalikviditet					
Omsättningstillgångar exklusive varulager	672,9	738,9	708,8	519,8	501,9
Kortfristiga skulder	381,3	455,0	413,1	343,4	234,7
Kassalikviditet (%)	176	162	172	151	214
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet					
Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare, kvarvarande verksamhet	49,8	68,7	61,2	55,1	30,4
Upplupna räntekostnader på hybridobligationen	-2,0	—	—	—	—
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Resultat per aktie (SEK)	4,08	5,87	5,23	4,71	2,60
Totalt resultat per aktie					
Resultat efter skatt hänförligt till moderbolagets aktieägare, total verksamhet	21,4	58,9	65,8	49,7	0,7
Upplupna räntekostnader på hybridobligationen	-2,0	—	—	—	—
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Totalt resultat per aktie (SEK)	1,66	5,03	5,62	4,25	0,06
Eget kapital per aktie					
Summa eget kapital	636,0	447,2	376,3	327,9	265,9
Genomsnittligt antal aktier (i tusental)	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2	11 702,2
Eget kapital per aktie (SEK)	54,3	38,2	32,2	28,0	22,7

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Consilium AB (publ) org nr 556480-3327 med säte i Nacka, Stockholm län, får härmed avge koncernredovisning och årsredovisning för verksamhetsåret 2017.

Consiliums huvudfokus är att utveckla och marknadsföra produkter och system som bidrar till att skydda människor, miljön och materiella värden. Med en stabil bas av egenutvecklade produkter, kompletterat av externa varumärken av hög kvalitet, och en global marknadsorganisation, är Consilium en av de ledande leverantörerna i världen till den internationella sjöfarten samt olje-, gas- och kraftindustrin. Consilium marknadsför även sitt erbjudande till övrig industri där applikationen passar väl för Consiliums produkter och system samt Consiliums applikationskompetens. Därutöver erbjuds även kompletterande produkter och system, såväl egna som externa, samt service och support. Consiliums vision lyder: "To be the customer's first choice When Safety Matters".

Ökad fokusering

Consilium har beslutat att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem och att avyttra/avveckla övriga självständiga rörelsegränar. Detta innebär att Consilium framöver kommer att fokusera verksamheten till produkter och system för detektion av rök, värme, gas och flammor, samt produkter och system för släckning av bränder med vatten, skum och gas, med tillhörande service och konsulttjänster. Produktbolagens verksamhet kommer därvid att koncentreras till utveckling, tillverkning och global marknadsföring av säkerhetsprodukter och säkerhetssystem. Koncernens lokala marknadsbolag kommer även fortsättningsvis att sälja och erbjuda service för vissa kompletterande produkter.

Satsningarna på nya säkerhetsprodukter fortsätter och investeringarna ligger kvar på en hög nivå, men minskar något efter flera år av stora nysatsningar. Investeringarna koncentreras till strategiska säkerhetsprodukter och säkerhetssystem. Consilium har framgångsrikt lanserat flera nya produkter under de senaste åren, men det finns fortfarande flera nya produkter och system inom säkerhetsområdet som väntar på sitt kommersiella genombrott. Dessa nya produkter och system belastade resultatet med 15 MSEK under 2017, men Consilium förväntar sig successivt ökade intäkter.

Strukturåtgärder

Consilium har genomfört en stor kostnadsreduktion. Efter en fördubbling av nettoomsättning och antal anställda under de senaste fem åren har Consilium under andra halvåret 2017 genomfört ett större organisatoriskt strukturprogram, vilket ökar effektiviteten och minskar årskostnaderna för kvarvarande verksamhet med 40 MSEK (10 MSEK av tidigare redovisade kostnadsreduktion om 50 MSEK är hänförligt till verksamheter under avveckling). Denna interna omstrukturering har medfört vissa avvecklings- och omställningskostnader under 2017, särskilt inom verksamheter under avveckling. Consilium kommer under 2018 att arbeta vidare med ytterligare effektiviseringar och kostnadsreduktioner.

Kommentarer rörande utvecklingen 2017

Orderingången, för kvarvarande verksamheter, ökade under 2017 med 7 procent till 1 573,7 MSEK (1 464,8). Nettoomsättningen minskade under 2017 med 5 procent till 1 432,3 MSEK (1 503,6). Detta är

hänförligt till minskade beställningar och förskjutningar av projekt inom olje- och gasindustrin, där marknaden varit svag under de senaste två åren, samt minskad nybyggnation av handelsfartyg. Orderstocken är rekordstor och uppgick per den 31 december 2017 till 809,6 MSEK (667,9).

Lönsamheten inom affärsområde Marine & Safety förbättrades sammantaget under 2017, medan affärsområde Safety Engineering redovisade ett negativt resultat efter minskade leveranser till olje- och gasmarknaden. Trots en svag marknad inom ovan nämnda marknadssegment, och ovan nämnda satsning på nya säkerhetsprodukter, uppgick Consilium-koncernens EBITDA för kvarvarande verksamheter under 2017 till 175,9 MSEK (198,8), och EBITDA-marginalen uppgick till 12,3 procent (13,2). Vinsten per aktie för kvarvarande verksamhet uppgick under 2017 till 4,08 SEK (5,87). Det genomförda strukturprogrammet ger minskade kostnader inom båda affärsområdena under 2018, och målsättningen är att med full fokus mot säkerhetsprodukter och ökad intern effektivitet successivt öka EBITDA-marginalen. Likvida medel, kortfristiga placeringar och pantsatta likvida medel uppgår per den 31 december 2017 till 272,3 MSEK, och fokuseringen till säkerhet med avyttring av övriga verksamheter beräknas tillföra ytterligare likvida medel. Consiliums fokus på utveckling, tillverkning och marknadsföring av avancerade säkerhetsprodukter och säkerhetssystem till nischmarknader med höga skyddsvärden och höga säkerhetskrav kommer att öka den interna effektiviteten inom organisationen.

Marknad och position

Consilium eftersträvar höga marknadsandelar inom globala nischmarknader, och erbjuder en hög servicenivå med global service via en kvalificerad egen marknadsorganisation. Consilium har byggt upp en global marknadsorganisation med 64 kontor i 27 länder för försäljning, service och support av produkter och system. Därutöver bearbetas ett antal marknader genom försäljnings- och servicerepresentanter.

Consiliums huvudmarknad är fortfarande marinmarknaden med handelsfartyg, passagerar- och kryssningsfartyg, militära fartyg, samt support- och servicefartyg med anpassade produkter och system till olika fartygstyper, och speciallösningar inom varje delsegment. Samtidigt har Consilium utnyttjat sin tekniska kompetens för utveckling av kompletterande produkter och system för tillväxt inom nya marknadssegment.

Consilium har, exempelvis, etablerat en stark global position för försäljning av brandlarm till tåg och tunnelbanor, en global nischmarknad med höga säkerhetskrav och god tillväxtpotential. Consilium har också ökat sin försäljning till sjukhus och större industribyggnader med höga säkerhetskrav i Skandinavien, vilket idag utgör en inte obetydlig del av verksamheten. Consilium har dessutom gjort stora investeringar för tillväxt inom olje- och gasmarknaden samt marknaden för energiproduktion, där höga säkerhetskrav ger en betydande global tillväxtpotential.

Framtida utveckling

Consiliums erbjudanden riktar sig till flera helt olika nischsegment med olika investeringscykler, vilket ger en bra balans. Försäljningen till eftermarknaden finns i olika utsträckning inom alla nischmarknader och utgör en stabil bas som är fortsatt ökande.

Säkerhetskraven ökar globalt och Consilium behåller eller ökar sina

marknadsandelar inom sina viktigaste marknadssegment, men den svaga nybyggnadsmarknaden för handelsfartyg, och den likaså svaga olje- och gasmarknaden, har gett upphov till förskjutningar av order och leveranser, vilket påverkat resultatet negativt. Det finns dock en god tillväxtpotential för Consilium under 2018. Världsekonomin har god tillväxt, aktiviteten inom olje-gasindustrin och efterfrågan på energi såväl som specialfartyg fortsätter att öka. Det strukturprogram som genomförts under andra halvåret 2017 och fokuseringen på säkerhet stärker dessutom lönsamheten.

Affärsområde Marine & Safety

Huvudmarknaderna för affärsområde Marine & Safety utgörs av större fartyg, olje- och gasindustrin, tåg- och tunnelbanor, samt fastigheter med högt skyddsvärde. Huvudfokus ligger på detektion och alarm inom högriskområden, baserat på detektion av värme, rök, gas, flammor, oljedimma, m.m., med särskilda system framtagna för utvalda nischmarknader, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischmarknader. Målsättningen är att genom tidig detektion förebygga och begränsa bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Orderingången för kvarvarande verksamhet inom affärsområde Marine & Safety är fortsatt stark och ökade under 2017 med 11 procent till 1 313,4 MSEK (1 188,4). Nettoomsättningen ökade med 4 procent till 1 239,3 MSEK (1 197,3). Lönsamheten var fortsatt god, med en EBITDA-marginal på 17,6 procent (16,4). EBIT ökade med 13 procent till 173,2 MSEK (153,8).

Beställningarna till nybyggnation av kryssningsfartyg har ökat. Orderingången på säkerhetssystem till militära fartyg är fortsatt god. Beställningarna av brandlarm till tåg och tunnelbanor fortsätter

att utvecklas positivt. Försäljningen till sjukhus och större industribyggnader på landmarknaden fortsätter att öka. Beställningar till varv av nya handelsfartyg halverades under 2016. Under 2017 har dessa beställningar ökat, men ligger fortfarande på historiskt låg nivå. Olje- och gasmarknaden har varit svag under de senaste två åren, och marknadssatsningen på detta segment har påverkat resultatet negativt både 2016 och 2017. Försäljningen till eftermarknaden, som utgör mer än 50 procent av total volym, är fortsatt stabil och ökande. Orderstocken är god, men förskjutningar av leveranser har påverkat nettoomsättningen negativt. Consilium förväntar sig en ökad nettoomsättning för affärsområdet under 2018.

Affärsområde Safety Engineering

Huvudmarknaderna för affärsområde Safety Engineering utgörs av olje- och gasindustrin på land och offshore, samt kraftindustrin. Huvudfokus ligger på släckning av bränder inom högriskområden, med hjälp av släcksystem baserade på vatten, skum och gas, samt på speciella system för brandskydd i särskilda miljöer, och med särskilda certifieringar och godkännanden för respektive nischområde. Målsättningen är att genom riskanalyser, förebyggande system och tidig detektion förebygga och begränsa bränder, samt genom effektiva brandsläckningssystem begränsa effekten av bränder, och att därigenom rädda liv och materiella värden.

Orderingången för kvarvarande verksamhet inom affärsområde Safety Engineering minskade under helåret 2017 med 6 procent till 260,3 MSEK (276,4). Den svaga efterfrågan från olje- och gasindustrin och förskjutningar av projekt har påverkat nettoomsättningen negativt, och medfört kostnader. Nettoomsättningen minskade med 37 procent till 193,0 MSEK (306,3), varför EBIT uppgick till -24,5 MSEK.

Osäkerheten kring oljepriset har minskat investeringarna och försenat beslutsprocessen för många projekt. Den trots en svag marknad relativt goda orderingången under 2017 har, med hänsyn till långa ledtider, inte slagit igenom på nettoomsättningen som för helåret 2017 minskade med 37 procent, vilket medförde ett negativt resultat. Satsningar på nya produkter har likaså belastat resultatet under 2017. Orderstocken är idag mycket god. Efterfrågan från kraftindustrin är fortsatt god. Consilium ser en ökad efterfrågan inom olje- gasindustrin. Consilium förväntar sig en ökad orderingång och väsentligt högre nettoomsättning under 2018, vilket tillsammans med lägre kostnader ska ge ett väsentligt bättre resultat.

Consilium-koncernen 2017

Nettoomsättningen, för kvarvarande verksamheter, minskade med 5 procent till 1 432,3 MSEK (1 503,6). EBITDA (resultat före avskrivningar, för kvarvarande verksamheter, inklusive struktur-kostnader, uppgick till 175,9 MSEK (198,8). EBIT (rörelseresultat), för kvarvarande verksamheter, uppgick till 123,6 MSEK (151,4). Rörelsemarginalen uppgick till 8,6 procent (10,1). EBT (resultat före skatt), för kvarvarande verksamheter, uppgick till 64,0 MSEK (105,3). Vinstmarginalen, för kvarvarande verksamheter, uppgick till 4,5 procent (7,0). Orderingången, för kvarvarande verksamheter, ökade med 7 procent till 1 573,7 MSEK (1 464,8). Avkastningen på operativt kapital, för kvarvarande verksamheter, uppgick till 10,0 procent (15,1). Avkastningen på eget kapital, för kvarvarande verksamheter, uppgick till 3,6 procent (17,4).

Personal och utbildning

Antalet anställda, i kvarvarande verksamheter, uppgick per 2017-12-31 857 (980). Dessutom finns 142 (90) anställda inom joint-venture- och intressebolag. Av not 2 framgår antal anställda i olika länder samt löner och ersättningar. Consilium investerar löpande i utbildning av personalen. Utbildningsinsatser sker inom respektive affärsområde.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2017 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuellt förekommande bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner.

Finansiell ställning och kassaflöde

Soliditeten uppgick till 31 procent (23). Likvida medel uppgick per 2017-12-31 till 208,6 MSEK (165,1). Räntebärande skulder uppgick till 921,1 MSEK (978,3). Kassaflödet uppgick till 47,0 MSEK.

Investeringar

Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar har under året uppgått till 73,1 MSEK (74,6). Inom Marine & Safety har investeringar

huvudsakligen skett avseende produktutveckling. Inom Safety Engineering avser nettoinvesteringar huvudsakligen förvärv.

Forskning och utveckling

Consilium är ett tekniskt kunskapsföretag med målsättning att ligga i framkant av teknikutvecklingen inom valda nischer. Utveckling av produkter, system och produktionsteknik är därför ett prioriterat område. Bolaget balanserar utvecklingskostnader med en avskrivningsperiod om 3-7 år.

Kvalitet

Samtliga produktbolag är idag certifierade enligt ISO 9000-standard, och vissa enligt ISO 14001.

Hållbarhet

Consilium ser hållbarhetsfrågor inte bara som viktiga i allmänhet utan också som centrala för koncernens långsiktiga utveckling och konkurrenskraft. I enlighet med årsredovisningslagen 6 kap, 11§ har Consilium valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten skild från förvaltningsberättelsen. För mer information se sidorna 68-73.

Finansiell riskhantering

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Riskhanteringen sköts av respektive produktägande dotterföretag enligt policyer som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar skriftliga policyer såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivata och icke-derivata finansiella instrument samt placering av överlikviditet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Koncernens väsentliga risk- och osäkerhetsfaktorer består av bland annat affärsmässiga risker och finansiella risker. Affärsmässiga risker kan avse större kundexponeringar mot enskilda branscher eller företag. Finansiella risker avser främst valutarisker som uppstår genom att cirka 88 procent av försäljningen sker utanför Sverige medan stor del av produktionen sker i Sverige. Hanteringen av de finansiella riskerna finns beskriven i not 13. Koncernen har en relativt god risk-spridning på kunder och marknader, men den globala finansiella krisen och minskad ekonomisk tillväxt utgör en risk- och osäkerhetsfaktor. Det rådande konjunkturläget inom vissa marknadssegment innebär generellt att koncernens risker för kundförluster har ökat. Utöver detta är bedömningen att det inte har tillkommit några väsentliga risker under året.

Bolagsstyrningsrapport

Consilium har med stöd av årsredovisningslagen 6 kap 8 § upprättat en bolagsstyrningsrapport som en från årsredovisningen skild handling. Bolagsstyrningsrapporten finns i detta dokument på sidorna 63-67.

Utsikter för 2018

Säkerhetskraven ökar globalt inom samtliga verksamhetsområden och Consilium ser en god tillväxtpotential för verksamheten under de närmaste åren.

Händelser efter periodens utgång

Inga större händelser har inträffat efter periodens utgång.

Moderbolaget

Consilium AB, org.nr. 556480-3327, är moderbolag för verksamheten inom Consilium med koncern-gemensamma funktioner. Moderbolagets nettoomsättning uppgick till 6,9 MSEK (1,0) och avser tjänster för dotterbolag. Rörelsens kostnader uppgick till -26,9 MSEK (-33,6). Rörelseresultatet uppgick till -20,0 MSEK (-32,6). Resultat efter finansiella poster uppgick till -58,0 MSEK (-15,3). Resultat efter skatt uppgick till -45,2 MSEK (-11,6).

Consilium-aktien

Aktiekapitalet i Consilium uppgick per den 31 december 2017 till 58,5 MSEK (58,5), fördelat på 11 702 203 aktier. A-aktien motsvarar 10 röster och B-aktien motsvarar en röst. Alla aktier har lika rätt till bolagets tillgångar och resultat. Det finns inga begränsningar avseende överlåtelse av aktier, rösträtter eller rätten att delta i årsstämman. Vid ökning av aktiekapitalet genom kontantemission eller kvittningsemission ska dock innehavare av A-aktier samt B-aktier äga företrädesrätt att teckna nya aktier av samma aktieslag i förhållande till det antal aktier innehavaren förut äger (primär företrädesrätt). Aktier som inte tecknats med primär företrädesrätt ska erbjudas samtliga aktieägare till teckning (subsidiär företrädesrätt). Om inte sålunda erbjudna aktier räcker för den teckning som sker med subsidiär företrädesrätt, ska aktierna fördelas mellan tecknarna i förhållande till det totala antal aktier de förut äger och i den mån detta inte kan ske, genom lottning.

Vid ökning av aktiekapitalet genom kontantemission eller kvittningsemission där endast aktier av serie A eller serie B ges ut, ska samtliga aktieägare, oavsett om deras aktier är av serie A eller serie B, äga företrädesrätt att teckna nya aktier i förhållande till det antal aktier de förut äger.

Beslutar bolaget att genom kontantemission eller kvittningsemission ge ut teckningsoptioner eller konvertibler har aktieägarna företrädesrätt att teckna teckningsoptioner som om emissionen gällde de aktier som kan komma att nytecknas på grund av optionsrätten respektive företrädesrätt att teckna konvertibler som om emissionen gällde de aktier som konvertiblerna kan komma att bytas ut mot. Vad ovan sagts ska inte innebära någon inskränkning i möjligheten att fatta beslut om kontantemission med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Vid ökning av aktiekapitalet genom fondemission ska nya aktier emitteras av varje aktieslag i förhållande till det antal aktier av samma slag som finns sedan tidigare. Därvid ska gamla aktier av visst aktieslag medföra rätt till nya aktier av samma aktieslag. Vad som nu sagts ska inte innebära någon inskränkning i möjligheten att genom fondemission, efter erforderlig ändring av bolagsordningen, ge ut aktier av nytt slag.

Bolaget har inte heller ingått några väsentliga avtal som kan påverkas, förändras eller upphöra om kontrollen över bolaget skulle förändras till följd av ett offentligt bud om att förvärva aktier i bolaget. Bolaget

har inte kännedom om några avtal mellan aktieägare som skulle kunna begränsa rätten att överlåta aktier. Det finns inte heller några bestämmelser i bolagsordningen avseende utnämning eller entledigande av styrelseledamöter eller avtal mellan bolaget och styrelseledamöter eller anställda angående utbetalning av ersättningar om sådana personer lämnar sina poster, eller om anställningen avslutas till följd av ett offentligt bud att förvärva bolaget.

Consilium har 2 137 aktieägare (2 311). De tre röstmässigt största aktieägarna per den 31 december 2017 var Platanen Holding AB med 72,1 procent, MCT Brattberg AB med 11,1 procent och Magnus Vahlquist med 2,7 procent. För information om de större aktieägarna, se sid 23.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder samt övriga skulder. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Belopp i KSEK

<i>Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:</i>	
Överkursfond	130 435
Balanserat resultat	99 531
Årets resultat	-45 232
Totalt	184 734
<i>Styrelsen föreslår att vinsten disponeras som följer:</i>	
Ingen utdelning föreslås	—
Balanserat resultat i ny räkning	184 734

KONCERNENS RESULTATRÄKNING OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT

MSEK	Not	2017	2016
Försäljningsintäkter	1	1 432,3	1 503,6
Kostnader för sålda varor	20	-886,2	-953,4
Bruttovinst		546,1	550,2
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	2, 9, 20	-274,1	-237,4
Administrationskostnader	2, 3, 4, 9, 20	-127,6	-116,5
Forsknings- och utvecklingskostnader	9, 10, 20	-53,1	-52,8
Resultat från andelar i intresseföretag	12	4,8	7,9
Övriga rörelseintäkter/-kostnader	22	27,5	–
Rörelseresultat		123,6	151,4
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	5	16,5	30,1
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	6	-76,1	-76,2
Resultat efter finansiella poster		64,0	105,3
Inkomstskatter	7	-8,2	-23,5
Årets resultat för kvarvarande verksamheter		55,8	81,8
Årets resultat för verksamheter under avveckling	34	-36,3	-10,1
Årets resultat		19,5	71,7
Övrigt totalresultat:			
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen			
Kassaflödessäkringar	32	11,8	-5,7
Uppskjuten skatt på kassaflödessäkringar	32	-2,6	1,2
Valutakursdifferenser		-52,1	16,9
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-42,9	12,4
Summa totalresultat		-23,4	84,1
Årets resultat från kvarvarande verksamheter hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		49,8	68,7
Innehav utan bestämmande inflytande		6,0	13,1
Summa årets resultat		55,8	81,8
Resultat per aktie för kvarvarande verksamhet, exkl. innehav utan bestämmande inflytande, SEK			
		¹⁾ 4,08	5,87
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare	31	21,4	58,9
Innehav utan bestämmande inflytande		-1,9	12,8
Summa årets resultat		19,5	71,7
Resultat per aktie, moderbolagets aktieägare, SEK			
Resultat per aktie före och efter utspädning, kvarvarande verksamhet	31	4,08	5,87
Resultat per aktie före och efter utspädning, verksamhet under avveckling	31	-2,42	-0,84
Summa resultat per aktie		1,66	5,03
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare, kvarvarande verksamhet		10,2	77,8
Moderbolagets aktieägare, verksamhet under avveckling		-28,4	-9,8
		-18,2	68,0
Innehav utan bestämmande inflytande		-5,2	16,1
Summa totalresultat		-23,4	84,1
Föreslagen utdelning per aktie, SEK		–	2,00

1) Inklusive räntekostnader på hybridobligationen, vilket påverkade resultat per aktie negativt med 0,17 SEK per aktie.

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2017	2016
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader, mark och markanläggningar	9	25,1	25,9
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	1,9	2,0
Inventarier, verktyg och installationer	9	26,3	27,2
Summa materiella anläggningstillgångar		53,3	55,1
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	10	190,6	186,0
Kundrelationer	10	10,3	11,4
Patent, licenser och liknande rättigheter	10	6,0	3,7
Goodwill	10	470,1	473,0
Summa immateriella anläggningstillgångar		677,0	674,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Innehav redovisade med kapitalandelsmetoden	12	40,6	46,9
Långfristiga fordringar		75,8	88,4
Uppskjutna skattefordringar	8	58,7	36,4
Summa finansiella anläggningstillgångar		175,1	171,7
(Varav spärrade likvida medel i långfristiga fordringar)	24	(33,0)	(38,2)
Summa anläggningstillgångar		905,4	900,9
Omsättningstillgångar			
Varulager	14	302,1	320,4
<i>Fordringar m.m.</i>			
Kundfordringar	15	327,1	401,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	46,4	32,9
Övriga fordringar		61,9	59,3
Kortfristiga placeringar		28,9	79,9
Likvida medel		208,6	165,1
Summa omsättningstillgångar		975,0	1 059,3
(Varav spärrade likvida medel i övriga fordringar)	24	(1,8)	(2,8)
Tillgångar som innehas för försäljning	34	184,4	–
Summa tillgångar		2 064,8	1 960,2
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Övrigt tillskjutet kapital		206,2	206,2
Övriga reserver		14,7	9,1
Balanserat resultat, inkl. årets resultat		94,9	106,2
Hybridobligation	31	193,7	–
Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare		568,0	380,0
Innehav utan bestämmande inflytande		68,0	67,2
Summa eget kapital		636,0	447,2
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	21	69,8	115,5
Obligationslån	21	750,0	750,0
Långfristiga skulder	22	81,4	159,0
Pensionsförpliktelser	19	5,5	4,5
Övriga avsättningar	19	22,2	29,0
Summa långfristiga skulder		928,9	1 058,0
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		139,1	178,3
Aktuella skatteskulder		14,8	19,2
Skulder till kreditinstitut	21	101,3	112,8
Övriga skulder		44,4	36,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	81,7	107,9
Summa kortfristiga skulder		381,3	455,0
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	34	118,6	–
Summa eget kapital och skulder		2 064,8	1 960,2

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS EGET KAPITAL

	Not	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Övriga reserver	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Hybrid- obligation	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016		58,5	206,2	-27,2	78,6	–	316,1	60,2	376,3
Omföring av JKK-gruppens minoritetsandel, som är skuldförd i koncernbalansräkningen		–	–	13,8	–	–	13,8	-13,8	0,0
Justerad ingående balans 1 januari 2016		58,5	206,2	-13,4	78,6	–	329,9	46,4	376,3
Periodens resultat		–	–	–	58,9	–	58,9	12,8	71,7
Övrigt totalresultat		–	–	9,1	–	–	9,1	3,3	12,4
Periodens totalresultat		0,0	0,0	9,1	58,9	–	68,0	16,1	84,1
<i>Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare</i>									
Utdelning		–	–	–	-31,3	–	-31,3	-7,7	-39,0
Förvärv/avyttringar		–	–	–	–	–	–	8,1	8,1
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital		–	–	–	–	–	–	4,3	4,3
Värdeförändring, option		–	–	13,4	–	–	13,4	–	13,4
Utgående balans per 31 december 2016		58,5	206,2	9,1	106,2	–	380,0	67,2	447,2
Ingående balans per 1 januari 2017		58,5	206,2	9,1	106,2	–	380,0	67,2	447,2
Periodens resultat		–	–	–	21,4	–	21,4	-1,9	19,5
Övrigt totalresultat		–	–	-39,6	–	–	-39,6	-3,3	-42,9
Periodens totalresultat		0,0	0,0	-39,6	21,4	0,0	-18,2	-5,2	-23,4
<i>Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare</i>									
Utgivande av hybridobligation	31	–	–	–	–	200,0	200,0	–	200,0
Transaktions- och räntekostnader avseende hybridobligation	31	–	–	–	–	-6,3	-6,3	–	-6,3
Utdelning		–	–	–	-32,7	–	-32,7	-18,8	-51,5
Förvärv/avyttringar	33	–	–	–	–	–	–	12,9	12,9
Innehav utan bestämmande inflytande, andel av eget kapital		–	–	–	–	–	–	11,9	11,9
Värdeförändring, option		–	–	45,2	–	–	45,2	–	45,2
Utgående balans per 31 december 2017		58,5	206,2	14,7	94,9	193,7	568,0	68,0	636,0

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		123,6	151,4
Avskrivningar	9, 10	52,3	47,4
Övriga ej likviditetspåverkande poster	29	-39,8	11,4
		136,1	210,2
Erhållen ränta	5	4,4	5,7
Övriga finansiella poster		-5,9	-2,0
Erlagd ränta	6	-55,8	-53,1
Betald inkomstskatt		-16,5	-25,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		62,3	134,9
Ökning/minskning varulager	14	-66,5	-85,8
Ökning/minskning kundfordringar	15	31,8	2,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-32,4	26,7
Ökning/minskning leverantörsskulder		13,7	-22,5
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		-8,5	42,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten för kvarvarande verksamhet		0,4	98,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten för verksamheter under avveckling		-36,9	-5,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-36,5	93,1
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	9	-10,5	-11,6
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-62,6	-53,2
Spärrade medel		4,5	-1,9
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		50,9	54,3
Investeringar och andelar i intresseföretag		-3,0	-5,3
Förvärv av dotterbolag och andra affärsenheter, efter avdrag för förvärvade likvida medel	33	-8,8	-180,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten för kvarvarande verksamhet		-29,5	-197,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten för verksamheter under avveckling		-9,7	-9,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-39,2	-207,6
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation och ökning av övriga lån	13	15,7	263,7
Återbetalning av företagsobligation och övriga lån	13	-37,2	-17,8
Utgivande av hybridobligation	31	200,0	–
Transaktions- och räntekostnader avseende hybridobligation	31	-4,3	–
Betald utdelning till joint-venture- och minoritetsdelägare		-18,8	-7,7
Betald utdelning till aktieägarna		-32,7	-31,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten för kvarvarande verksamhet		122,7	206,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten för verksamheter under avveckling		–	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		122,7	206,9
Årets kassaflöde		47,0	92,4
Likvida medel vid årets början		165,1	69,3
Valutakurseffekt i likvida medel		-2,3	3,4
Likvida medel vid årets slut för verksamheter under avveckling		-1,2	–
Likvida medel vid årets slut		208,6	165,1

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	2017	2016
Övriga rörelseintäkter		6,9	1,0
Bruttovinst		6,9	1,0
Administrationskostnader	2, 3, 4	-26,9	-33,6
Rörelseresultat		-20,0	-32,6
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	16,5	23,3
Resultat från andelar i koncernföretag		13,9	51,9
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-68,4	-57,9
Resultat efter finansiella poster		-58,0	-15,3
Skatt på årets resultat	7, 8	12,8	3,7
Årets resultat och totalresultat		-45,2	-11,6

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Tillgångar, skulder och eget kapital per 31 december, MSEK	Not	2017	2016
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	9	0,1	0,1
Summa materiella anläggningstillgångar		0,1	0,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	11	174,1	174,1
Fordringar hos koncernföretag	30	172,1	180,8
Uppskjutna skattefordringar	8	24,2	11,5
Summa finansiella anläggningstillgångar		370,4	366,4
Summa anläggningstillgångar		370,5	366,5
Omsättningstillgångar			
<i>Fordringar m.m.</i>			
Fordringar hos koncernföretag		631,9	519,5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	2,6	5,7
Kortfristiga placeringar		28,9	79,9
Övriga kortfristiga fordringar		1,8	0,5
Likvida medel		101,9	60,0
Summa omsättningstillgångar		767,1	665,6
Summa tillgångar		1 137,6	1 032,1
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	18	58,5	58,5
Reservfond		31,7	31,7
Summa		90,2	90,2
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		130,4	130,4
Balanserat resultat		-94,2	-59,2
Hybridobligation	31	193,7	–
Årets resultat		-45,2	-11,6
Summa		184,7	59,6
Summa eget kapital		274,9	149,8
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	21	64,2	107,0
Skulder till koncernföretag		17,3	20,6
Företagsobligationslån	21	750,0	750,0
Summa långfristiga skulder		831,5	877,6
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3,5	1,4
Skulder till kreditinstitut	21	21,4	0,0
Övriga skulder		0,8	0,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	5,5	2,7
Summa kortfristiga skulder		31,2	4,7
Summa eget kapital och skulder		1 137,6	1 032,1

FÖRÄNDRINGAR I MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

	Not	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat inkl. årets resultat	Hybrid- obligation	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016		58,5	31,7	130,4	-35,8	–	184,8
Betald utdelning		–	–	–	-23,4	–	-23,4
Årets resultat		–	–	–	-11,6	–	-11,6
Utgående balans per 31 december 2016		58,5	31,7	130,4	-70,8	–	149,8
Ingående balans per 1 januari 2017		58,5	31,7	130,4	-70,8	–	149,8
Utgivande av hybridobligation	31	–	–	–	–	200,0	200,0
Transaktions- och räntekostnader avseende hybridobligation	31	–	–	–	–	-6,3	-6,3
Betald utdelning		–	–	–	-23,4	–	-23,4
Årets resultat		–	–	–	-45,2	–	-45,2
Utgående balans per 31 december 2017		58,5	31,7	130,4	-139,4	193,7	274,9

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-20,0	-32,6
Ej likviditetspåverkande poster	29	8,7	11,4
		-11,3	-21,2
Erhållen ränta	5	16,5	23,3
Erlagd ränta	6	-68,4	-57,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-63,2	-55,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-110,6	32,3
Ökning/minskning leverantörsskulder		2,1	-0,8
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		3,0	-6,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-168,7	-30,8
Investeringsverksamheten			
Ökning/minskning övriga kortfristiga placeringar		51,0	54,3
Ökning finansiella anläggningstillgångar	30	0,0	-234,7
Minskning finansiella anläggningstillgångar	30	8,7	42,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		59,7	-137,9
Finansieringsverksamheten			
Utgivande av företagsobligation	21	–	150,0
Upptagna lån		–	127,6
Återbetalning av lån		-21,4	-31,1
Utgivande av hybridobligation	31	200,0	–
Transaktions- och räntekostnader avseende hybridobligation	31	-4,3	–
Utbetald utdelning		-23,4	-23,4
Övrigt		0,0	0,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		150,9	223,4
Årets kassaflöde		41,9	54,7
Likvida medel vid årets början		60,0	5,3
Likvida medel vid årets slut		101,9	60,0

REDOVISNINGSPRINCIPER

Samtliga belopp i MSEK där inget annat anges.

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för Consilium-koncernen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner samt International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee, sådana de antagits av EU.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Nya standarder och tolkningar som tillämpats av koncernen

Nedan anges de standarder och tillägg som har inverkan på koncernens finansiella rapporter och tillämpas för första gången under räkenskapsåret som började den 1 januari 2017:

- Redovisning av uppskjutna skattefordringar för orealiserade förluster – Ändringar i IAS 12 Inkomstskatter.
- Ändringar i IAS 7 Rapport över kassaflöden (upplysningsinitiativet).
- Årliga förbättrings cykler av IFRS 2014-2016.

Ändringarna i dessa tillägg har inte haft någon väsentlig inverkan på redovisning, värderingar eller upplysningskrav i den finansiella rapporteringen.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår efter 2017 planeras inte att förtidstillämpas och ingen av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9, Finansiella instrument

IFRS 9, publicerad i juli 2014, ersätter den tidigare IAS 39 Finansiella instrument, Redovisning och värdering. IFRS 9 behandlar klassificering, värdering och upplösning av redovisade finansiella instrument, särskilt under året efter införandet av den nya standarden. Standarden innebär också utökade upplysningskrav och förändringar i presentationen. Detta ändrar karaktären och omfattningen av koncernens upplysningar om sina finansiella instrument, särskilt under året efter införandet av den nya standarden. Standarden måste tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018, med möjlighet till förtidstillämpning. Koncernen har granskat sina finansiella tillgångar och skulder och bedömt den potentiella effekten på koncernredovisningen vid tillämpningen av IFRS 9. Baserat på dessa bedömningar anser Consilium att aktuella säkringsförhållanden uppfyller villkoren för säkringsredovisning vid tillämpning av IFRS 9. Detta kommer inte att ha någon inverkan på bolagets balans- eller resultaträkning. Inte heller på andra områden kommer IFRS 9 att ha någon väsentlig inverkan på Consiliums koncernredovisning. Koncernen kommer att tillämpa de nya reglerna retroaktivt från och med 1 januari 2018.

Koncernens skuldinstrument, som för närvarande klassificeras som Finansiella tillgångar som kan säljas, bedöms fortsatt kunna möta de nya kraven på klassificering där förändringar i verkliga värdet redovisas i övrigt totalresultat. Sålunda kommer det inte bli någon förändring i redovisningen av dessa tillgångar. Samtliga investeringar i eget kapitalinstrument som omfattas av IFRS 9 ska värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning och värdeförändringar redovisas direkt i resultatet. För koncernens finansiella skulder har ingen påverkan identifierats vid övergången till den nya standarden. Den nya nedskrivningsmodellen innebär att redovisning kommer ske utifrån förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster. Någon väsentlig effekt i öppningsbalansen förväntas ej.

De utökade upplysningskrav som följer av den nya standarden kommer innebära förändringar i kommande finansiella rapporter.

IFRS 9 ska tillämpas retroaktivt med vissa praktiska undantag som framgår av standarden. Koncernen kommer inte omräkna tidigare perioder.

Följande redovisningsprinciper kommer att användas från och med antagandet av IFRS 9 den 1 januari 2018:

Från och med 1 januari 2018 klassificerar koncernen sina finansiella tillgångar i följande kategorier; verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värde via övrigt totalresultat eller upplupet anskaffningsvärde. Tillgångar som innehas med syftet att inkassera avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden endast utgör

kapitalbelopp och ränta, och inte identifierat tillgången som värderad till verkligt värde, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det bokförda värdet av dessa tillgångar justeras med eventuella förväntade kreditförluster som redovisats (se nedskrivning nedan). Ränteintäkter från dessa finansiella tillgångar redovisas med effektivräntemetoden och ingår i finansiella intäkter. Finansiella tillgångar som innehas i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och för försäljning av tillgångarna, där tillgångarnas kassaflöden endast utgör kapitalbelopp och ränta, och inte identifierat tillgången som värderad till verkligt värde, värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Tillgångar som inte uppfyller kraven för upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Koncernen bedömer de framtida förväntade kreditförluster som är kopplade till tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde. Koncernen redovisar en kreditreserv för sådana förväntade kreditförluster vid varje rapporteringsdatum. För kundfordringar tillämpar koncernen den förenklade ansatsen för kreditreservering, d.v.s. reserven kommer att motsvara den förväntade förlusten över hela kundfordrans livslängd. För att mäta de förväntade kreditförlusterna har kundfordringar grupperats baserat på fördelade kreditriskegenskaper och förfallna dagar. Koncernen använder sig utav framåtblickande variabler för förväntade kreditförluster. Per varje balansdag ska företaget bedöma om kreditrisken för ett finansiellt instrument har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället. Vid denna bedömning ska företaget använda förändringen i risken för ett fallissemang under det finansiella instrumentets förväntade löptid istället för förändring i förväntad kreditförlust.

Övergången till IFRS 9 från IAS 39 kommer inte få någon effekt för Consilium avseende säkringsredovisning. IFRS 9 har tre krav på säkringseffektivitet vid tillämpning av säkringsredovisning. Det första är att det ska finnas ett tydligt ekonomiskt samband mellan säkrat föremål och säkringsinstrument. Det andra är att kreditrisken inte dominerar värdeförändringen och det tredje är att vald säkringskvot är i enlighet med bolagets säkringsstrategi (tillämpad säkringskvot ska vara den som bolaget i praktiken tillämpar i sin säkringsstrategi). Consilium uppfyller samtliga ovanstående krav. För mer utförlig information läs under Säkringsredovisning.

IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder

IFRS 15 fastställer ett omfattande ramverk för att avgöra om, till vilket belopp och vid vilken tidpunkt en intäkt ska redovisas. Standarden ersätter IAS 18 avseende kontrakt för varor och tjänster, IAS 11 som omfattar byggtreprenader och IFRIC 13 som rör kundlojalitetsprogram. Den nya standarden är baserad på principen att intäkter ska redovisas i samband med att kontrollen över en vara eller tjänst överförs till en kund. Standarden tillåter antingen en fullständig retroaktiv eller en begränsad retroaktiv tillämpning vid införandet. Standarden är obligatorisk för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018, med möjlighet till förtidstillämpning. Koncernen slutförde konsekvensbedömningen under det gångna räkenskapsåret och har analyserat en stor andel av koncernens kundkontrakt inom olika verksamheter. Consilium har inte funnit några fall där standarden innebär en förändring av koncernens redovisning av intäkterna. Införandet kommer därför inte innebära någon förändring i rapporteringen.

Följande redovisningsprinciper kommer användas från och med antagandet av IFRS 15 den 1 januari 2018:

Nettoomsättning:

Intäkter från försäljning av utbytesprodukter, reservdelar, service och tjänster redovisas i årets resultat när köparen erhåller kontroll över en tillgång (vara eller tjänst). Kontroll erhålls när köparen kan styra användningen av tillgången och erhåller all framtida nytta av den. Tidpunkten för överföring av kontroll över varor och tjänster till köparen för denna verksamhet sker huvudsakligen vid en viss tidpunkt.

Intäkter från nybyggnadsprojekt avseende försäljning av produkter, system och tjänster till varv, tågtilverkare o.d. inom affärsområde Marine & Safety, respektive intäkter från entreprenadavtal omfattande projekt avseende produkter, system och tjänster till EPC Contractors eller direkt till slutkunden inom affärsområde Safety Engineering, redovisas baserat på att ingående delar inte är särskiljbara. De utgör en komplett lösning och därmed ett prestationsåtagande i avtalen. I projekten ingår aktiviteter som tekniska tjänster, inköp av material, leveranser av produkter och system, installationstjänster, test, commissioning-tjänster och överlämnande. Intäkter från denna verksamhet redovisas i årets resultat huvudsakligen över tid, då kunden erhåller och förbrukar fördelarna som tillhandahålls samtidigt.

Intäkter redovisas till transaktionspris, vilket utgörs av den ersättning koncernen förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte mot att överföra varor och tjänster sker. Transaktionspriset justeras inte för kundens kreditrisk utan en eventuell nedskrivning av en ersättning görs enligt IFRS 9 och kreditförlusten redovisas som nedskrivning i resultaträkningen.

Övriga intäkter:

Som övriga intäkter redovisas intäkter utanför företagets huvudsakliga verksamhet, som t.ex. försäkringsersättningar och realisationsvinster på materiella anläggningstillgångar.

IFRS 16, Leasing, publicerad i januari 2016 och ersätter IAS 17 Leasing. Det kommer att innebära att nästan alla leasingavtal redovisas i balansräkningen, eftersom skillnaden mellan operativa och finansiella leasingavtal tas bort. Enligt den nya standarden ska en tillgång (rätten att använda ett hyrt objekt) och en finansiell skuld att betala hyror redovisas. De enda undantagen är kortfristiga avtal och leasingavtal med lågt värde. Standarden är obligatorisk för räkenskapsår som börjar den eller efter den 1 januari 2019. Ett företag kan välja förtidstillämpning av IFRS 16 före detta datum men endast om även IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder förtidstillämpas. Standarden kommer att påverka redovisningen av koncernens operationella leasingavtal. De operativa leasingavtal som kommer att redovisas i Consiliums balansräkning som ett resultat av IFRS 16 kommer huvudsakligen att avse byggnader (kontor och produktionsanläggningar), transporter (bilar) och annan utrustning (t.ex. IT och annan kontorsutrustning). I det här skedet kan koncernen inte kvantifiera de nya reglernas inverkan på koncernens finansiella rapporter eller besluta om vilken metod som kommer att användas vid införandet. Koncernen har för närvarande inte för avsikt att anta standarden innan den träder i kraft.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel omfattar kassa och banktillgodohavanden.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna, samt bolag över vilka moderbolaget på annat sätt har bestämmande inflytande, d v s har rätten att utforma bolagets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde för tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Dotterbolagens förvärvade egna kapital bestäms till skillnaden mellan identifierbara tillgångars och övertagna skulder och eventuell förpliktelse för verkliga värden utifrån en marknadsvärdering gjord vid förvärvstidpunkten. De förvärvade dotterbolagens egna kapital elimineras i sin helhet vilket innebär att i koncernens egna kapital ingår endast den del av dotterbolagets egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärsanalysen upptagna värdet av bolagets identifierade nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag koncernen har kontroll genom ett bestämmande inflytande över bolaget och med belopp avseende tiden efter förvärvet. Avyttrade dotterbolag exkluderas ur koncernens redovisning från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. Dotterbolag som har delats ut till aktieägarna har exkluderats ur koncernens redovisning från och med den dag då utdelningen verkställdes. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt internvinster elimineras i sin helhet. Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Intressebolag

Som intressebolag beaktas de företag som inte är dotterbolag men där moderbolaget har betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller aktieinnehav som omfattar 20-50 procent. Andelar i intressebolag redovisas i koncernens bokslut enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Koncernens andel av resultat som uppkommit i intressebolaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen. Koncernens andel av poster som redovisas i övrigt totalresultat, redovisas i övrigt totalresultat. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intressebolags förluster uppgår till, eller överstiger, dess innehav redovisar koncernen inte ytterligare förluster. Eventuellt orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten. Även orealiserade förluster elimineras. Samtliga JV:s och intresseföretag ingår i rörelsesegmentet Marine & Safety. Merparten av bolagen är marknadsbolag

och säljer huvudsakligen Consiliums produkter på sin lokala marknad och utför eftermarknadstjänster som t.ex. service och reservdelsförsäljning. Operativt arbetar och behandlas dessa delägda bolag på liknande sätt som de helägda bolagen och de kan därför anses vara en integrerad del av verksamheten. Consilium redovisar därför resultat från andelar i intresseföretag inom rörelse-resultatet. Andel i intressebolags resultat redovisas efter skatt. Resultatandelar i intresseföretag redovisas på separata rader i koncernresultaträkningen och i koncernbalansräkningen.

Omräkning av utländsk valuta

Posterna som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Balans- och resultaträkningar för dotterbolagen i koncernen omräknas till balansdagens kurs respektive snittkurs för året. Kursdifferenser förs direkt till koncernens egna kapital. Kursdifferenser hänförliga till omräkning av utländska dotterbolag redovisas i övrigt totalresultat.

Väsentliga valutakurser	Bokslutskurs 31 december	
	2017	2016
USD	8,19	9,05
EUR	9,82	9,55
GBP	11,07	11,20

Väsentliga valutakurser	Snittkurs	
	2017	2016
USD	8,53	8,58
EUR	9,64	9,45
GBP	11,03	11,60

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen under nettoomsättning eller kostnad såld vara. Valutasäkringstransaktioner i form av valutaterminskontrakt avseende framtida flöden i utländsk valuta påverkar resultatet i takt med att de löper ut.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Koncernmellanhavanden i utländsk valuta som avser långfristig finansiering till dotterbolag av eget kapitalkaraktär ("Extended equity") räknas inte om till balansdagens kurs utan är värderade till den kurs som var aktuell då mellanhavandet uppstod.

Affärsområden

Koncernen är organiserad i två affärsområden. Dessa affärsområden är de som följs upp internt av högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är vd och tillika koncernchef. Marine & Safety utvecklar och marknadsför brandlarm, gaslarm samt emissionssystem, huvudsakligen till den internationella sjöfarten. Safety Engineering levererar kompletta brandsäkerhetssystem till olje-, gas- och kraftindustrin. Övrig verksamhet inom koncernen avser koncerngemensamma funktioner: Överföring eller transaktioner mellan segment sker enligt normala kommersiella villkor, vilka också gäller för externa parter. Enheter inom respektive affärsområde uppvisar en liknande riskbild och utveckling. Koncernen klassificerar affärsområdena som kassaflödesgenererande enheter vid nedskrivningsprövning av goodwill.

Intäktsredovisning

Intäkterna innefattar det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning. Intäkter redovisas enligt följande.

Försäljning av varor

Koncernens nettoomsättning utgörs av det verkliga värdet av försäljning av varor. Consilium redovisar intäkter när risken för varan har överförts till kund i enlighet med leveransvillkor samt betalning av den relaterade kundfordran är sannolikt säkerställd. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter, returer, kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta och efter det att koncernintern försäljning har eliminerats.

Försäljning av tjänsteuppdrag och entreprenaduppdrag

För utförda tjänsteuppdrag respektive entreprenaduppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdrag eller entreprenaduppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när de blivit beslutade och rätten till betalning bedöms som säker.

Statliga stöd

Redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer erhållas och att koncernen kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor. Statliga stöd som hänförs sig till kostnader skjuts upp och intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs. Consilium har inga lån som är direkt hänförliga till utgifter för bolagets utvecklingskostnader.

Skatter

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Underskottsavdrag som kommer att kunna utnyttjas mot sannolika framtida vinster aktiveras som uppskjuten skattefordran. Detta avser såväl ackumulerade underskottsavdrag vid förvärvstidpunkten, som därefter uppkomna förluster. Värdering sker till de skattesatser som gällde på balansdagen. Uppskjuten skatt redovisas i balansräkningen som finansiell tillgång eller långfristiga skulder. Årets skattekostnad utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Om verkligt utfall skiljer sig från de belopp som först redovisades, kommer dessa skillnader att påverka avsättningarna för aktuell skatt och uppskjuten skatt samt årets resultat. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intressebolag förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar består av balanserade utvecklingskostnader, goodwill samt patent, licenser och liknande rättigheter.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp som det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktier i förvärvade dotterföretag överstiger det verkliga värdet på det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar vid förvärvstidpunkten. Goodwill på förvärv av intressebolag ingår i värdet på innehav i intressebolag och prövas med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov som en del av värdet på det totala innehavet. Goodwill som redovisas separat testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Nedskrivning av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten. Goodwill fördelas vid förvärvstidpunkten på de kassaflödesgenererade enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten.

För beskrivning av metoder och antaganden vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov, se not 10.

Produktutveckling och forskning

Utgifter avseende utvecklingsprojekt hänförliga till konstruktion och test av nya eller förbättrade produkter balanseras som immateriella tillgångar i den omfattning som dessa utgifter förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs i takt med att de uppkommer.

Utvecklingskostnader som tidigare kostnadsförts balanseras inte som tillgång i senare perioder. Utvecklingskostnader som balanserats skrivs av linjärt under 3-7 år över den period som de förväntade fördelarna beräknas komma företaget tillgodo och från den tidpunkt då kommersiell produktion påbörjas.

Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post Forsknings- och utvecklingskostnader. Utgifter för forskning kostnadsförs omedelbart. Någon forskning i egentlig mening eller större omfattning bedrivs inte inom koncernen, utan bedrivs som ett kontinuerligt arbete och som en integrerad del i det dagliga arbetet.

Patent, varumärken och licenser

Patent, varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Patent, varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent, varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5-10 år).

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar, inklusive industribyggnader samt mark, redovisas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Anskaffningskostnaden inkluderar kostnader direkt relaterade till förvärvet av tillgången. Utgifter för förbättringar av tillgångarnas prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar som sker linjärt och baseras på skillnaden mellan tillgångarnas anskaffningsvärde och deras eventuella restvärde över deras beräknade nyttjandeperiod. Consilium tillämpar följande nyttjandeperioder:

Industribyggnader som används i rörelsen 25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar 5-7 år
Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Tillgångarnas restvärde och nyttjandeperiod bedöms årligen och justeras vid behov. I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess beräknade återvinningsvärde skrivs tillgången ned till sitt återvinningsvärde.

Ingen avskrivning sker på mark. Realisationsvinster och -förluster bestäms genom en jämförelse mellan försäljningspriset och det bokförda värdet. Realisationsvinster och -förluster redovisas via resultaträkningen.

Leasingavtal

Leasingkontrakt avseende anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt bär samma risker och åtnjuter samma förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Finansiella leasingavtal redovisas i balansräkningen som anläggningstillgång respektive finansiell skuld. Framtida leasingbetalningar fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader så att varje redovisningsperiod belastas med ett räntebelopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Leasingtillgångar skrivs av enligt samma principer som gäller övriga tillgångar av samma slag. I resultaträkningen fördelas kostnader för leasingkontraktet mellan avskrivning och ränta. För 2017 och 2016 innehar inte koncernen några leasingavtal som ska redovisas som finansiell leasing. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen som rörelsekostnad. Leasing av bilar, persondatorer och lokalhyra definieras normalt som operationell leasing.

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen med avseende på nedskrivningsbehov. På tillgångar som skrivs av görs en bedömning av tillgångens redovisade värde när helst det finns en indikation på att det redovisade värdet överstiger dess återvinningsvärde. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde, minskat med försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivningar görs per kassaflödesgenererande enhet. För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Varulager

Varulagret består av hel- och halvfabrikat samt råvaror. Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet (nettoförsäljningsvärde) på balansdagen.

Hel- och halvfabrikat värderas till tillverkningskostnader innefattande råvaror, direkt arbete, övriga direkta omkostnader och produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktion. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. För homogena varugrupper tillämpas kollektiv värdering. Räntekostnader ingår inte i lagervärderingen.

Avdrag sker för internvinster som uppkommer vid leverans mellan i koncernen ingående bolag. Erforderlig inkuransavsättning har gjorts.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder, övriga skulder samt derivatinstrument. Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar,

samt finansiella tillgångar som kan säljas samt derivatinstrument. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Derivatinstrument

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifierats som ett säkringsinstrument och, om så är fallet, karaktären hos den post som säkras.

Koncernen identifierar finansiella instrument som är valutaterminer som säkringsinstrument i kassaflödessäkkringar som används för att minska valutakurs risk på tecknade framtida order. Verkligt värde-förändringar av derivatinstrument som används i kassaflödessäkkringar redovisas i övrigt totalresultat. Värdeförändringar av derivatinstrument som inte används som kassaflödessäkkringar redovisas i resultaträkningen. I samband med förvärv av aktier med en put/call option värderas förvärvet till verkligt värde och resulterar i en långfristig skuld samt en ökning av goodwill. För vidare upplysning om detta instrument, se not 13 och 22.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag med mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggnings-tillgångar. Lånefordringar och kundfordringar klassificeras som kundfordringar och övriga kort- respektive långfristiga fordringar i balansräkningen. Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. En reservering för värdeminskning görs när det finns objektiva bevis för att det redovisade beloppet ej kommer att erhållas och en nedskrivning görs när förlusten kan konstateras.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte klassificeras i någon av de övriga kategorierna. De ingår i anläggningstillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter balansdagen. Tillgångarna värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivning görs då det finns objektiva belägg för att nedskrivningsbehov föreligger. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat. Investeringar i eget kapitalinstrument som inte har ett noterat marknadspris på en aktiv marknad och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt värderas till anskaffningsvärde. Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Likvida medel

Likvida medel definieras som kassa och bank samt kortfristiga placeringar med en löptid ej överstigande tre månader från anskaffningstidpunkt. Likvida medel redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

Consilium nyttjar derivatinstrument för att täcka risker avseende valutakursförändringar. Inom Consilium vidtas valutasäkringsåtgärder för kommersiell exponering i form av mycket sannolika prognostiserade transaktioner (kassaflödesexponering) inom ramen för den av styrelsen fastställda finanspolicyn. Consilium tillämpar säkringsredovisning på de kontrakt som uppfyller kriterierna för detta enligt IAS 39, Finansiella Instrument. Koncernen dokumenterar sin bedömning, både när säkringen ingås och fortlöpande, huruvida de säkringsinstrument som används är effektiva. Säkringsredovisningen innebär att de realiserade vinster och förluster som uppstår vid marknadsvärdering av säkringsinstrumenten och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i totalresultatet. Se även not 13. Hela det verkliga värdet på ett derivat som utgör säkringsinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader. Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på ett derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat. Den vinst eller förlust som hänförs till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad. Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t ex när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). När ett

säkringsinstrument förfaller eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen som en finansiell intäkt eller kostnad.

Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Hybridobligation

Consilium AB (publ) har emitterat en icke-säkerställd hybridobligation. Hybridobligationen redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Obligationen har en evig löptid och redovisas i eget kapital. Räntekostnader belöpande på hybridobligationen debiteras från balanserade vinstmedel. Vid beräkning av vinst per aktie ingår räntekostnader för hybridobligationen i räkenskapsårets resultat.

Avsättningar

Avsättning redovisas i balansräkningen bland kort- och långfristiga skulder när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som är en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar för omstrukturering görs när en detaljerad formell plan för åtgärden finns och en välgrundad förväntan har skapats hos dem som berörs. Avsättningar för framtida garantikrav avser de närmaste två åren och baseras på historisk information om garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att framtida krav kan komma att avvika från de historiska. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

Återköp av egna aktier

Vid återköp av egna aktier reduceras den betalda köpeskillingen, inklusive eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader (netto efter skatt), den balanserade vinsten, tills dess aktierna annulleras eller avyttras. Om dessa aktier senare avyttras, redovisas erhållna belopp (netto efter eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader och skatteeffekter) i balanserad vinst.

Ersättning till anställda

Ersättning till anställda redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligt baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid eller lön. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Pensionsplanerna finansieras genom inbetalningar från respektive koncernbolag och de anställda. De förmånsbestämda pensionsplanerna i Sverige avser ITP-planerna, som är försäkrade i Alecta. Dessa redovisas som avgiftsbestämda planer då Alecta inte kan tillhandahålla nödvändig information, se även not 19. Koncernens utbetalningar avseende pensionsplaner redovisas som kostnad under den period de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvalningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av en oberoende aktuarie med tillämpning av den skattemässiga kreditmetoden. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskonteringar av uppskattade framtida kassaflöden, med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdad i samma valuta som ersättningarna kommer att utbetalas med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens. Oredovisade aktuariella vinster och förluster överstigande det högsta av 10 procent av antingen nuvärdet av åtagandet eller det verkliga värdet på eventuella förvalningstillgångar, fördelas över förväntad genomsnittlig tjänstgöringstid. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnad när de förfaller till betalning.

Utdelning

Utdelning redovisas som skuld efter det att årsstämman beslutat om utdelningen.

Avvecklade verksamheter

En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren. Klassificering som en avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning. Resultat efter skatt från avvecklad verksamhet redovisas på egen rad i resultaträkningen och övrigt totalresultat. När en verksamhet klassificeras som avvecklad ändras utformningen av jämförelseårets resultaträkning och övrigt totalresultat så att den redovisas som om den avvecklade verksamheten hade avvecklats vid ingången av jämförelseåret. Utformningen av balansräkningen för innevarande och föregående år ändras inte på motsvarande sätt. Avvecklad verksamhet har exkluderats i jämförelseåren till noter hänförliga till resultaträkningen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (ÅRL) och Rådet för Finansiell Rapportering rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för ÅRL och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaden mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, lång- och kortfristiga fordringar, leverantörsskulder, låneskulder samt övriga skulder.

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: likvida medel, lånefordringar och kundfordringar, samt finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Ledningen fastställer klassificeringen vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Erhållna koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2 som finansiell intäkt i resultaträkningen.

Aktier i dotterbolag

Aktier i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar. När det finns en indikation på att aktier och andelar i dotterbolagen eller intresseföretagen minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än redovisat värde görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i Finansiella poster i resultaträkningen.

Intressebolagsredovisning

I moderbolagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Som intäkt från intressebolag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Uppskattningar och bedömningar

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål

Att upprätta redovisningen i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse är främst följande:

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för goodwill enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. De antaganden och bedömningar som görs gällande förväntade kassaflöden och diskonteringsränta i form av en vägd genomsnittlig kapitalkostnad finns beskrivna i not 10. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som genomförts har inte visat på ett nedskrivningsbehov av goodwill. Företagsledningen bedömer att rimliga möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde, men det har i prövningarna konstaterats att medan utrymmet för affärsområde Marine & Safety är betryggande så är utrymmet för affärsområde Safety Engineering begränsat. Baserat på inelligande orderstock, förväntad orderingång och marknadsförutsättningar för Safety Engineering, bedömer dock företagsledningen att prognosticerade kassaflöden och

beräknat nyttjandevärde är rimliga. Nyttjandevärdet överstiger bokfört värde och inget nedskrivningsbehov föreligger.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för balanserade utvecklingskostnader

Koncernen prövar årligen om nedskrivningsbehov föreligger för balanserade utvecklingskostnader enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under immateriella tillgångar. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader. De nedskrivningsprövningar som har genomförts och som inte visat på nedskrivningsbehov av balanserade utvecklingskostnader har gjorts med en sådan marginal att företagsledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i enskilda variabler inte kommer att göra att nyttjandevärdet understiger bokfört värde. Det är ledningens bedömning att det även med en viss variation i de viktigaste variablerna ej kommer att föreligga nedskrivningsbehov.

Antaganden för prövning av nedskrivningsbehov för uppskjutna skattefordringar

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Framtida överskott har baserats utifrån koncernens prognoser. Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar prövas vid varje bokslutstillfälle och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga för att kunna utnyttjas. Osäkerhet i framtidsutsikter för ekonomin och konjunkturer eller andra svårigheter i bedömningen av framtida vinster kan resultera i lägre skattemässiga överskott i framtiden i de dotterbolag som har skattemässiga underskottsavdrag. Sannolikheten för att koncernen ska kunna nyttja de skattemässiga underskottsavdragen baseras bland annat utifrån de senaste årens utfall och utifrån uppskattade prognoser. Samtliga skattemässiga underskottsavdrag har aktiverats som uppskjutna skattefordringar.

Put/call option JKK Group AS

En put/call option tecknades i samband med förvärvet av JKK Group AS under 2014. Det uppskattade värdet av optionen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2017 har en omprövning av optionens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts mot eget kapital. Omprövningen har gjorts utifrån uppnådda respektive prognostiserade resultat, för de tidsperioder som optionens värde baseras på.

Put/call och säljarfinansiering Micropack

En put/call option tecknades i samband med förvärvet av Micropack under 2016. Det uppskattade värdet av optionen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2017 har en omprövning av optionens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts mot eget kapital. Det uppskattade värdet av säljarfinansieringen bokfördes ursprungligen som en långfristig skuld. Under 2017 har en omprövning av säljarfinansieringens värde gjorts, och förändringen av skuldens värde har bokförts över resultaträkningen. Omprövningarna har gjorts utifrån uppnådda respektive prognosticerade resultat, för de tidsperioder som optionens respektive skuldens värde baseras på.

Kundfordringar

Fordringar redovisas netto efter reservering för osäkra kundfordringar som bedöms på en individuell basis.

Nettovärdet speglar de belopp som förväntas kunna inkasseras baserat på omständigheter som är kända på balansdagen. Ändrade förhållanden, till exempel att uteblivna betalningar ökar i omfattning eller att förändringar inträffar i en betydande kunds ekonomiska ställning, kan medföra avvikelser i värderingen. Den rådande allmänna marknadsutvecklingen har medfört ytterligare fokus på kreditprövning av kunder och bevakning av kundfordringar.

Verksamheter under avveckling

Consilium har fattat ett strategiskt beslut om att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem och att avyttra övriga självständiga rörelsegränar, som internt har särredovisats. Detta avser produktbolagets navigationsverksamhet samt automationssystem. Dessa självständiga rörelsegränar ingår i en samordnad plan för avyttring.

Twister

Consilium är inblandat i tvister i den normala affärsverksamheten. Tvister kan röra bland annat produktansvar, påstådda fel i leveranser av varor och andra frågor i anslutning till Consiliums verksamhet. Tvister kan visa sig kostsamma och tidskrävande och kan störa den normala affärsverksamheten. För närvarande bedöms inga tvister vara av väsentlig betydelse.

NOTER

NOT 1 AFFÄRSOMRÅDEN

Koncernen är organiserad i två affärsområden. Marine & Safety utvecklar och marknadsför brandlarm, gaslarm samt emissionssystem, huvudsakligen till den internationella sjöfarten. Safety Engineering levererar kompletta brandsäkerhetssystem till olje-, gas- och kraftindustrin. Övrig verksamhet inom koncernen avser koncerngemensamma funktioner. Överföring eller transaktioner mellan segment sker enligt normala kommersiella villkor, vilka också gäller för externa parter. Rörelsegränstillgångar hänförliga till affärsområdena består framför allt av immateriella och materiella anläggningstillgångar, varulager, fordringar och rörelsekassa. Respektive affärsområde redovisas med ett eget kapital som motsvarar koncernens soliditet. Rörelsegränsskulder hänförliga till affärsområdena består av rörelseskulder, men inte av poster som skatt och viss företagsupplåning. Investeringar består av inköp av materiella anläggningstillgångar och immateriella anläggningstillgångar.

Redovisning per affärsområde för räkenskapsåret 2017 och 2016 framgår nedan

MSEK	Marine & Safety	Safety Engineering	Övrigt	Eliminering	Koncernen
<i>Räkenskapsåret 2017</i>					
Nettoomsättning, externt	1 239,3	193,0			1 432,3
Nettoomsättning, internt till andra affärsområden	–	2,1		-2,1	–
Rörelseresultat, kvarvarande verksamhet	173,2	-24,5	-25,1		123,6
Rörelsemarginal	14 %	-13 %			9 %
<i>I rörelseresultatet för kvarvarande verksamheter ingår</i>					
Avskrivningar	45,5	6,8	0,0		52,3
Rörelseresultat, verksamheter under avveckling	-10,0	-28,9	-2,3		-41,2
Årets rörelseresultat	163,2	-53,4	-27,4		82,4
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	36,2	9,9	7,2		53,3
Immateriella anläggningstillgångar	513,7	163,3			677,0
Fordringar inom koncernen			702,2	-702,2	0,0
Spärrade likvida medel			33,0		33,0
Övriga finansiella anläggningstillgångar	56,6	54,6	30,9		142,1
Summa anläggningstillgångar	606,5	227,8	773,3	-702,2	905,4
Varulager	202,7	99,4			302,1
Fordringar m.m.	309,1	120,4	4,1		433,6
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	88,9	17,8	132,6		239,3
Summa omsättningstillgångar	600,7	237,6	136,7		975,0
Tillgångar som innehas för försäljning	34,7	149,2	0,5		184,4
Summa tillgångar	1 241,9	614,6	910,5	-702,2	2 064,8
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	382,4	189,5	64,1		636,0
Obligationslån			750,0		750,0
Skulder till kreditinstitut	5,8	78,7	86,6		171,1
Skulder inom koncernen	558,5	143,7		-702,2	0,0
Övriga långfristiga skulder	73,4	35,4	0,3		109,1
Övriga kortfristiga skulder	209,4	61,3	9,3		280,0
Summa skulder	847,1	319,1	846,2	-702,2	1 310,2
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	12,4	106,0	0,2		118,6
Summa eget kapital och skulder	1 241,9	614,6	910,5	-702,2	2 064,8
Operativt kapital	835,5	350,9	32,6		1 219,0
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	22 %	-7 %			10 %

MSEK	Marine & Safety	Safety Engineering	Övrigt	Eliminering	Koncernen
<i>Räkenskapsåret 2016</i>					
Nettoomsättning, externt	1 197,3	306,3			1 503,6
Nettoomsättning, internt till andra affärsområden	–	–		–	–
Rörelseresultat, kvarvarande verksamhet	153,8	20,1	-22,5		151,4
Rörelsemarginal	13 %	7 %			10 %
<i>I rörelseresultatet för kvarvarande verksamheter ingår</i>					
Avskrivningar	43,0	4,4	0,0		47,4
Rörelseresultat, verksamheter under avveckling	-9,3	1,5	-1,8		-9,6
Årets resultat	144,5	21,6	-24,3		141,8
<i>Tillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	33,7	14,1	7,3		55,1
Immateriella anläggningstillgångar	531,2	142,9			674,1
Fordringar inom koncernen			729,8	-729,8	0,0
Spärrade likvida medel			38,2		38,2
Övriga finansiella anläggningstillgångar	63,1	50,6	19,8		133,5
Summa anläggningstillgångar	628,0	207,6	795,1	-729,8	900,9
Varulager	197,8	122,6			320,4
Fordringar m.m.	281,2	200,1	9,8		491,1
Likvida medel, spärrade likvida medel och placeringar	93,9	11,3	142,6		247,8
Summa omsättningstillgångar	572,9	334,0	152,4		1 059,3
Summa tillgångar	1 200,9	541,6	947,5	-729,8	1 960,2
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	243,0	127,0	77,2		447,2
Obligationslån			750,0		750,0
Skulder till kreditinstitut	15,4	103,9	109,0		228,3
Skulder inom koncernen	570,3	159,5		-729,8	0,0
Övriga långfristiga skulder	137,7	54,8			192,5
Övriga kortfristiga skulder	234,5	96,4	11,3		342,2
Summa skulder	957,9	414,6	870,3	-729,8	1 513,0
Summa eget kapital och skulder	1 200,9	541,6	947,5	-729,8	1 960,2
Operativt kapital	734,8	379,1	25,6		1 139,5
Avkastning på genomsnittligt operativt kapital	25 %	6 %			15 %

Avstämning mot resultat före skatt, från kvarvarande verksamheter

MSEK	Koncernen	
	2017	2016
Rörelseresultat, från kvarvarande verksamheter enligt ovan	123,6	151,4
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	16,5	30,1
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	-76,1	-76,2
Resultat före skatt, från kvarvarande verksamheter	64,0	105,3

Koncerninterna intäkter från kunder inom det andra affärsområdet

MSEK	2017	2016
Marine & Safety	0,0	0,0
Safety Engineering	2,1	0,0

Respektive affärsområdes andel av resultat respektive utdelning från innehav redovisade med kapitalandelsmetoden

MSEK	2017	2016
Marine & Safety, andel av resultat	4,8	6,9
Marine & Safety, andel av utdelning	-1,8	-1,5
Safety Engineering, andel av resultat	–	–
Safety Engineering, andel av utdelning	–	–

Nettoomsättning per geografisk marknad per affärsområde respektive totalt

	Marine & Safety		Safety Engineering		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Sverige	12 %	9 %	10 %	3 %	12 %	8 %
Övriga Europa	33 %	32 %	18 %	14 %	31 %	28 %
Amerika	12 %	10 %	3 %	3 %	11 %	8 %
Asien	39 %	48 %	52 %	66 %	41 %	52 %
Övriga marknader	4 %	1 %	17 %	14 %	5 %	4 %
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Koncernens materiella och immateriella anläggningstillgångar per geografisk marknad

MSEK	2017	2016
Sverige	208,2	214,0
Storbritannien	285,6	284,4
Övriga Europa	162,5	157,3
Amerika	11,7	5,0
Asien	49,2	55,5
Övriga marknader	13,1	13,0
	730,3	729,2

I nettoomsättning ingår intäkter från

	2017	2016
Varor	73,7 %	69,4 %
Tjänster	14,0 %	10,9 %
Entreprenaduppdrag	12,3 %	19,7 %
	100,0 %	100,0 %

NOT 2 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2017		2016	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	7,2	3,9 (2,0)	7,7	4,8 (2,2)
Dotterbolag	378,0	91,1 (30,0)	380,7	83,5 (27,2)
Koncernen	385,2	95,0 (32,0)	388,4	88,3 (29,4)
Varav avvecklade verksamheter	41,7	7,0 (2,1)	46,0	7,7 (2,1)

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m fl och anställda

	2017		2016	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
<i>Verksamheter i Sverige:</i>				
Moderbolaget	3,6	3,6	4,0	3,7
Dotterbolag, Sverige	5,5	143,5	6,1	129,6
<i>Dotterbolag utomlands:</i>				
Australien	–	5,1	0,8	5,0
Cypern	–	0,6	–	–
Förenade Arabemiraten	6,7	57,3	7,1	57,9
Grekland	0,4	3,7	–	–
Indien	0,8	6,2	0,5	11,6
Italien	–	7,5	–	7,7
Kina	–	14,4	0,2	12,0
Malaysia	–	–	0,7	0,6
Marocko	0,7	1,2	0,4	0,3
Nederländerna	2,2	20,0	1,9	18,2
Norge	2,8	24,6	2,8	26,9
Oman	–	1,0	–	1,3
Qatar	–	1,9	–	1,9
Saudiarabien	–	–	–	1,5
Singapore	1,8	9,3	1,7	10,5
Spanien	1,0	0,8	0,5	0,1
Storbritannien	1,3	10,8	2,1	20,3
Sydkorea	–	10,5	1,2	13,6
Tyskland	1,6	10,0	1,6	9,5
USA	3,6	21,2	2,8	21,8
Totalt i dotterbolag	28,4	349,6	30,4	350,3
Koncernen totalt	32,0	353,2	34,4	354,0
Varav avvecklade verksamheter	3,7	38,0	3,7	42,3

Personal	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Verksamheter i Sverige				
Moderbolaget	5	5	5	5
Dotterbolag i Sverige	289	304	–	–
Totalt i Sverige	294	309	5	5
Dotterbolag utomlands:				
Australien	8	11	–	–
Belgien	2	2	–	–
Cypern	2	–	–	–
Frankrike	4	–	–	–
Förenade Arabemiraten	193	196	–	–
Grekland	19	–	–	–
Indien	121	139	–	–
Italien	15	14	–	–
Kina	71	73	–	–
Malaysia	–	3	–	–
Marocko	6	6	–	–
Nederländerna	35	35	–	–
Norge	48	54	–	–
Oman	5	5	–	–
Qatar	8	8	–	–
Saudiarabien	–	5	–	–
Singapore	18	20	–	–
Spanien	4	5	–	–
Storbritannien	20	24	–	–
Syd Korea	31	31	–	–
Tyskland	18	18	–	–
USA	28	22	–	–
Totalt i utlandet	656	671	0	0
Koncernen totalt	950	980	5	5
Varav avvecklade verksamheter	93	105	–	–

Av antalet anställda i koncernen under 2017 var 17 procent kvinnor (18).
Moderbolaget har 5 anställda (5), varav 1 kvinna (1).

Antalet anställda i Sverige fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Göteborg	230	235	–	–
Stockholm	40	54	5	5
Malmö	24	20	–	–
Summa	294	309	5	5

NOT 3 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

I administrationskostnader ingår bland annat ersättning till revisorerna enligt nedan

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
PwC				
Revisionsuppdraget	3,3	3,1	1,9	1,9
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	–	–
Skatterådgivning	0,4	0,5	0,4	–
Övriga tjänster ¹⁾	0,3	0,1	0,3	–
Totalt	4,0	3,7	2,6	1,9
Övriga revisorer				
Revisionsuppdraget	1,6	1,4	–	–
Total kostnad för ersättningar till revisorer	5,6	5,1	2,6	1,9

1) varav 0,1 MSEK avser revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag.

Arvoden för icke-revisionstjänster utfört av PricewaterhouseCoopers AB till koncernen uppgår till 0,6 MSEK och avser skattemässig rådgivning om transfer pricing, redovisningsmässig rådgivning om upprättande av finansiell rapportering samt annan generell redovisningsmässig och skattemässig rådgivning.

NOT 4 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Förfaller till betalning inom ett år	25,4	32,1	0,9	0,7
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	78,2	80,3	0,4	0,4
Förfaller till betalning senare än fem år	48,9	63,7	–	–
Totalt	152,5	176,1	1,3	1,1
Nuvärde	140,2	161,6	1,3	1,0

Leasingkostnader och leasingintäkter avseende operationella leasingavtal uppgick under året till

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Leasingkostnader	36,6	34,5	1,0	1,1
Varav:				
minimileasingavgifter	13,1	15,1	0,3	0,4
variabla avgifter	23,5	19,4	0,7	0,7

Förutom sedvanliga avtal om lokalhyra, tomträttsavgäld och billeasing har koncernen inte ingått andra operationella leasingavtal av större betydelse.

NOT 5 FINANSIELLA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Räntor	4,4	5,7	2,7	4,1
Ränteintäkter från dotterbolag	–	–	8,8	9,2
Kursdifferenser	8,9	20,6	2,5	4,9
Övrigt	3,2	3,8	2,5	5,1
Summa	16,5	30,1	16,5	23,3

NOT 6 FINANSIELLA KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Räntekostnader	-55,8	-53,1	-47,6	-45,1
Kursdifferenser	-17,8	-17,8	-13,3	-8,4
Övrigt	-2,5	-5,3	-7,5	-4,4
Summa	-76,1	-76,2	-68,4	-57,9

NOT 7 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt för året	-30,5	-21,7	0,1	0,4
Förändring uppskjuten skatt	22,3	-1,8	12,7	3,3
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	—	—	—	—
Totalt	-8,2	-23,5	12,8	3,7
Skilnad skattekostnad och 22 procent skatt				
Resultat före skatt	64,0	105,3	-58,0	-15,3
22 procent skatt	-14,1	-23,2	12,8	3,4
Skatt på årets resultat	-8,2	-23,5	12,8	3,7
Skilnadsbelopp	5,9	-0,3	0,0	0,3
Specifikation av skilnadsbelopp				
Effekt av:				
utländska skattesatser	-0,9	-1,9	—	—
ej skattepliktiga intäkter	7,1	1,5	—	—
ej avdragsgilla kostnader	-0,5	-0,5	0,0	0,0
övrigt	0,2	0,6	0,0	0,3
Totalt	5,9	-0,3	0,0	0,3

NOT 8 UPPSKJUTEN SKATT

Uppskjutna skattefordringar avser dels skattemässigt underskottsavdrag och dels uppskjuten skatt på kassaflödessäkring. Inga andra skattemässiga temporära skillnader finns.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Skatteeffekt av:				
Kassaflödessäkring, redovisat som kortfristig fordran	0,4	3,0	0,1	0,1
Underskottsavdrag i svenska verksamheter	43,9	24,5	24,1	11,4
Underskottsavdrag i utländska verksamheter	14,8	11,9	—	—
Summa	59,1	39,4	24,2	11,5
Uppskjuten skatt, IB	39,4	40,0	11,5	8,1
Uppskjuten skatt, förändring via resultaträkning	22,3	-1,8	12,7	3,3
Uppskjuten skatt, förändring via totalresultat	-2,6	1,2	0,0	0,1
Valutakursdifferenser	0,0	0,0	—	—
Genom förvärv av dotterbolag	0,0	0,0	—	—
Uppskjuten skatt, UB	59,1	39,4	24,2	11,5

Följande poster har redovisats i koncernens resultat:
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkring -2,6 MSEK (1,2), underskottsavdrag 22,3 MSEK (-1,8).

Följande post har redovisats i moderbolagets resultat:
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkring 0,0 MSEK (0,1), underskottsavdrag 12,7 MSEK (3,3).

Merparten av underskottsavdragen finns redovisade i de svenska bolagen inom koncernen. Det finns inga restriktioner eller förfallotider beträffande hur länge huvuddelen av redovisade uppskjutna skattefordringar kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar bedöms kunna nyttjas inom rimlig tid, varför hela värdet har redovisats i balansräkningen för koncernen respektive för moderbolaget. Skattepliktig inkomst i Consiliums svenska enheter förväntas öka tack vara en ökad tillväxt inom koncernen, avyttring av verksamheter som inte har koppling till säkerhet samt genom kostnadsminskningar.

NOT 9 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Byggnader och mark	Maskiner	Inventarier	Summa
<i>Per 1 januari 2016</i>				
Anskaffningsvärde	28,8	22,0	108,4	159,2
Akkumulerade avskrivningar	-10,7	-20,9	-83,1	-114,7
Bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5
<i>1 januari – 31 december 2016</i>				
Ingående bokfört värde	18,1	1,1	25,3	44,5
Valutakursdifferenser	0,7	—	0,2	0,9
Investeringar	1,2	0,9	11,6	13,7
Förvärv	7,0	0,4	0,7	8,1
Avyttringar och utrangeringar	-0,1	—	0,0	-0,1
Avskrivningar	-1,0	-0,4	-10,6	-12,0
Utgående bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1
<i>Per 31 december 2016</i>				
Anskaffningsvärde	37,6	23,3	120,9	181,8
Akkumulerade avskrivningar	-11,7	-21,3	-93,7	-126,7
Bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1
<i>Per 1 januari 2017</i>				
Anskaffningsvärde	37,6	23,3	120,9	181,8
Akkumulerade avskrivningar	-11,7	-21,3	-93,7	-126,7
Bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1
<i>1 januari – 31 december 2017</i>				
Ingående bokfört värde	25,9	2,0	27,2	55,1
Valutakursdifferenser	0,1	-0,1	-2,4	-2,4
Investeringar	0,0	0,5	15,0	15,5
Förvärv	0,0	0,4	0,2	0,6
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Avskrivningar	-0,9	-0,6	-11,1	-12,6
Tillgångar som innehas för försäljning	—	-0,3	-2,3	-2,6
Utgående bokfört värde	25,1	1,9	26,3	53,3
<i>Per 31 december 2017</i>				
Anskaffningsvärde	37,7	24,1	133,4	195,2
Akkumulerade avskrivningar	-12,6	-21,9	-104,8	-139,3
Tillgångar som innehas för försäljning	—	-0,3	-2,3	-2,6
Bokfört värde	25,1	1,9	26,3	53,3

Inventarier	Moderbolaget	
	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	0,1	0,1
Investeringar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,1	0,1
Ingående avskrivningar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	0,0	0,0
Bokfört värde	0,1	0,1

Avskrivningarna avseende byggnader fördelas med vardera 25 procent till kostnad sålda varor, försäljningskostnader, administrationskostnader samt forsknings- och utvecklingskostnader. Avskrivningar avseende maskiner belastas kostnad sålda varor.

NOT 10 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR, KONCERNEN

	Goodwill	Kund- relationer	Balanserad utveckling	Patent, varumärken och licenser	Summa
<i>Per 1 januari 2016</i>					
Anskaffningsvärde	192,1	0,0	429,6	15,1	636,8
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-262,9	-14,3	-277,2
Bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
<i>1 januari – 31 december 2016</i>					
Ingående bokfört värde	192,1	0,0	166,7	0,8	359,6
Valutakursdifferenser	-2,4	0,0	2,4	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	60,1	0,0	60,1
Förvärv	283,3	11,4	0,1	2,9	297,7
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	-43,3	0,0	-43,3
Utgående bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1
<i>Per 31 december 2016</i>					
Anskaffningsvärde	473,0	11,4	492,1	18,0	994,5
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-306,1	-14,3	-320,4
Bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1
<i>Per 1 januari 2017</i>					
Anskaffningsvärde	473,0	11,4	492,1	18,0	994,5
Akkumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-306,1	-14,3	-320,4
Bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1
<i>1 januari – 31 december 2017</i>					
Ingående bokfört värde	473,0	11,4	186,0	3,7	674,1
Valutakursdifferenser	-13,9	-0,6	-2,0	-0,1	-16,6
Investeringar	4,3	0,0	71,0	0,0	75,3
Förvärv	6,7	0,1	1,3	2,7	10,8
Avyttringar och utrangeringar	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Avskrivningar	0,0	-0,6	-48,0	-0,3	-48,9
Tillgångar som innehas för försäljning	–	–	-17,6	–	-17,6
Utgående bokfört värde	470,1	10,3	190,6	6,0	677,0
<i>Per 31 december 2017</i>					
Anskaffningsvärde	470,1	10,9	562,3	20,6	1 063,9
Akkumulerade avskrivningar	0,0	-0,6	-354,1	-14,6	-369,3
Tillgångar som innehas för försäljning	–	–	-17,6	–	-17,6
Bokfört värde	470,1	10,3	190,6	6,0	677,0

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

En sammanfattning av fördelningen av koncernens goodwill på de kassaflödesgenererande enheterna återfinns nedan:

	2017	2016
Marine & Safety	334,7	348,8
Safety Engineering	135,4	124,2
	470,1	473,0

Consilium har identifierat två rörelsesegment, tillika kassaflödesgenererande enheter. Inom respektive rörelsesegment är bolagen i hög utsträckning integrerade, med betydande affärsområdesinterna transaktioner mellan bolagen. Enheterna inom respektive kassagenererande enhet uppvisar en liknande riskbild och utveckling.

Inga nedskrivningar av goodwill har föranletts av de nedskrivningsprövningar som gjorts under innevarande år, men det har i prövningarna konstaterats, att medan utrymmet för affärsområde Marine & Safety är betryggande, så är utrymmet för affärsområde Safety Engineering begränsat och uppgår till 65 MSEK.

Värderingen av respektive kassaflödesgenererande enhet har gjorts från beräkning av nyttjandevärde. Nyttjandevärdet baseras på kassaflödesprognoser, där prognosen för de första åren baserar sig på styrelsens fastslagna budget.

Diskonteringsräntan före skatt som använts har varit 11,6 procent för Marine & Safety respektive 12,3 procent för Safety Engineering (7,0-11,2). Budgeterad rörelsemarginal har baserats på tidigare års resultat och förväntningar på den framtida marknadsutvecklingen. En tillväxttakt på 2 procent har använts i beräkningen av kassaflödena på lång sikt (år 6 och framåt).

Bolagets känslighetsanalys visar att en rimlig förändring i årlig tillväxttakt (+/- 2 procent), rörelsemarginal (+/- 1 procent), diskonteringsränta (+/- 1 procent) samt övriga gjorda antaganden inte skulle ha så stor effekt att de var och en för sig skulle reducera nyttjandevärdet till ett värde understigande det redovisade värdet. För affärsområde Safety Engineering är den prognostiserade omsättningstillväxten och marginalförbättringen viktiga antaganden. En negativ avvikelse i den prognostiserade omsättningstillväxten med 5 procent och oförändrad marginal eller oförändrad omsättningstillväxt och minskning av rörelsemarginalen med 10 procent skulle leda till ett nedskrivningsbehov.

Baserat på inliggande orderstock, förväntad ordergång och marknadsförutsättningar, bedömer bolaget att prognostiserat nyttjandevärde är rimligt, för såväl affärsområde Marine & Safety som för affärsområde Safety Engineering.

NOT 11 ANDELAR I DOTTERBOLAG

	Moderbolaget	
	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	174,1	174,1
Lämnat aktieägartillskott	–	–
Förvärv av aktier	–	–
Intern avyttring/förvärv av aktier	–	–
Bokfört värde	174,1	174,1

	Kapital- andel	Rösträts- andel	Antal aktier	Bokfört värde
Consilium Marine Group AB	100 %	100 %	500 000	84,1
Consilium Marine & Safety AB	100 %	100 %	220 000	90,0
Consilium Micropack Limited	79 %	79 %	841	0,0
				174,1

Företag/organisationsnummer	Säte	Antal aktier/ andelar	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Svenska dotterbolag</i>			
Consilium Building Safety AB 556714-2244	Västra Frölunda	2 000	100
Consilium Säkerhet Syd AB 556629-7825	Malmö	834	50
Consilium Säkerhet Väst AB 556702-3857	Göteborg	3 000	50
Consilium Säkerhet Öst AB 556693-0235	Stockholm	2 000	50
China Marine Techtrade AB 556560-0664	Nacka	1 000	100
Consilium Incendium AB 556828-7881	Kungälv	570	57
Consilium Marine Group AB 556063-8503	Nacka	500 000	100
Consilium Marine & Safety Group AB 556519-2134	Nacka	30 000	100
Consilium Marine & Safety AB 556070-9353	Göteborg	220 000	100
Consilium Security Group AB 556547-6123	Nacka	10 000	100
Consilium Navigation Group AB 556519-2126	Nacka	1 000	100
Consilium Research & Development AB 556080-5441	Nacka	1 000	100
Consilium Marine & Safety Sales & Support AB 556709-9220	Göteborg	1 000	100
Markground Industri AB 556046-1328	Nacka	2 150	100
Storm & Co. Skeppsradi AB 556083-7840	Göteborg	2 000	100

Företag/organisationsnummer	Säte	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Utländska dotterbolag</i>		
Buveci Gasdetection B.V.	Bleiswijk/Nederländerna	100
Consilium Building Safety AS	Oslo/Norge	100
Consilium Control Systems AS	Kristiansand/Norge	70
Nitrotech Engineering AS	Kristiansand/Norge	70
Consilium JKK Group AS	Kristiansand/Norge	60
FireNor AS	Kristiansand/Norge	60
Fireproducts AS	Kristiansand/Norge	60
Smartforskaling AS	Kristiansand/Norge	60
Consilium Marine Aps	Köpenhamn/Danmark	100
Firenor Firefighting Engineering Co., Ltd	Dalian, Kina	80
Consilium Hongkong Co. Ltd	Hongkong/Kina	100
Consilium GmbH	Hamburg/Tyskland	100
Consilium France SAS	Toulon/Frankrike	65
Consilium Italy Srl	Florens/Italien	100
Consilium Marine Hellas Ltd	Pireaus/Grekland	50

Företag/organisationsnummer	Säte	Kapital-/ rösträts- andel %
<i>Utländska dotterbolag, forts.</i>		
Consilium Marine Cyprus Ltd	Limassol/Cypern	50
Consilium Shanghai Co. Ltd	Shanghai/Kina	100
Consilium Trading Co. Ltd	Shanghai/Kina	100
Consilium Norway AS	Oslo/Norge	100
Consilium BV	Schonghoven/Nederländerna	100
Consilium Marine US Inc.	Fort Lauderdale/USA	100
ACAF Systems Inc.	Coventry RI/USA	60
Consilium Marine Korea Ltd	Pusan/Sydkorea	100
Consilium FireNor Korea Ltd	Pusan/Sydkorea	75
Consilium Novamarine Pty Ltd	Newcastle/Australien	100
Consilium Micropack Ltd	Aberdeen/Skottland	79
Micropack (Engineering) Ltd	Aberdeen/Skottland	79
Micropack Detection (Americas) Inc.	Fort Collins/USA	79
Consilium Marine Singapore Ltd	Singapore	75
Consilium Middle East (FZC)	Sharjah/Förenade Arabemiraten	70
Consilium ME Marine services LLC	Sharjah/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Automation & Fire protection Pvt Ltd	Kochin/Indien	70
Consilium SFS Fire & Security Solutions Pvt Ltd.	New Delhi, Indien	70
Tritek Power & Automation (FZC)	Sharjah/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Engineering & Trading LLC	Muscat/Oman	70
Consilium Middle East General Contracting LLC	Abu Dhabi/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Tharawat LLC	Muscat/Oman	70
Consilium Addar Company	Riyadh/Saudiarabien	70
Consilium Technologies LLC	Dubai/Förenade Arabemiraten	70
Consilium Automation & Fire protection Pvt SARL	Casablanca/Marocko	70
Consilium Qatar WLL	Doha/Qatar	70
Consilium Marine India Pte Ltd	Mumbai/Indien	70
Consilium RMI Spain SA	Bilbao/Spanien	51

NOT 12 INNEHAV REDOVISADE MED KAPITALANDELSMETODEN

	Koncernen	
	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	46,9	45,3
Omklassificering	-9,3	-9,1
Förvärv	–	5,3
Årets resultat	4,8	6,9
Årets utdelning	-1,8	-1,5
Utgående anskaffningsvärde	40,6	46,9

Belopp redovisat som omklassificering 2017 avser bokfört värde på de 50-procentiga innehaven i de samägda bolagen Consilium Marine Hellas Ltd och Consilium Marine Cyprus Ltd. Dessa bolag konsolideras nu, då Consilium har ett bestämmande inflytande i bolagen.

Företag	Kapital-/ rösträts- andel %	Bokfört värde aktier	Bokfört värde kapital- andelar
CN System Scandinavia AB (JV)	50	0,1	0,7
Foab Production AB	30	5,0	0,4
Consilium Marine Oy (JV)	50	0,3	1,8
Microdata Due Srl	40	19,6	6,2
Consilium Vietnam J.S.C.	49	0,3	0,0
Consilium Nittan Marine Ltd (JV)	50	0,5	5,6
Norcott Technologies Limited	30	0,3	-0,2
		26,1	14,5

Vare sig JV-bolagen eller intresseföretagen har några skulder; eventualförpliktelser eller åtaganden om framtida investeringar som koncernen kan bli betalningsskyldig för.

Då inget enskilt bolag har en årlig omsättning överstigande 20 MSEK, när Consiliums ägarandel har applicerats, anses inte att något bolag, i denna mening, bedöms vara väsentligt.

NOT 13 FINANSIELL RISKHANTERING**Finansiell riskhantering**

Consilium-koncernen är i sin verksamhet exponerad för olika finansiella risker. Koncerngemensamma policies, som fastställs av styrelsen, ligger till grund för hanteringen av dessa risker på olika nivåer i koncernen. Målen med dessa policies är att få en samlad bild av risksituationen, att minimera negativa resultateffekter samt att klargöra ansvar och befogenheter inom koncernen. Uppföljning av att fastställda policies följs görs löpande på lokal och central nivå och avrapportering sker till styrelsen.

Valutarisk*Transaktionsexponering*

Koncernens bolag har intäkter och kostnader i olika valutor och därmed är koncernen exponerad för risker avseende valutakursrörelser. Denna risk påverkar rörelsens resultat och benämns transaktionsexponering.

Nettoexponering i valutor omräknade till MSEK

(med nettoexponering avses intäkter minus kostnader)

2017	USD	EUR	NOK	GBP	Övriga valutor	Summa utländska valutor	SEK	Totalt
Koncernens rörelseresultat	370,3	206,7	-6,8	-47,1	-79,0	444,1	-320,5	123,6

Nettoexponeringen är störst i USD följt av EUR. Målet för valutariskhanteringen är att kortsiktigt minimera valutakursrörelsernas effekt på koncernens resultat. Hanteringen av transaktionsriskerna sker lokalt av respektive dotterbolag. Consilium tillämpar säkringsredovisning genom kassaflödessäkring där valutaterminer används som säkringsinstrument och avtalade framtida ordrar i utländsk valuta används som säkringsföremål. Consilium säkrar regelmässigt större delen av ordrar i utländsk valuta, förutom löpande service och reservdelsförsäljning. Effektiviteten är hög eftersom endast tecknade kontrakt terminssäkras och ej förväntade order.

Nedan redovisas en tabell över valutakontrakt per balansdagen omräknat till MSEK. Samtliga belopp förfaller inom 24 månader.

Avsättningar	Koncernen	
	2017	2016
Valutaterminskontrakt – kassaflödessäkring		
EUR	115,6	64,7
USD	127,1	154,7
GBP	–	-50,8
YEN	–	-3,4
Varav förfaller inom 12 månader	177,0	111,9

Effekten i totalresultatet efter skatt av kassaflödessäkringen uppgår till 9,2 MSEK (-4,5). Vinster och förluster i eget kapital på valutaterminskontrakt per 31 december 2017 kommer att överföras från balansräkningen till resultaträkningen vid olika tidpunkter mellan tre månader och två år från balansräkningens datum.

Avsättningar	2017	2016
Genomsnittliga kurser på terminskontrakt		
EUR	9,62	9,40
USD	8,26	8,41
GBP	–	11,42
YEN	–	0,075

Consilium bedömer att samtliga derivatinstrument, säkringsföremål och säkringsrelationer uppfyller kraven för säkringsredovisning som kassaflödessäkringar och är mycket effektiva. Förändringarna i verkligt värde på koncernens derivatinstrument redovisas därför inom "övrigt totalresultat, poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen".

Per 31 december 2017 fanns ett undervärde på 1,8 MSEK. Vid utgången av 2016 fanns ett undervärde på 13,6 MSEK.

Värden som redovisas i övrigt totalresultat från kassaflödessäkringar per 31 december 2017 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom tre månader och två år från balansräkningens datum.

Omräkningsexponering

Consilium redovisar resultat- och balansräkningar i SEK. Flera av koncernens bolag har sin redovisning i annan valuta. Detta innebär att koncernens resultat och eget kapital exponeras vid koncernkonsolideringen när främmande valutor omräknas till SEK. Denna exponering påverkar främst koncernens egna kapital och benämns omräkningsexponering. I normalfallet säkras inte denna exponering.

Prisrisk

Consilium exponeras för prisrisker relaterade till inköp av komponenter. Inköpen av komponenter uppgick till 606,7 MSEK (605,4) och består av ett stort antal olika insatsvaror med sinsemellan olika prisutvecklingar över tiden. För bestående materialförändringar kan bolagen i de flesta fall kompensera sig i priset, även om klausuler om sådan kompensation tillhör undantagen.

Ränterisk

Eftersom Consilium inte innehar några väsentliga räntebärande tillgångar är koncernens intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Consiliums finansnetto och resultat påverkas av fluktuationer i räntenivåerna avseende upplåning. Indirekt påverkas koncernen också av räntenivåernas inverkan på ekonomin i stort. Consiliums uppfattning är att kort räntebindningstid är riskmässigt förenligt med den verksamhet som koncernen bedriver. Därför har lånen i normalfallet räntebindningstider från 12 månader upp till 5 år. Den korta räntan har också varit lägre än långräntan under den senaste tioårsperioden, vilket påverkat koncernens resultat positivt.

Känslighetsanalys

Faktor	Förändring, +/-	Effekt på rörelse- resultat, MSEK	
		+/-	
Nettoomsättning	1 %	+/-	14,3
Räntekostnader	1 %	+/-	9,2
Personalkostnader	1 %	+/-	4,7
Avskrivningar	1 %	+/-	0,5
Valutakursförändring, USD	1 %	+/-	3,7
Valutakursförändring, EUR	1 %	+/-	2,1
Prisförändring	1 %	+/-	6,1

De tecknade terminskontrakten innebär att resultateffekten flyttas framåt i tiden, eftersom en övervägande del av de prognostiserade flödena för den kommande tolv månadersperioden täcks av tecknade kontrakt. Under den tiden kan åtgärder vidtas för att mildra effekterna.

Nedan redovisas utestående lån och checkkrediter**Upplåning**

Skulderna till kreditinstitut består av ett fåtal mindre checkräkningskrediter i olika valutor och med olika villkor. Räntenivåerna varierar mellan 1,50 procent (1,50) och 5,75 procent (5,75). Genomsnittlig ränta på checkkrediterna är 1,50 procent (1,50). Därtill kommer en limitavgift på i genomsnitt 0,2 procent av den beviljade krediten. Ett derivatinstrument utnyttjas idag om 40,0 MSEK (40,0). Alla lån har rörlig ränta med räntebindningstid upp till 90 dagar. I övrigt se not 21.

Nettoskuden uppgår vid senaste årsskiftet till 648,8 MSEK (692,3). En förändring av räntan med 1 procent påverkar resultatet med 9,2 MSEK (9,8).

Kreditrisk

Med kreditrisken avses att bolagen inte får betalt för sina fordringar från kunderna. Storleken på respektive kunds kredit bedöms individuellt. För alla nya kunder görs en kreditprövning. Meningen är att kreditgränserna skall avspejla kundens betalningsförmåga. Inom koncernen finns en god riskspridning av försäljningen på branscher och företag.

Den svaga konjunkturutvecklingen inom vissa marknadssegment innebär generellt att företagens finansiella situation har försämrats och att riskerna för kundförluster ökat.

Historiskt sett har kundförlusterna varit låga. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av annat skäl inte kan fullfölja sina betalningar. Consilium bedömer att det inte föreligger någon betydande kreditrisk i förhållande till viss kund, motpart eller geografisk region. Likvida medel innehåller endast kassa- och banktillgodohavanden och uppgår till 208,6 MSEK (165,1).

I dotterbolagen är 34,8 MSEK (41,0) av likvida medel ställda som pant för projektfinansiering.

Likviditetsrisk

Consilium har lån som förfaller vid olika tidpunkter. En stor del av lånen är checkkrediter som formellt enligt villkoren är ettåriga. Med refinansiering avses risken att Consilium inte kan klara sina åtaganden på grund av att ett lån kan sägas upp och svårighet kan uppstå att få nya lån. Consilium hanterar denna risk genom att ha god likviditetsberedskap. För att följa likviditetsutvecklingen upprättar Consilium likviditetsprognoser kvartalsvis.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Tillgängliga kassamedel	208,6	165,1	101,9	60,0
Beviljande krediter	109,7	141,0	40,0	40,0
Utnyttjad del av krediter	-63,3	-67,6	-11,5	0,0
Tillgänglig likviditet	255,0	238,5	130,4	100,0

Löptidsanalys med skulder inklusive ränta som ska erläggas för respektive tidsperiod enligt låneavtal.

2017-12-31	6 mån		1-2 år	
	0-6 mån	-1 år	1-2 år	2-5 år
Upplåning	76,2	75,9	66,5	810,9
Leverantörsskulder	139,1	—	—	—
Övriga rörelseskulder	92,7	33,4	—	—
	308,0	109,3	66,5	810,9

Avstämning av finansiella skulder vars kassaflöde redovisas i kassaflödet från finansieringsverksamheten

Nedan analyseras förändringar mellan 2017-01-01 och 2017-12-31.

	Skulder till kreditinstitut som förfaller inom 1 år	Skulder till kreditinstitut som förfaller efter 1 år	Obligationsskuld som förfaller efter 1 år	Långfristiga skulder som förfaller efter 1 år	Summa
Bokfört värde per 1 jan. 2017	112,8	115,5	750,0	159,0	1 137,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten				-1,6	-1,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	23,3	-44,8			-21,5
Valutakursdifferenser	7,4	-0,9		-3,3	3,2
Övriga ej kassaflödespåverkande poster	-42,2			-72,7	-114,9
Bokfört värde per 31 dec. 2017	101,3	69,8	750,0	81,4	1 002,5

Finansiella tillgångar och skulder per kategori i koncernen

2017-12-31	Fordringar	Derivat som används för säkringsändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa
Andra långfristiga fordringar	75,8	—	—	—	75,8
Kundfordringar och andra fordringar	435,4	—	—	—	435,4
Kortfristiga placeringar	—	—	28,9	—	28,9
Likvida medel	208,6	—	—	—	208,6
Derivat	—	1,8	—	—	1,8
Företagsobligationslån	—	—	—	750,0	750,0
Skulder till kreditinstitut	—	—	—	171,1	171,1
Långfristiga skulder, put/call option	—	—	—	81,4	81,4
Leverantörsskulder	—	—	—	139,1	139,1
Övriga rörelseskulder	—	—	—	126,1	126,1

2016-12-31	Fordringar	Derivat som används för säkringsändamål	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa
Andra långfristiga fordringar	88,4	—	—	—	88,4
Kundfordringar och andra fordringar	493,9	—	—	—	493,9
Kortfristiga placeringar	—	—	79,9	—	79,9
Likvida medel	165,1	—	—	—	165,1
Derivat	—	13,6	—	—	13,6
Företagsobligationslån	—	—	—	750,0	750,0
Skulder till kreditinstitut	—	—	—	228,3	228,3
Långfristiga skulder, put/call option	—	—	—	159,0	159,0
Leverantörsskulder	—	—	—	178,3	178,3
Övriga rörelseskulder	—	—	—	144,7	144,7

Hantering av kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att fortsätta och expandera verksamheten så att den genererar avkastning till aktieägarna, samtidigt som kostnaderna för kapitalet hålls på en rimlig nivå. För att förändra kapitalstrukturen kan utdelningen höjas eller sänkas, nya aktier kan utfärdas, aktier kan återköpas och tillgångar kan säljas. Kapitalrisken mäts som nettoskuldssättningsgrad innebarande räntebärande skulder minskat med likvida medel i förhållande till eget kapital. Syftet är att skapa handlingsfrihet genom att ha låg skuldssättningsgrad. Vid de två senaste årsskiftena var nettoskuldssättningsgraden som följer:

Koncernen	2017	2016
Räntebärande skulder	921,1	978,3
Likvida medel, spärrade likvida medel och kortfristiga placeringar	-272,3	-286,0
Nettoskuld	648,8	692,3
Eget kapital	636,0	447,2
Nettoskuldssättningsgrad, %	102	155

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Valutaderivat redovisade på Nivå 2 värderas till termskurs. Finansiella skulder redovisade på Nivå 3 värderas till beräknad tilläggsköpeskilling, dels baserad på bedömd utveckling av resultat- och balansposter för respektive förvärvad verksamhet, dels på enligt avtal fastställda miniminivåer. Beräknade värden i utländsk valuta räknas om till SEK enligt bokslutsdagens kurs.

2017-12-31	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivatinstrument som innehas för handel				
– Valutaderivat	—	—	—	—
Värdepapper som innehas för handel				
– Finansieringsinstitut	—	—	—	—
Derivatinstrument som innehas för säkringsändamål				
– Valutaderivat	—	1,8	—	1,8
Finansiella tillgångar som kan säljas				
– Kortfristiga placeringar	28,9	—	—	28,9
Finansiella skulder				
– Put/call option	—	—	81,4	81,4

2016-12-31	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivatinstrument som innehas för handel				
– Valutaderivat	—	—	—	—
Värdepapper som innehas för handel				
– Finansieringsinstitut	—	—	—	—
Derivatinstrument som innehas för säkringsändamål				
– Valutaderivat	—	13,6	—	13,6
Finansiella tillgångar som kan säljas				
– Kortfristiga placeringar	79,9	—	—	79,9
Finansiella skulder				
– Put/call option	—	—	159,0	159,0

NOT 14 VARULAGER

	Koncernen	
	2017	2016
Råmaterial	96,8	97,8
Produkter i arbete	54,7	68,7
Färdiga varor	119,7	110,3
Förskott från kunder	31,8	44,5
Nedskrivning av varulager	-0,9	-0,9
Bokfört värde	302,1	320,4

NOT 15 KUNDFORDRINGAR

	Koncernen	
	2017	2016
Kundfordringar	331,4	406,9
Reservering osäkra kundfordringar	-4,3	-5,2
Bokfört värde	327,1	401,7

Specifikation av kundfordringar	Koncernen	
	2017	2016
Ej förfallet	193,8	220,4
Förfallet 1-30 dagar	51,0	53,1
Förfallet 31-90 dagar	31,9	57,1
Förfallet över 90 dagar	50,4	76,3
	327,1	406,9

Kundfordringarnas betalningstider varierar beroende på kultur och land och historiskt sett har inga nedskrivningsbehov krävts, vilket gör att inga nedskrivningar skett.

Reserv för osäkra fordringar	Koncernen	
	2017	2016
Ingående balans	-5,2	-4,5
Återföring av tidigare reserveringar	2,8	0,0
Årets reservering	-1,9	-0,7
Utgående balans	-4,3	-5,2

NOT 16 PÅGÅENDE ARBETE FÖR ANNANS RÄKNING

	Koncernen	
	2017	2016
Uppdragsinkomster som redovisats som intäkt under räkenskapsperioden	236,8	289,5
Ackumulerade uppdragsutgifter och redovisad vinst med avdrag för redovisade förluster	179,9	243,0
Erhållna förskott	29,3	13,1
Av beställaren innehållna belopp	66,3	70,5
Fordringar hos beställare avseende pågående uppdrag	76,1	124,6
Skulder till beställare avseende pågående uppdrag	33,1	49,5

NOT 17 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda hyror	3,5	2,4	0,2	0,2
Förutbetalda leasingavgifter	0,4	0,2	0,0	0,2
Förutbetalda försäkringspremier	2,4	1,4	0,3	0,1
Derivatinstrument	–	3,0	–	–
Upplupna intäkter	30,4	4,7	–	–
Obligationskostnader	1,7	4,9	1,7	4,9
Övrigt	8,0	16,3	0,4	0,3
Summa	46,4	32,9	2,6	5,7

NOT 18 AKTIEKAPITALUTVECKLING

Datum	Transaktion	Ökning av aktiekapitalet, kr	Totalt aktiekapital, kr	Antal aktier
1993	Bolagets bildande		50 000	10 000
1994	Nyemission	20 575 000	20 625 000	4 125 000
1994	Nyemission	4 375 000	25 000 000	5 000 000
1994	Konvertering	7 500	25 007 500	5 001 500
2001	Konvertering	60 900	25 068 400	5 013 680
2002	Konvertering	5 000	25 073 400	5 014 680
2004	Nyemission	5 500 000	30 573 400	6 114 680
2004	Konvertering	2 100	30 575 500	6 115 100
2006	Konvertering	550	30 576 050	6 115 210
2006	Konvertering	4 915 805	35 491 855	6 898 371
2006	Teckningsoption	12 160	35 504 015	7 100 803
2006	Nyemission	11 834 665	47 338 680	9 467 736
2006	Konvertering	266 660	47 605 340	9 521 068
2007	Konvertering	4 905 675	52 511 015	10 502 203
2007	Apportemission	1 500 000	54 011 015	10 802 203
2007	Nyemission (registrerat 2008-01-03)	500 000	54 511 015	10 902 203
2009	Nyemission	4 000 000	58 511 015	11 702 203

Aktiernas kvotvärde är 5 kronor. Aktierna består av serie A och B.

			Röster
A-aktier	907 490	å 10 röster	9 074 900
B-aktier	10 794 713	å 1 röst	10 794 713
	11 702 203		19 869 613

NOT 19 AVSÄTTNINGAR

Avsättningar	Koncernen	
	2017	2016
Avsättningar för pensioner och liknande	5,5	4,5
Avsättningar för garantiåtaganden	6,4	8,6
Övriga avsättningar	15,8	20,4
Summa	27,7	33,5

Dotterbolagen har viss typ av garantiåtaganden och åtar sig att reparera eller ersätta delar som inte presterar tillräckligt. En avsättning om 6,4 MSEK (8,6) har redovisats på balansdagen för förväntade garantianspråk, baserat på tidigare erfarenhet av nivån för reparationer och ersättningsdelar. Garantiåtaganden löper normalt under 2 år.

Avsättningar	Koncernen	
	2017	2016
Ingående balans 1 januari	33,5	21,4
Avsättningar under året	1,0	12,1
Försäljning av verksamhet	–	–
Återfört under året	-6,8	–
Omräkningsdifferenser	–	–
Utgående balans 31 december	27,7	33,5

Avsättningar för pensioner och liknande	Koncernen	
	2017	2016
Avsättning vid periodens ingång	4,5	3,4
Periodens avsättningar	1,0	1,1
Amortering	0,0	0,0
Avsättning vid periodens utgång	5,5	4,5

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Koncernen	
	2017	2016
Italien	1,7	1,4
Syd Korea	3,8	3,1
Summa	5,5	4,5

De viktigaste aktuariella antagandena som används	Koncernen	
	2017	2016
Diskonteringsränta	1,5 %	1,5 %
Framtida löneökningar	1,5 %	1,5 %
Inflation	2,0 %	2,0 %

De belopp som redovisas i resultaträkningen är följande	Koncernen	
	2017	2016
Kostnader för tjänstgöring	1,0	1,1
Räntekostnader	0,0	0,0
Aktuariella förluster	0,0	0,0
Summa	1,0	1,1

De belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande	Koncernen	
	2017	2016
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	5,5	4,5
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	0,0	0,0
Summa	5,5	4,5

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns förmånsbestämda pensionsplaner, där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Förmånsbestämda pensionsplaner finns i koncernens dotterbolag i Italien och Sydkorea.

	2017	2016	2015	2014	2013
Per 31 december					
Nuvärde av förmånsbestämd förpliktelse	5,5	4,5	3,4	2,6	1,1
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	–	–	–	–	–
Underskott/överskott i planen	5,5	4,5	3,4	2,6	1,1
Erfarenhetsbaserad justering av förmånsbestämda förpliktelser	–	–	–	–	–

Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:	Koncernen	
	2017	2016
Summa kostnader för förmånsbestämda planer	1,0	1,1
Summa kostnader för avgiftsbestämda planer	28,9	26,2
Summa pensionskostnad	29,9	27,3

Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning fördelas på följande poster	Koncernen	
	2017	2016
Kostnader för sålda varor	9,0	8,6
Försäljningsomkostnader	10,5	9,3
Administrationsomkostnader	10,4	9,4
Summa pensionskostnad	29,9	27,3

Pensionsförsäkring i Alecta

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 klassificering av ITP-planer som finansieras genom en försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2017 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Dessa redovisas istället som avgiftsbestämda planer. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 8,8 MSEK (8,7).

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte stämmer överens med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nytteknung och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.

Sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning

Koncernens anställda har inga sjukvårdsförmåner efter avslutad anställning.

NOT 20 KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

	Koncernen	
	2017	2016
Råmaterial och förbrukningsmaterial	588,4	698,5
Förändringar i lager av färdiga varor och produkter i arbete	18,3	-93,1
Personalkostnader	467,8	375,4
Marknadsföringskostnader	7,0	8,6
Hyreskostnader	31,8	27,0
Transport- och resekostnader	58,1	51,5
Avskrivningar	52,3	47,4
Övriga externa tjänster	71,3	77,2
Övriga kostnader	46,0	167,6
Summa	1 341,0	1 360,1

NOT 21 UPPLÅNING

	Koncernen		Dotterbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Långfristiga				
Banklån	69,8	115,5	64,2	107,0
Företagsobligation	750,0	750,0	750,0	750,0
Kortfristiga				
Banklån	101,3	112,8	21,4	0,0

Vid årets slut uppgick beviljade, men ej utnyttjade krediter till 46,4 MSEK (51,5). Bokfört värde är detsamma som verkligt värde. Consilium AB (publ) har uppfyllt samtliga lånevillkor under både 2017 års och 2016 års rapportperioder.

Consiliums företagsobligation har en löptid på fem år, och löper med en rörlig kupongränta om 3m Stibor + 5,75 procent. Företagsobligationen kan dock lösas i förtid till extra kostnad. Enligt villkoren för företagsobligationen skall relationen Net debt/EBITDA inte överstiga 4,0 och likvida medel inte understiga 40 MSEK.

Kontraktssenliga tidpunkter för omförhandlingar

	6 mån eller mindre	6–12 mån	1–5 år	Mer än 5 år	Summa
Per 31 december 2017					
Summa upplåning	–	101,3	819,8	–	921,1
Per 31 december 2016					
Summa upplåning	–	112,8	865,5	–	978,3

Förfallo dagar för långfristig upplåning är som följer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Mellan 1 och 2 år	101,3	112,8	21,4	0,0
Mellan 2 och 5 år	819,8	865,5	814,2	857,0
Mer än 5 år	–	–	–	–

Effektiv ränta på balansdagen var som följer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Checkräkningskredit	1,50	1,50	1,25	1,25
Banklån	3,23	2,50	3,25	3,25
Andra lån	5,80	5,75	5,75	5,75

Företagsobligation

Consilium AB (publ) emitterade den 1 november 2012 ett 5-årigt icke-säkerställt obligationslån på totalt 325 MSEK. Consilium utnyttjade rätten att emittera ytterligare 75 MSEK under 2013. Den 24 april 2015 förtidsinlöstes obligationslånet om 400 MSEK. Ett nytt 5-årigt icke-säkerställt obligationslån om 600 MSEK, med möjlighet att emittera ytterligare 300 MSEK, emitterades 25 mars 2015. Den 26 februari 2016 utnyttjade Consilium rätten att emittera ytterligare 150 MSEK, vilket innebär att det finns möjlighet att emittera ytterligare 150 MSEK. Räntan utbetalas kvartalsvis och löper med 3 månader stibor plus 5,75 procent.

Vid årsskiftet hade Consiliums totala upplåning följande förfallostruktur

Förfallostruktur på Consiliums upplåning	2017	2016
2017	–	112,8
2018	101,3	51,3
2019	27,0	21,4
2020	771,4	771,4
2021	21,4	21,4
2022	0,0	–

NOT 22 LÅNGFRISTIGA SKULDER

	Koncernen	
	2017	2016
Put/call option i Consilium JKK Group AS	32,8	42,0
Put/call option samt köpeskilling i Consilium Micropack Ltd	48,6	117,0
Summa	81,4	159,0

Redovisad skuld avseende put/call option samt restköpeskilling i Consilium Micropack, har under 2017 reducerats med 68,4 MSEK. Förändring som avser put/call option har redovisats mot eget kapital, medan 27,5 MSEK avser övrig beräknad minskning av restköpeskilling och har redovisats som en övrig intäkt i koncernens resultaträkning.

Förfallostruktur på Consiliums långfristiga skulder

JKK, put/call	32,8 förfaller efter utgång av år 2018
Micropack, put/call samt köpeskilling	21,1 förfaller efter utgång av år 2019 18,2 förfaller efter utgång av år 2019 alt. 2020 9,3 förfaller efter utgång av år 2021

NOT 23 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna räntekostnader	2,9	0,5	2,6	0,4
Semesterlöner	32,0	34,4	1,4	1,2
Upplupna sociala kostnader	10,2	10,5	0,7	0,5
Garantiavsättningar	1,6	3,3	–	–
Övriga poster	35,0	59,2	0,8	0,6
Summa	81,7	107,9	5,5	2,7

NOT 24 STÄLLDA SÄKERHETER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
För egna skulder och avsättningar				
Företagsinteckningar	103,4	51,4	–	–
Fastighetsinteckningar	4,6	3,2	–	–
Aktier i dotterbolag	–	–	–	16,0
Pantsatta nettotillgångar i dotterbolag	–	0,2	–	–
Likvida medel	34,8	41,0	–	–
Summa avseende egna skulder och avsättningar	142,8	95,8	–	16,0

NOT 25 EVENTUALFÖRPLIKTELSER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Borgensåtaganden till förmån för övriga koncernföretag	–	–	55,6	33,0
Bankgarantier	46,6	21,6	–	–
Borgensförbindelse intresseföretag	–	–	–	–
Summa eventualförpliktelser	46,6	21,6	55,6	33,0

Koncernen hyr ett antal kontorslokaler. Koncernen leasar också olika slags maskiner och andra tekniska anläggningar samt bilar. Hyres- och leasingavtalen har olika villkor och rätt till förlängning. Inga väsentliga skulder förväntas uppkomma till följd av någon av ovanstående typer av eventualförpliktelser.

NOT 26 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av moderbolagets försäljning avser 100 procent (100) försäljning till egna dotterbolag. Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag och till/från intressebolag tillämpas samma principer för prissättning som inköp och försäljning mellan externa parter.

Inköp av varor och tjänster från närstående

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Platanen AB, managementtjänster	3,8	3,8	3,8	3,8
Platanen AB, administrationstjänster	0,5	0,4	0,5	0,4
Fastighetsbolag Henriksborg HB, hyra	3,0	2,6	0,7	0,7
Summa	7,3	6,8	5,0	4,9

Managementtjänster avser styrelseordförande. Administrationstjänster avser administration samt löpande redovisning. Köpta tjänster från Platanen AB och dess dotterbolag Fastighetsbolaget Henriksborg HB, utgår på marknadsmässiga villkor. Managementtjänster och hyra från närstående utgår på marknadsmässiga villkor.

NOT 27 STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

	2017		2016	
	Antal på balans-dagen	varav män	Antal på balans-dagen	varav män
<i>Koncernen (inkl. dotterbolag)</i>				
Styrelseledamöter	59	(95 %)	56	(95 %)
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	46	(91 %)	44	(89 %)
<i>Moderbolaget</i>				
Styrelseledamöter	7	(71 %)	7	(71 %)
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	3	(100 %)	4	(75 %)

Till styrelsen utgår arvode enligt beslut på årsstämman. Något annat särskilt arvode utgår ej. För anställda inom koncernen utgår ej arvode för styrelsearbete i dotterbolag. Ersättning till verkställande direktören och ledningsgruppen utgörs av grundlön inklusive bilförmån och eventuell bonus. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Ledningsgruppen omfattar koncernchefen, verkställande direktörerna för de två affärsområdena och moderbolagets finansdirektör. Bonus är baserad på finansiella mål och utgår med maximalt tre månadslöner. Ersättningssystem för verkställande direktören beslutas av styrelsen. Ersättningssystem för de ledande befattningshavarna beslutas av styrelsens ordförande och verkställande direktör. Ersättning till bolagets styrelse har utgått med 800 KSEK (800). Därav har 175 KSEK (175) utgått till styrelseordförande. Ersättning för managementtjänster har dessutom utgått enligt not 26. Inga pensionsåtaganden finns gentemot styrelseordföranden för 2017 eller 2016. Verkställande direktören har uppburit en årslön om 2 795 KSEK (2 557). Ingen bonus har utgått för vare sig 2017 eller 2016. Därtill tillkommer förmån av fri bil. Pension utgår enligt gällande ITP-plan. Pensionsåldern för verkställande direktören i koncernen och i dotterbolagen är 65 år. För verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Det utgår inget särskilt avgångsvederlag eller pensionsförmån vid uppsägning. De ledande befattningshavarna i Consilium AB och dess dotterbolag har sedvanliga löneavtal utan några särskilda pensionsförmåner vid uppsägning. Vid uppsägning från bolagets sida utgår för ledande befattningshavare en årslön eller mindre inklusive normala pensionskostnader.

NOT 28 ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER UNDER ÅRET

2017	Styrelse-arvode/ grundlön	Bonus	Pensions-kostnader	Bil-förmån	Summa
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Erik Lindborg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Carl Adam Rosenblad	–	–	–	–	–
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	0,1	–	–	–	0,1
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	0,0
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	7,1	–	2,3	0,2	9,6
	(2,8)	(–)	(1,0)	(0,1)	(3,9)
Summa	7,8	–	2,3	0,2	10,3

2016	Styrelse-arvode/ grundlön	Bonus	Pensions-kostnader	Bil-förmån	Summa
<i>Styrelsen</i>					
Styrelseordförande, Carl Rosenblad	0,2	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Nygren	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Peter Carlberg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Ann-Marie Åström	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Erik Lindborg	0,1	–	–	–	0,1
Styrelseledamot, Carl Adam Rosenblad	–	–	–	–	–
Styrelseledamot, Thomasine Rosenblad	0,1	–	–	–	0,1
<i>Valberedningen</i>					
Ordförande, Lennart Norling	0,0	–	–	–	0,0
Rasmus Palmqvist	0,0	–	–	–	0,0
<i>Ledningen</i>					
(varav verkställande direktören)	6,6	–	2,5	0,3	9,4
	(2,6)	(–)	(1,3)	(0,1)	(4,0)
Summa	7,3	–	2,5	0,3	10,1

NOT 29 JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM EJ INGÅR I KASSAFLÖDET

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Avsättningar	-27,1	2,1	0,0	0,0
Övrigt	-12,7	9,3	8,7	11,4
Summa	-39,8	11,4	8,7	11,4

NOT 30 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	Moderbolaget	
	2017	2016
Ingående balans	180,8	0,0
Förändring av fordringar på dotterbolag	–	234,7
Kursdifferens	-2,1	-11,4
Amortering	-6,6	-42,5
Utgående balans	172,1	180,8

NOT 31 RESULTAT PER AKTIE

	Koncernen	
	2017	2016
Resultat per aktie före och efter utspädning		
Från kvarvarande verksamheter hänförligt till moderbolagets aktieägare	4,08	5,87
Från avvecklad verksamhet hänförligt till moderbolagets aktieägare	-2,42	-0,84
Totalt resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare	1,66	5,03

	Koncernen	
	2017	2016
Resultatmått som använts i beräkningen av resultat per aktie		
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		
från kvarvarande verksamhet	49,8	68,7
från avvecklade verksamhet	-28,4	-9,8
Räntekostnader hänförliga till hybridobligation	-2,0	–
Genomsnittligt antal aktier	11 702 203	11 702 203

Hybridobligation

Consilium AB (publ) emitterade den 1 november 2017 en icke-säkerställd hybridobligation på totalt 200 MSEK, med möjlighet att emittera ytterligare 200 MSEK. Obligationen har en evig löptid och redovisas i eget kapital. Enligt villkoren för hybridobligationen finns ingen formell skyldighet att betala ränta. Obligationen har således ingen förfallodag men företaget har rätt att lösa in obligationen fyra år efter utgivningsdagen och sedan vid varje efterföljande räntebetalningsdatum. Förutsatt en kvartalsvis räntebetalning löper hybridobligationen med 3 månader STIBOR plus 6,00 procent, under de första fyra åren. Effektiv ränta på balansdagen var 6,00 procent.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Hybridobligation				
Nominellt värde	200,0	–	200,0	–
Transaktionskostnader	-4,3	–	-4,3	–
Upplypna räntekostnader	-2,0	–	-2,0	–
Netto redovisat inom eget kapital	193,7	–	193,7	–

NOT 32 OMKLASSIFICERINGSJUSTERINGAR

Kassaflödessäkringar	Brutto	Uppskjuten skatt
Ingående balans 1 januari	-13,6	3,0
Omklassificering till resultaträkningen	10,1	-2,2
Nya ingångna avtal	1,7	-0,4
Utgående balans 31 december	-1,8	0,4

NOT 33 RÖRELSEFÖRVARV

I januari 2017 förvärvade Consilium 60 procent av aktierna i det amerikanska brandsäkerhetsbolaget ACAF Systems Inc. ACAF har utvecklat "Automatic Compressed Air Foam Systems" som möjliggör effektivare släckning av bränder, med användande av mindre vatten och skum, och på kortare tid, än med konventionella skumsläckningssystem. Systemen genererar "Compressed Air Foam" som är biologiskt nedbrytningbart. Produkterna har gått igenom omfattande funktions- tester i olika länder och erhållit amerikanskt FM-godkännande samt patent.

ACAF Systems har en nettoomsättning om ca 10 MSEK och har 5 anställda.

Förvärvet kompletterar Consiliums produktprogram och ger tillgång till ny teknik med tillhörande patent och internationella produktgodkännanden.

Anskaffningsvärdet för 60 procent av aktierna uppgick till 8,9 MSEK. Värdet av redovisad goodwill och övriga immateriella tillgångar, som ett resultat av förvärvet, uppgår till 6,0 MSEK. Goodwill är hänförlig till de anställda och till förväntad lönsamhet i den förvärvade verksamheten. Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara skattemässigt avdragsgill.

I december 2017 förvärvade Consilium 65 procent av aktierna i det franska företaget COTS SARL. Bolaget har tidigare agerat som agent åt Consilium och förvärvet är i linje med Consiliums strategi att erbjuda global support till sina kunder.

COTS har en nettoomsättning om ca 10 MSEK och har 4 anställda. Bolaget har namnändrats till Consilium France SAS. Anskaffningsvärdet för 65 procent av aktierna uppgick till 1,3 MSEK. Ingen redovisad goodwill uppstod som ett resultat av förvärvet.

De förvärvade verksamheterna har påverkat koncernens intäkter under perioden januari till december 2017 med 3,4 MSEK och för samma period har resultat efter skatt påverkats negativt med 3,9 MSEK.

Tillgångar och skulder avseende de förvärvade verksamheterna såg vid förvärvstidpunkten ut som följer (MSEK):

	ACAF Systems Inc.	COTS SARL
Materiella anläggningstillgångar	–	0,3
Immateriella anläggningstillgångar	1,6	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	–	0,1
Kortfristiga fordringar	0,2	3,8
Likvida medel	0,3	1,1
Långfristiga skulder	-6,5	-1,4
Kortfristiga skulder	-0,3	-2,5
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar, exklusive goodwill och övriga immateriella tillgångar samt optionsskuld och villkorad köpeskilling	-4,7	1,4
Köpeskilling	-8,9	-1,3
Förvärvade likvida medel	0,3	1,1
Redovisat som förvärv av dotterbolag i koncernens kassaflödesanalys	-8,6	-0,2

Ingen uppskjuten skatt har uppstått i samband med beräkningen av förvärvsbalanserna. Upprättad förvärvsbalans för COTS SARL är preliminär.

NOT 34 AVVECKLAD VERKSAMHET**Beskrivning**

I samband med Årsrapporten för 2017 meddelade koncernen sin avsikt att fokusera verksamheten till säkerhetsprodukter och säkerhetssystem, (vilka redovisas som kvarvarande verksamhet"), och avyttra övriga självständiga rörelse- grenar, (redovisas som "verksamheter under avveckling"). Finansiell information avseende den avvecklade verksamheten återfinns nedan.

Consilium har under de senaste åren successivt ökat sitt fokus på säkerhet, och har nu beslutat avyttra övriga självständiga rörelsegrenar, som internt alltid särredovisats, och tidigare även redovisats som särskilda affärsområden. Detta avser produktbolagets navigationsverksamhet samt automationssystem med instrumentering och tillhörande delsystem.

Analys av resultat och kassaflöden

Resultat och kassaflödesinformation som redovisas nedan avser räkenskapsåret som avslutades den 31 december 2017 respektive 31 december 2016.

	2017	2016
Försäljningsintäkter	216,3	139,6
Kostnader för sålda varor	-191,3	-103,3
Bruttovinst	25,0	36,3
Omkostnader	-69,5	-45,9
Övriga rörelseintäkter/kostnader	3,3	0,0
Rörelseresultat	-41,2	-9,6
Finansiella intäkter samt finansiella kursvinster	0,9	1,0
Finansiella kostnader samt finansiella kursförluster	-6,0	-4,4
Resultat efter finansiella poster	-46,3	-13,0
Inkomstskatter	10,0	2,9
Resultat från avvecklade verksamheter	-36,3	-10,1
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	–	–
Summa totalresultat	-36,3	-10,1
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten	-36,9	-5,1
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten	-9,7	-9,8
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten	–	–
Nettokassaflöde från avvecklade verksamheter	-46,6	-14,9

Tillgångar och skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning

De avvecklade verksamheternas tillgångar och skulder klassificerades som tillgångar som innehas för försäljning. Nedan anges tillgångarna och skuldernas värde per den 31 december 2017.

	2017
Tillgångar som innehas för försäljning	
Materiella anläggningstillgångar	2,6
Immateriella anläggningstillgångar	17,6
Finansiella anläggningstillgångar	15,3
Varulager	84,7
Kundfordringar	46,9
Övriga kortfristiga fordringar	16,1
Kassa och bank	1,2
Totala tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	184,4
Skulder direkt hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	
Avsättningar och övriga långfristiga skulder	-6,4
Skulder till kreditinstitut	-42,2
Leverantörsskulder	-55,2
Övriga kortfristiga skulder	-14,8
Totala skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	-118,6

NOT 35 FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION**Belopp i KSEK**

<i>Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:</i>	
Överkursfond	130 435
Balanserat resultat	99 531
Årets resultat	-45 232
Totalt	184 734
<i>Styrelsen föreslår att vinsten disponeras som följer:</i>	
Styrelsen föreslår årsstämman att ingen utdelning lämnas	—
Balanserat resultat i ny räkning	184 734

NOT 36 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga större händelser har inträffat efter perioden utgång.

NOT 37

Moderbolagets och koncernens resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2018-05-24 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en

rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står för.

Stockholm 27 april 2018

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits i Stockholm 27 april 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Camilla Samuelsson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Consilium AB (publ) för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 28-59 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens styrelse i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och

bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Consilium-koncernen består av cirka 45 operativa enheter varav många är relativt små. Vid utformandet av den övergripande revisionsstrategin bestämdes revisionens omfattning och inriktning för de rapporterade enheterna. De mest väsentliga enheterna har varit föremål för en revision av de finansiella rapporterna som helhet medan övriga enheter har varit föremål för specificerade granskningsåtgärder av de mest väsentliga resultat- och balansposterna utifrån verksamhetens karaktär. Förutom i Sverige är PwC valda revisorer i bolagen i Norge, Italien och Förenade Arabemiraten. För andra väsentliga dotterbolag där PwC ej är valda revisorer har vi instruerat valda revisorer och inhämtat skriftlig rapportering avseende utförd granskning. Därutöver har vi bedömt hur involverade vi har behövt vara i deras revisionsarbete för att kunna dra slutsatsen att tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis inhämtats för att vi ska kunna uttala oss om koncernens finansiella rapporter som helhet. Under året har vi även besökt dotterbolagen i Italien och diskuterat väsentliga revisionsfrågor med företagsledningen och lokala revisorer.

Vår revision utförs löpande under året. Utöver revisionen av koncernredovisningen och årsredovisningen genomför vi översiktlig granskning av Consiliums delårsrapport för de första nio månaderna.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighets- tal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av goodwill

Goodwill beskrivs i årsredovisningen i not 10 och i redovisnings- och värderingsprinciperna.

Consiliums goodwill allokteras till koncernens två kassagenererande enheter som motsvarar koncernens två segment. Grunden för goodwill-posternas redovisade värde baseras på prognoser om framtida händelser vilka till sin natur är osäkra varmed det finns en risk för felaktigt värdering.

Merparten av goodwill avser förvärvet av JKK-gruppen (Norge) 2014 och Micropack (Skottland) 2016. Goodwill identifierad vid förvärvet av JKK-gruppen allokteras till den kassagenererande enhet Safety Engineering och goodwill identifierad vid förvärvet av Micropack allokteras till den kassagenererande enhet Marine & Safety. Båda dotterbolagen bedriver service och försäljning mot oljeindustrin inom offshore.

I samband med förvärvet av JKK-gruppen redovisades 88 MSEK i goodwill. Efter förvärvet har oljepriset minskat kraftigt vilket också påverkat bolagets kunder. Under det senaste året har oljepriset stabiliserats och externa analyser visar på en uppåtgående trend vilket även avspeglas i de prognoser som ligger till grund för värderingen av goodwill.

Vid förvärvet av Micropack redovisades en goodwill om 270 MSEK. Detta förvärv genomfördes efter att oljepriset redan gått ner.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vi har i samband med vår revision utfört en rad granskningsåtgärder för att verifiera att ledningens nedskrivningstester av goodwill är baserade på allmänt vedertagna värderingsmetoder, matematiskt korrekta och baserade på rimliga antaganden om bland annat framtida kassaflöden och diskonteringsräntor.

Vi har bland annat granskat att nedskrivningstestens prognos över framtida kassaflöden för det närmaste året baseras på bolagets budget och affärsplaner samt rimliga antaganden om framtida marknad. Vi har även utvärderat den långsiktiga marginalen och tillväxttakten. Vi har testat budget mot faktiska utfall och orderstock för 2018 samt jämfört antaganden om tillväxt mot prognoser från externa källor.

Vår prövning av diskonteringsräntan som används i beräkningen omfattar att ta ställning till att diskonteringsräntan återspeglar specifika och allmänna risker som gäller för de kassagenererande enheterna.

Vi har också utvärderat företagsledningens analys av känsligheten i värderingen för förändringar i dessa antaganden som skulle kunna medföra att ett nedskrivningsbehov föreligger.

Baserat på vår granskning har vi inte identifierat några väsentliga observationer.

Värdering av optionsskulder och tilläggsköpeskillning

Optionsskulder och tilläggsköpeskillning beskrivs i årsredovisningen i not 22 och i redovisnings- och värderingsprinciperna.

Grunden för optionsskulder och tilläggsköpeskillningens redovisade värde baseras på dels historiska händelser och dels prognoser om framtida händelser vilka till sin natur är osäkra. Vid förvärvet av både Micropack och JKK-gruppen erhöll Consilium optioner att köpa in utestående aktier. För JKK-gruppen uppgår den beräknade skulden per december 2017 till 32 MSEK och för Micropack uppgår motsvarande skuld, inklusive tilläggs-köpeskillning, till 49 MSEK. I båda fallen är skulderna lägre än året innan till följd av nerjusterade resultatprognoser för bolagen. Bedömningen av det framtida resultatet har en direkt koppling till skuldernas storlek.

Vi har granskat options- och tilläggsköpeskillningsskulder genom att testa bolagens historiska resultat och resultatprognoser för kvarvarande period för Micropack och JKK-gruppen. Vi har testat de historiska resultaten mot de rapporterade resultaten för Micropack och JKK-gruppen.

Granskningen av prognosen för respektive bolags kommande års resultat har skett på motsvarande sätt som beskrivs ovan avseende värderingen av goodwill.

Baserat på vår granskning har vi inte identifierat några väsentliga observationer.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-27, 68-73 respektive 76-78. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt,

om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor; måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Consilium AB (publ) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med en rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Stockholm, utsågs till Consilium AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 19 maj 2017 och har varit bolagets revisor sedan 1994.

Stockholm den 27 april 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Camilla Samuelsson
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Consiliums aktie är noterad vid Nasdaq Stockholm. Consilium tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (koden) sedan 1/7 2008 i enlighet med börsens regelverk. Denna bolagsstyrningsrapport ingår i de formella årsredovisningshandlingarna och har granskats av bolagets revisor. I slutet av bolagsstyrningsrapporten redovisas styrelsens rapport över intern kontroll.

Bolagsstyrningsrapporten syftar ytterst till att beskriva de organ, styrmedel och principer som Consilium tillämpar för att nå koncernens övergripande mål att skapa värden för aktieägarna. Consilium har under 2017 en avvikelse relativt koden avseende jämställdhetspolicy, se mer under rubriken Styrelse.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Consiliums högsta beslutande organ där aktieägarna ges möjlighet att utöva sitt inflytande över bolaget. De aktieägare som vill delta vid en bolagsstämma och rösta för sina aktier ska dels vara upptagna i Consiliums aktiebok senast fem vardagar före stämman, dels anmäla sig, samt eventuella biträden, hos bolaget vid den tidpunkt som anges i kallelsen till stämman. De aktieägare som inte själva kan närvara har möjlighet att företrädas genom ombud enligt aktiebolagslagens regler.

Årsstämma

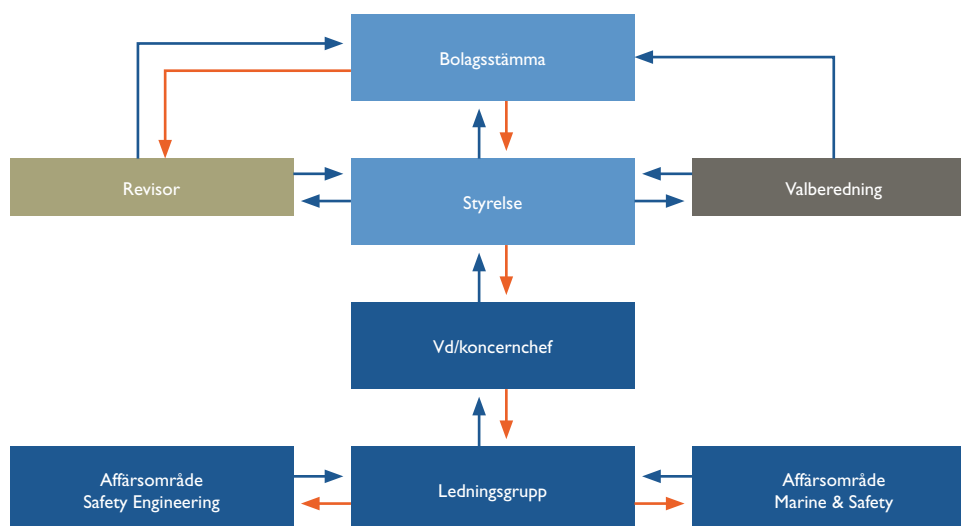
Inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår samlas Consiliums aktieägare till årsstämma. På årsstämman utses styrelseledamöter och revisorer, samt beslutas om fastställande av ersättning till dessa, utnämnannde av medlemmar till valberedning samt hur dessa vid frånfall ska ersättas, principer för ersättning av ledande befattningshavare. Vidare fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om disposition av vinstmedel samt om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter samt verkställande direktör. Finns anledning att samla bolagsstämman före nästkommande årsstämma kallas aktieägarna till extra bolagsstämma. Consilium genomförde ingen extra bolagsstämma under 2017.

Årsstämma 2017

Årsstämma i Consilium avseende räkenskapsåret 2016 hölls i Nacka den 19 maj 2017. På stämman fattades, utöver de frågor som redovisats ovan, beslut om utdelning till aktieägarna om 2,00 kr per aktie, samt bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemission av aktier eller konvertibla skuldebrev, med avvikande från aktieägarnas företrädesrätt, för finansiering av eventuella förvärv.

Samtliga sittande styrelseledamöter omvaldes. Carl Rosenblad omvaldes som ordförande. Aktieägare motsvarande 87 procent av rösterna och 79 procent av kapitalet var närvarande vid stämman.

BOLAGSSTYRNINGSMODELL

- Vald/utsedd av
- Informerar/rapporterar till

Externa regelverk
Aktiebolagslagen
Bokföringslagen
Årsredovisningslagen
Regelverk för emittenter
Svensk kod för bolagsstyrning

Interna styrmedel
Bolagsordning
Styrelsens arbetsordning
Vd-instruktion
Koncernpolicy och instruktioner
Affärsplan, mål och strategier

Valberedning

Valberedningens uppgift är att inför årsstämma framlägga förslag avseende val och arvodesfrågor. Valberedningen 2017 utgjordes av Lennart Norling (ordförande, oberoende till bolaget och större ägare), styrelsens ordförande Carl Rosenblad, samt Rasmus Palmqvist (oberoende till bolaget och större aktieägare). Valberedningen hade ett (1) möte under 2017.

Valberedningen har även att ansvara för utvärdering av styrelsens sammansättning och arbete. Valberedningens arbete presenterades på årsstämman 2017. Valberedningens oberoende ledamöter har uppburit ersättning om 12 000 kr per person, samt ersättning för eventuella omkostnader, i enlighet med beslut av årsstämman.

Styrelse

Consiliums styrelse har det yttersta ansvaret att styra bolagets verksamhet mellan årsstämmorna. Styrelsen utser koncernchef tillika vd och beslutar i frågor rörande strategisk inriktning av verksamheten och bolagets övergripande organisation.

Consiliums styrelse har sedan årsstämman i maj 2017 bestått av sju ledamöter. Bland styrelsens ledamöter finns dels personer som representerar de större ägarna, dels personer som är oberoende av dessa ägare. Vd ingår inte i styrelsen, men är alltid närvarande vid styrelsemötena, liksom normalt även finansdirektören som är styrelsens sekreterare. Även andra tjänstemän inom koncernen kan delta i styrelsens sammanträden som föredragande.

Styrelsen har valt att inte ha någon fastställd mångfaldspolicy. Det är styrelsens uppfattning att målsättningen med styrelsens sammansättning är att nå en effektiv förvaltning av verksamheten i relation till dess utvecklingsskede, och att det i sig ger bättre effekt. Det faktum att två av de tre senast tillkomna styrelseledamöterna är kvinnor och därtill sänkt styrelsens medelålder visar att mångfald kan åstadkommas med en sådan målsättning.

Styrelsen genomförde fem protokollförda möten under 2017. Vid dessa möten behandlades, bland annat, frågor rörande bokslut och rapportering, marknadsläge och utsikter, affärsplan, mål och strategier, riskhantering, budget, långsiktig finansiering, strategiska samarbeten och förvärv, samt övriga investeringar. Därutöver diskuterades även nya lagar och regelverk som kan påverka Consiliums arbete och rapportering. Styrelsens och adjungerades närvaro och beroendeställning framgår av tabellen nedan.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sitt uppdrag. Ordföranden organiserar och leder arbetet för att skapa bästa möjliga förutsättningar för styrelsens medlemmar. Ordföranden håller även regelbunden kontakt med bolagets vd för att säkerställa att styrelsen har tillgång till all väsentlig

information som krävs för att följa och planera för bolagets utveckling och ekonomiska ställning. Ordförande i styrelsen är Carl Rosenblad.

Styrelsens arbete

Styrelsen har fastställt en arbetsordning rörande arbetsfördelningen mellan styrelsen och vd. Styrelsens arbetsordning reglerar bland annat styrelsens ansvarsområden, arbetsuppgifter och beslutanderätt. Huvuduppgifterna innebär att besluta i strategiska frågor, svara för bolagets kapitalförsörjning och kapitalstruktur, tillse att bolaget har en kompetent ledning samt besluta i andra frågor av större betydelse, såsom större investeringar och förvärv. Av arbetsordningen framgår också regler för hantering av information samt utvärdering av styrelsens respektive vd:s arbete. En skriftlig instruktion för vd innehåller utöver arbetsfördelning mellan styrelsen och vd även regleringar av vd:s befogenheter. Styrelsen genomför årligen en egen utvärdering och resultatet redovisas för valberedningen.

En viktig uppgift är att säkerhetsställa att rapporteringen inom bolaget samt till styrelsen och aktiemarknaden är korrekt och lämnas i god tid. Detta har reglerats genom att styrelsen löpande erhåller en fastställd rapport innehållande bland annat viktigare händelser och utveckling av orderingång, fakturering, resultat, kassaflöde, ekonomisk ställning och antal anställda för koncernen och de enskilda bolagen. Styrelsen har minst ett årligt möte med huvudrevisorn som dessutom har en fortlöpande kontakt med styrelseordföranden.

Utskottsarbete

Consiliums styrelse har valt att inte ha något revisionsutskott med anledning av bolagets ringa storlek. Revisionsfrågor hanteras av styrelsen i sin helhet. Consiliums revisor rapporterar minst en gång per år personligen till styrelsen sina iakttagelser från granskningen och sina bedömningar av den interna kontrollen. Därutöver behandlas frågor rörande valutakursutveckling, investeringar, företagsförvärv och strategisk inriktning. Consilium har av samma skäl som ovan inte heller något ersättningsutskott utan har valt att även låta ersättningsfrågor behandlas av styrelsen. Arbetet omfattar att fastställa vd:s förmåner samt bereda ersättningsprogram såsom optionsprogram för beslut på bolagsstämma.

Särskilda bolagsordningsbestämmelser

Consiliums bolagsordning har inga särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter, samt om ändring av bolagsordningen.

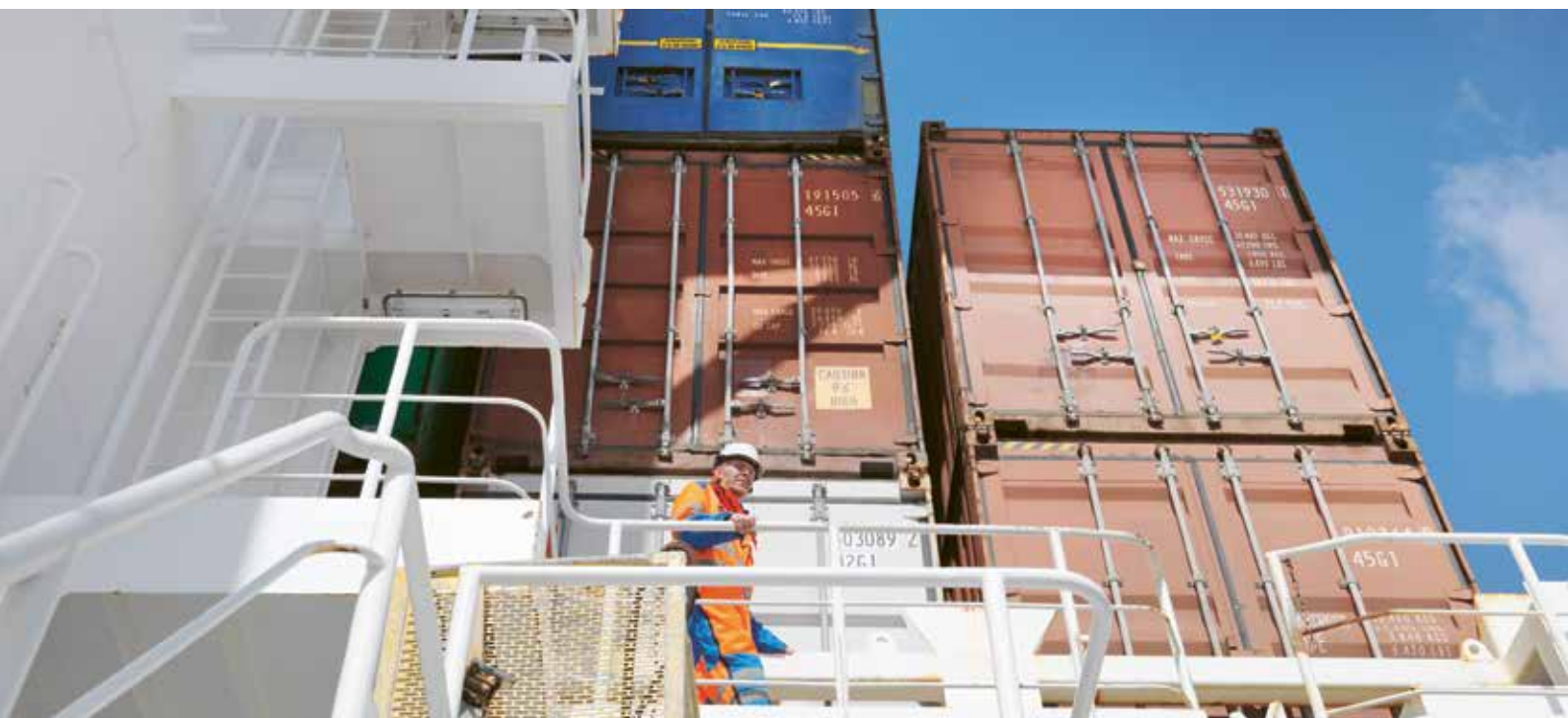
Vd och koncernledning

Vd och koncernchef för Consilium är Ove Hansson. Arbetsfördelningen mellan vd och styrelsen, samt vd:s befogenheter regleras i bolagets vd-instruktion som fastställs och revideras årligen.

STYRELSENS NÄRVARO, BEROENDESTÄLLNING OCH ERSÄTTNING

	Invalid	Närvaro 2017	Relation Consilium	Relation större aktieägare	Arvode
Carl Rosenblad, ordf.	1994	5(5)	Beroende	Beroende	175 000
Carl Adam Rosenblad	1996	5(5)	Beroende	Beroende	–
Fredrik Nygren	2007	4(5)	Oberoende	Oberoende	125 000
Peter Carlberg	2008	4(5)	Oberoende	Oberoende	125 000
Ann-Marie Åström	2009	4(5)	Oberoende	Oberoende	125 000
Erik Lindborg	2012	5(5)	Oberoende	Beroende	125 000
Thomasine Rosenblad	2014	5(5)	Oberoende	Beroende	125 000
Ove Hansson, vd	–	5(5)	–	–	–
Anna Holmgren, sekr.	–	*3(3)	–	–	–
Roger Orreteg, sekr.	–	*2(2)	–	–	–

* Roger Orreteg efterträdde under året Anna Holmgren som styrelsens sekreterare.

I koncernledningen ingick vid årets utgång, utöver vd, bolagets finansdirektör samt cheferna för Consiliums affärsområden. För mer information om koncernledningen se sidan 75.

Aktiekapital och aktieägare

Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet 2017 till 58,5 MSEK fördelat på 11 702 203 aktier med ett kvotvärde på 5,0 SEK per aktie. Varje A-aktie motsvarar tio röster och varje B-aktie motsvarar en röst. Alla aktier har lika rätt till bolagets tillgångar och resultat. Det totala antalet aktieägare uppgick vid årsskiftet till cirka 25 procent av aktiekapitalet. För mer information om aktien och aktieägarna, se sid 22-23.

Operativ styrning

Consilium bedriver verksamhet i ett antal divisioner inom två affärsområden, Marine & Safety samt Safety Engineering, som ansvarar för Consiliums erbjudanden och globala marknadsorganisationer. Verksamheten är organiserad i en funktionsorganisation för att kunna utnyttja synergier och stordriftsfördelar inom utveckling, produktion, inköp, marknad och försäljning och leds av två affärsområdeschefer.

Koncernens affärsmässiga organisation är uppbyggd enligt principen om decentralisering av befogenheter och ansvar. Inom respektive affärsområde finns en dotterbolagsstyrelse där koncernchefen är ordförande. I dotterbolagen finns arbetsordningar för styrelserna och skriftliga instruktioner för verkställande direktörerna motsvarande de i moderbolaget. I dotterbolagen finns därutöver ett antal policies och instruktioner som reglerar verksamheterna, inklusive affärsområdenas divisioner, exempelvis beträffande IT, miljö, kvalitet, jämställdhet, attestrutiner, finansiering och valutasäkring.

Koncernchefen är övergripande ansvarig för den dagliga verksamheten, och kontrollen av denna, och koncernens dotterbolagschefer rapporterar veckovis orderingång, fakturering och orderstock för varje resultatenhet. Bokslut upprättas månadsvis för varje resultatenhet och analyseras på olika nivåer inom gruppen, inklusive affärsområdesnivå, och konsolideras på koncernnivå.

Rapportering

Internrapportering sker inom samma system som används för koncernboksluten, som presenteras för marknaden kvartalsvis. Utöver resultat- och balansräkningar innehåller boksluten nyckeltal och andra relevanta

uppgifter. Analyser görs bland annat av lagernivåer och rörlighet i varulager samt kundfordringar och kundkreditider.

Grundtankar inom koncernens rapporterings- och uppföljnings-system är att dessa ska präglas av transparens och decentralisering. Inom respektive dotterbolag läggs stor vikt vid att utveckla och effektivisera processerna. En nyckel till framgång är att ha tillgång till relevant och riktig information att mäta och följa upp. Mycket arbete har lagts på att implementera och utveckla affärssystemen för att kunna mäta lönsamheten på enskilda affärer, kunder, branscher och geografiska marknader. De egna kostnaderna följs upp och mäts för de olika momenten i produktion, administration och försäljning och jämförs med tidigare utfall och målsättningar.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

Vid årsstämman 2017 fastställdes att arvode om 800 000 kronor ska utgå till styrelsen att fördelas inom styrelsen med 175 000 kronor till styrelsens ordförande och 125 000 kronor vardera till externa styrelseledamöter. Årsstämman beslutade vidare om principer för ersättning till ledande befattningshavare som i huvudsak innebär att för ledande befattningshavare ska marknadsmässiga löner och övriga anställningsvillkor tillämpas. Ersättning till ledande befattningshavare utgörs av grundlön, årlig rörlig ersättning, i förekommande fall aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram, pensionsförmåner, övriga förmåner samt villkor vid uppsägning och avgångsvederlag. Den årliga rörliga ersättningen är alltid maximerad till högst 3 månadslöner. Ingen ledande befattningshavare har mer än 12 månaders uppsägningstid. Årlig rörlig ersättning samt aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram ska i huvudsak vara relaterade till företagens/koncernens resultat- och värdeutveckling. Pensionsförmåner är alltid avgiftsbaserade.

Revisor

Revisorns uppgift är att granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt Consiliums bokföring och finansiella rapportering. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. Vid årsstämman har aktieägare möjlighet att ställa frågor till revisorn.

Consiliums revisor utses av bolagsstämman. På årsstämman 2014 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB till revisorer för en tid

om fyra år. Vid årsstämman 2017 presenterades Camilla Samuelsson som ny huvudansvarig revisor då sittande revisor Sten Håkansson mandatperiod löpt ut. Årsstämman 2017 beslutade att ersättning till revisorerna ska utgå mot faktura i enlighet med godkända inköpsprinciper.

Under 2017 har ersättning till PwC-nätverket utgått med 4,0 MSEK, varav 3,3 MSEK avser revisionsuppdrag och 0,7 MSEK avser övriga uppdrag.

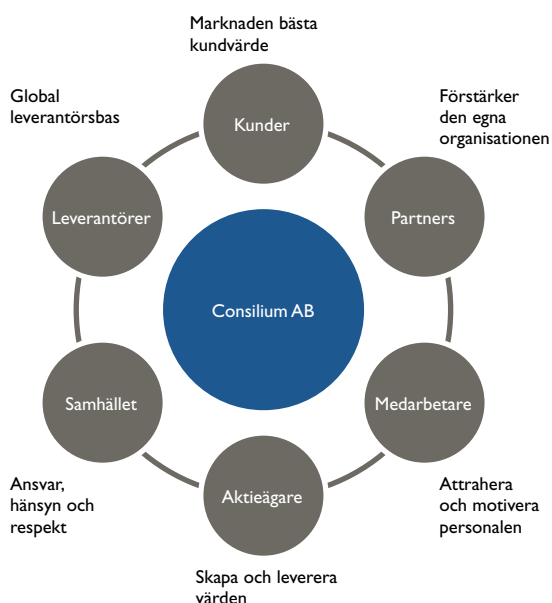
Consiliums intressenter

Consilium är beroende av en mängd aktörer i sin omgivning där samarbeten och kontakter finns såväl genom informella relationer som i partnerskap och genom avtal. Bolagets intressenter utgörs både av dem som påverkar Consilium och sådana som Consilium vill påverka. Den förenklade intressentmodellen nedan saknar fragmenterade intressenter såsom exempelvis konkurrenter med vilka bolaget inte har några tydliga relationer. Modellen kompletteras med värdeord som uttrycker de värden som relationerna innehåller eller Consilium söker etablera.

Ansvarstagande

Consilium har ambitionen att bedriva en ansvarsfull verksamhet med hänsyn tagen till hållbar utveckling. Consilium ser hållbar utveckling som ett förhållande där dagens behov kan tillgodoses utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina, i enlighet med FN-definitionen från 1987. Consiliums målsättning är att produktbolag och produktionsenheter ska ha ett miljöledningssystem enligt ISO 14000. Grundläggande är att verksamheten ska planeras, genomföras, följas upp och förbättras enligt dessa principer för att minska företagets negativa miljöpåverkan. Consilium ser detta arbete som en naturlig del i sitt åtagande gentemot företagets intressenter. Där utöver är det Consiliums bestämda uppfattning att ett framgångsrikt miljöarbete även ger ekonomiska fördelar, både på kort och på lång sikt. För med information om Consiliums ansvarstagande, läs hållbarhetsrapporten sid 68-73.

INTRESSENTMODELL

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2017

Consiliums styrelse ansvarar för den interna kontrollen enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Consiliums finansiella rapportering följer de regler som gäller för bolag noterade på Nasdaq Stockholm och de lokala lagar och regler i varje land där verksamhet bedrivs. Mål för Consiliums finansiella rapportering är att:

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av bolagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen. Styrelsens beskrivning av den interna kontrollen har som utgångspunkt den struktur som finns i COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk för intern kontroll.

Kontrollmiljö

För att skapa och vidmakthålla en fungerande kontrollmiljö har styrelsen fastställt ett antal grundläggande dokument av betydelse för den finansiella rapporteringen. Däribland särskilt styrelsens arbetsordning och instruktion för den verkställande direktören. Ansvar för att i det dagliga arbetet upprätthålla den av styrelsen anvisade kontrollmiljön vilar primärt på den verkställande direktören. Denne rapporterar regelbundet till styrelsen utifrån fastställda rutiner. Utöver detta kommer rapportering från bolagets revisor. Den interna kontrollstrukturen bygger också på ett ledningssystem baserat på bolagets organisation och sätt att bedriva verksamheten, med tydligt definierade roller och ansvarsområden och delegering av befogenheter.

En viktig roll i kontrollstrukturen spelar också koncernens styrdokument exempelvis policies och riktlinjer inklusive uppförandekod där också affärsetik ingår. De styrande dokumenten rörande redovisning och finansiell rapportering utgör de väsentligaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen. Dessa dokument uppdateras löpande vid ändringar av exempelvis redovisningsstandarder, lagstiftning och noteringskrav.

Riskbedömning

I koncernen genomförs löpande riskbedömning för identifiering av väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen. Beträffande den finansiella rapporteringen bedöms risken främst ligga i väsentliga felaktigheter i redovisningen till exempel avseende bokföring och värdering av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader eller andra avvikelser. Bedrägeri och förlust genom förskingring är en annan risk. Riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som Consilium är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda policies, instruktioner samt etablerade uppföljningsrutiner, vilka syftar till att minska eventuella risker och främjar korrekt redovisning, rapportering och informationsgivning.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna är till för att hantera de risker som styrelsen och ledning bedömer vara väsentliga för att förebygga, upptäcka och korrigera eventuella fel i den finansiella rapporteringen. Sådana kontrollaktiviteter kan vara tydlig beslutsordning och beslutsprocesser för större beslut såsom förvärv, andra typer av större investeringar, avyttringar, avtal och analytiska uppföljningar med mera. En viktig uppgift för Consiliums staber är också att implementera, vidareutveckla och upprätthålla koncernens kontrollrutiner samt att utföra intern kontroll inriktad på affärskritiska frågor. Processansvariga på olika nivåer är ansvariga för utförande av nödvändiga kontroller avseende den finansiella rapporteringen.

I boksluts- och rapporteringsprocesser finns kontroller vad gäller värdering, redovisningsprinciper och uppskattningar. Alla enheter har egna controllers/ekonomichefer som deltar i utvärderingen av sin egen rapportering. De kontinuerliga analyser som görs av den finansiella rapporteringen tillsammans med de analyser som görs på koncernnivå är mycket viktiga för att säkerställa att den finansiella rapporteringen inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Koncernens controllerorganisation spelar en viktig roll i den interna kontrollprocessen och ansvarar för att den finansiella rapporteringen från varje enhet är korrekt, fullständig och i tid.

Information och kommunikation

Consilium har interna informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen, till exempel genom styrdokument i form av interna anvisningar, riktlinjer och policys avseende den finansiella rapporteringen. Regelbundna uppdateringar och meddelanden om ändringar av redovisningsprinciper, ändringar på krav i rapportering eller annan informationsgivning görs tillgängliga och kända för berörda medarbetare. Genom koncernens intranät har organisationen tillgång till policys och riktlinjer. Styrelsen erhåller löpande finansiella rapporter. Den externa informationen och kommunikationen styrs bland annat av bolagets informationspolicy som beskriver Consiliums generella principer av informationsgivning.

Uppföljning

Koncernens efterlevnad av antagna policys och riktlinjer följs upp av styrelsen och företagsledningen. Vid varje styrelsemöte behandlas bolagets finansiella situation. Consiliums ledning gör resultatuppföljningar månadsvis med analyser av avvikelser från budget, prognos och föregående år. Alla månadsbokslut diskuteras med respektive affärsområdes ledning. Inför publicering av kvartalsrapporter och årsredovisning går styrelsen igenom den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll

Consiliums centrala koncernfunktioner gör centralt riskbedömning som rapporteras direkt till koncernchefen. I den mån en kontrollåtgärd består av besök hos dotterbolag eller dess divisioner utförs aktiviteten enligt en framtagna och utvecklad kontrollprocess som har utvecklats i syfte att optimera arbetssätt och leverans av mervärdeskapande rapporter. Intern kontroll har även utvecklat en enhetlig riskhanteringsprocess som bland annat omfattar kundkreditpolicy och försäkringslösningar som ytterligare förstärker koncernens verksamhetsstyrning. Consilium har ingen särskild granskningsfunktion (intern revision) då styrelsen har gjort bedömningen att det inte finns särskilda omständigheter i, eller omfattning av verksamheten, som motiverar att en sådan funktion inrättas.

Stockholm 27 april 2018

Carl Rosenblad
Styrelsens ordförande

Peter Carlberg
Styrelseledamot

Erik Lindborg
Styrelseledamot

Fredrik Nygren
Styrelseledamot

Carl Adam Rosenblad
Styrelseledamot

Ann-Marie Åström
Styrelseledamot

Thomasine Rosenblad
Styrelseledamot

Ove Hansson
Verkställande direktör

REVISORNS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till bolagstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för 2017 på sidorna 63-67 samt sidorna 74-75 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6§ andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 27 april 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Camilla Samuelsson
Auktoriserad revisor

HÅLLBARHETSRAPPORT 2017

Det här är Consiliums första hållbarhetsrapport och avser räkenskapsåret 2017. Rapporten är upprättad enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen och avlämnad av styrelsen i samband med undertecknandet av årsredovisningen.

Inledningsord

Hållbarhet handlar om att göra saker lite bättre hela tiden. Det är också en ledstjärna i all vår verksamhet. Att bistå våra kunder i deras verksamhet – *Helping our customers succeed* – är en del av vår kultur på samma sätt som ambitionen att arbeta med ständiga förbättringar. Vår långsiktiga vision är att vara ett ledande företag även inom hållbarhet i vår bransch. Vägen dit är lång och kantad av utmaningar, och vi är beroende av både vår egen och våra intressenters utvecklingstakt. Vårt dagliga arbete handlar därför både om hur vi själva kan bli bättre och hur de omkring oss utvecklas. Vi har löpande samtal och möten med våra intressenter, både inom och utanför vår värdekedja, tillfällen där hållbarhet blir ett allt viktigare ämne.

Consilium genomför just nu både ett större strukturgrepp där vi fokuserar vårt erbjudande runt säkerhet och ett program för att minska våra kostnader och öka vår effektivitet. Ekonomisk hållbarhet är grundläggande för att möjliggöra övrig hållbarhet.

Historiskt sett har vår decentraliserade styrning av dotterbolag varit en av våra framgångsfaktorer och vi har värnat om den entreprenörskap som framträder genom att låta våra medarbetare ute i verksamheten ha ett eget ansvar. Det är en modell som vi inte har anledning att göra avsteg ifrån, samtidigt som det ökar utmaningarna att driva koncernövergripande frågor.

Vi har idag 64 kontor närvarande i 27 länder. Vissa verksamheter är stora och vissa är små. Alla är lika viktiga, men ur ett väsentlighetsperspektiv bidrar de i olika utsträckning till ett hållbart Consilium.

Under 2017 har vi tagit mått och steg i vårt hållbarhetsarbete. Vi genomlyser nu våra verksamheter del för del, gör riskanalyser, tar fram policyer och skapar rutiner och processer för en framtid där hållbarhet blir en integrerad del i vår affärsutveckling.

Nacka i april 2018
Ove Hansson, vd och koncernchef

Consiliums bidrag i samhället

Consilium erbjuder produkter och system som syftar till att skydda människor, miljön och materiella värden från bränder och dess effekter. Genom att leverera tillförlitliga lösningar av hög kvalitet till kunder som sätter säkerheten i fokus bidrar Consilium till hållbarhet i en vidare dimension än den påverkan företaget har genom sin egen verksamhet. Det är ur alla avseenden den viktigaste roll Consilium har som en aktör på världsmarknaden, utan att det i sig innebär några inskränkningar på övriga ansvarstaganden.

Consiliums ansvarstagande

Consilium har ett antal styrande dokument som uppställer ramarna inom hållbarhetsområdet. Hållbarhetsarbetet vilar på koncernens uppförandekod, *Code of Conduct* som omfattar företagets ansvarstagande genom hela värdekedjan. Uppförandekoden kompletteras med ett antal policyer, Consiliums gemensamma värdegrund, ledarskap, ledningssystem samt koncernens övergripande mål och strategier.

Som en nischad premium-leverantör inom säkerhetsområdet ställs höga krav på bolaget och dess medarbetare. Consilium har inte identifierat några väsentliga risker inom hållbarhetsområdet med långsiktig påverkan som är unika för koncernen eller dess verksamhet, utan bolaget omfattas av samma risker som övriga företag. Consiliums globala spridning, med många marknader med skiftande affärskultur och lagstiftning kan innebära ökade hållbarhetsrisker, exempelvis avseende anti-korruption och mänskliga rättigheter. Det är Consiliums bedömning att det inte är någon enskild del i värdekedjan, utan framför allt geografier som skapar risker. Consiliums leverantörer befinner sig, ur ett väsentlighetsperspektiv, i huvudsak i Norden vilket begränsar riskerna och Consilium har dessutom ekonomiska intressen (är exempelvis delägare) i några av sina strategiska leverantörer. Implementering av koncernens uppförandekod är ytterligare ett sätt att hantera och motverka uppkomsten av risker. Consiliums uppförandekod och övriga styrdokument bygger på en vision om nolltolerans gällande uppställda regler vilket säkerställer en koncerngemensam riskminimering.

Consilium är idag verksamt med 64 kontor i 27 länder världen över. Genom sin globala verksamhet är Consilium verksamt i alla tidszoner, 24 timmar om dagen, 7 dagar i veckan – och mångfalden är stor med medarbetare från ett stort antal olika länder, med olika nationaliteter, språk och kulturer.

Med en bas i Sverige har koncernen successivt växt genom expansion in på nya marknader. Koncernens affärsmässiga organisation är uppbyggd enligt principen om decentralisering av befogenheter och ansvar. Ledarskapet är till största delen decentraliserat och hållbarhetsfrågor hanteras lokalt i enlighet med denna filosofi. I dotterbolagen finns ett antal policyer och instruktioner som reglerar verksamheterna, exempelvis beträffande miljö, kvalitet, etik, arbetsmiljö och där finns också många lokala initiativ och aktiviteter. För koncernens produktbolag, som ur ett väsentlighetsperspektiv i huvudsak befinner sig i Sverige, kompletteras detta med miljöfrågor relaterade till, framför allt, transporter och resor. Consilium har som

målsättning att revidera relevanta policyer och ta fram en koncerngemensam hållbarhetspolicy under 2018.

Inom miljöområdet har Consilium trots liten direkt påverkan och få risker, tack vare avsaknaden av egen produktion, valt att inleda en analys av sitt CO₂-utsläpp och sin förbrukning av energi med utgångspunkt koncernens filosofi om ständig förbättring. Målsättningen är att över tid kunna fastställa kvantifierbara mål baserat på utfall för att uppnå ökad effektivitet och minskat avtryck. Hållbarhetsrisker inom leverantörskedjan, som idag bland annat hanteras genom ansvarsfulla inköpsprocesser, ingår tillsammans med övriga potentiella hållbarhetsrisker som en naturlig del i koncernens riskhantering och analysarbete.

Consiliums uppförandekod

Consiliums uppförandekod beskriver de etiska riktlinjer som ligger till grund för koncernens verksamhet, vad som förväntas av alla medarbetare och hur Consilium förhåller sig till sina partners. Koderna är ett stöd för ledare och medarbetare i deras dagliga arbete i alla Consiliums verksamheter världen över och implementeras, där tillämpligt, i samtliga lednings- och kvalitetssystem. Uppförandekoden omfattar i korthet:

Arbetsmiljö

Consiliums arbetsmiljö ska karaktäriseras av jämlikhet, öppenhet och tolerans. Alla människor ska tillskrivas lika värde och andra kulturer och sedvänjor ska respekteras. Tvångsarbete såväl som barnarbete är förbjudet, och all verksamhet ska respektera de mänskliga rättigheter som definierats i FN:s allmänna förklaring respektive Barnkonventionen. Medarbetarnas förutsättningar ska karaktäriseras av lika möjligheter och rättvisa, och all form av diskriminering är strängligen förbjuden.

Kärnvärden

Relationen mellan ledare och medarbetare, såväl som kundrelationer, baseras på Consiliums kärnvärden:

We are one global team.
We take responsibility.
We deliver.

Integritet och anti-korruption

Consiliums medarbetare får inte vid något tillfälle söka skapa personliga fördelar som kan medföra skada för Consiliums rykte eller intressen. Pengagåvor eller andra olämpliga förmåner får varken erbjudas någon för att skapa affärsmässiga fördelar eller tas emot. Resor, logi och utbildningar ska normalt betalas av Consilium och inte av leverantörer eller andra intressenter.

Miljö och sociala förhållanden

Consiliums verksamhet får inte vid något tillfälle tillföra skada på person, miljö eller materiella värden. I avseende på miljön ska Consilium uppträda i enlighet med de krav och önskemål som gäller i samhället med målet att minska koncernens miljöbelastning. Consilium ska utmärkas för ett kontinuerligt förbättringsarbete avseende hälsa, miljö och säkerhet i alla delar av sin verksamhet.

Inga överträdelser mot uppförandekoden har rapporterats under 2017.

Affärsmodell

Consilium utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter och system inom brandsäkerhetsområdet. Verksamheten bedrivs inom affärsområdena Marine & Safety och Safety Engineering. Consilium har mer än 850 anställda på 64 kontor i 27 länder och närmare 90 procent av försäljningen sker utanför Sverige. Inom flera nischer har Consilium en världsledande ställning.

Consiliums övergripande mål är att skapa värden för aktieägarna. Consiliums kvalitativa mål är att erbjuda marknads bästa kundvärde, innebärande att Consiliums erbjudande ska karaktäriseras av hög kvalitet, god funktionalitet, hög leveranssäkerhet samt global service och support.

Consiliums övergripande strategier omfattar att stå för kvalitet och tillförlitlighet, vara en innovativ leverantör och ligga i framkant av den tekniska utvecklingen, att ständigt sträva efter att förbättra företagets processer, produktivitet och effektivitet samt att vidareutveckla samt expandera den globala närvaron. Consilium ska därutöver vara en aktiv part i strukturförändringar på marknaden och utvärdera såväl förvärv som värdeskapande allianser och partnerskap, i syfte att integrera verksamheten både framåt och bakåt i värdekedjan.

Kvalitetsarbete

Consilium har höga krav på sin produktion och har under många år bedrivit ett omfattande arbete med kvalitetsfrågor. Målsättningen att hålla världsklass inom respektive nischområde kräver ett kvalitets-tänkande i alla verksamheter och processer, hela vägen från ledning till enskilda medarbetare, från förstudie inför utvecklingsprojekt till kundleverans och service. Kvalitetskontroll, mätning och verifiering utgör en viktig del av produktionen och säkring sker i varje del av framtagningsprocessen. Ständig förbättring är ett ledord.

Consilium har över 600 produktcertifikat och är varje år föremål för närmare 25 externa revisioner. Samtliga produktbolag och tillverkningsenheter är certifierade enligt ISO 9000 och vissa enligt ISO 14001. Kvalitetsledningssystemen omfattar processer såsom utveckling, produktion, kund- och leverantörsrelationer samt ett utvecklat förbättringsarbete och beslutsstödsystem.

Under 2017 genomförde Lloyds Register Quality Assurance en revision av verksamheter inom affärsområde Marine & Safety som ledde till ett nytt certifikat enligt den nya kvalitetsstandarden ISO 9001:2015. Utöver kvalitetsledningssystem är det Consiliums långsiktiga målsättning att samtliga produktbolag och produktionsenheter ska ha ett miljöledningssystem enligt ISO 14000.

TOTALT UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER, CONSILIUMS SVENSKA VERKSAMHETER

Utsläpp totalt (ton CO ₂ e)	2017
Energiförbrukning	188
Transporter	1 352
Tjänsteresor	748
Summa	2 288

UTSLÄPP FÖRKNIPPADE MED ENERGIFÖRBRUKNING

Energiförbrukning (ton CO ₂ e)	2017
El	133
Uppvärmning	55
Summa	188

UTSLÄPP FÖRKNIPPADE MED TRANSPORTER

Transporter (ton CO ₂ e)	2017
Fartyg	6
Flyg	1 325
Lastbil	21
Summa	1 352

UTSLÄPP FÖRKNIPPADE MED TJÄNSTERESOR

Tjänsteresor (ton CO ₂ e)	2017
Flyg ¹⁾	555
Bil	193
Summa	748

1) Avser tjänsteresor bokade via resebyrå.

Miljö

Consilium har en begränsad tillverkning i daglig mening och gör bedömningen att företagets miljöbelastning kopplat till produktion är begränsad. Övergripande ska Consilium samtidigt verka för att koncernens verksamheter, produkter och processer har så låg negativ miljöpåverkan som möjligt samtidigt som de uppfyller nationella och internationella lagar och miljökrav. Företagets produkter ska tillverkas av material och genom tillverkningsprocesser som belastar miljön så lite som möjligt, och att förekommande rest- och avfallsprodukter ska tas om hand på ett miljövänligt sätt. Consilium följer i sin verksamhet en mängd internationella regelverk som CPR (*Construction Product Register*), MED (*Marine Equipment Directive*), och RoHS2 (*Restriction of Hazardous Substances in Electrical and Electronic Equipment*).

Consilium gör bedömningen att koncernens största miljöbelastning härrör sig till utsläpp av växthusgaser kopplat till energiförbrukning samt transporter av gods och tjänsteresor. Den främsta anledningen till detta är att en stor del av Consiliums leveranser består av ersättningsprodukter och reservdelar som skickas från Sverige för att installeras på fartyg som befinner sig i ständig rörelse på världshaven.

Consilium har inlett ett arbete med att se över sin direkta påverkan genom användning av energi och andra resurser. I arbetet ingår att

mäta sin förbrukning kopplat till elförbrukning och uppvärmning samt utsläpp av växthusgaser relaterat till transporter och tjänsteresor med 2017 som basår. Ovan visas de uppmätta värdena för Consiliums svenska verksamheter som sammantaget utgör 35 procent av koncernens totala antal anställda men som ur ett väsentlighetsperspektiv har en betydligt större påverkan då de utgör huvuddelen av koncernens produktbolag.

Det faktum att Consiliums kunder och marknadsbolag finns över hela världen med en stor andel utanför Europa innebär att flyg ofta är det enda rimliga transportsättet, både för produkter och personal. Det är problematiskt ur ett hållbarhetsperspektiv vilket kan illustreras av det faktum att den mängd gods som transporteras med flyg uppgår till 45 procent av totalen sett till vikt men 98 procent sett till utsläpp av växthusgaser.

Consiliums miljöbelastning utvärderas löpande och en ny revision kommer att ingå som en naturlig del i bolagets framtida koncern-gemensamma hållbarhetspolicy.

Consiliums medarbetare

Consiliums framtid är beroende av att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna attrahera och behålla kvalificerade medarbetare. Engagerade och kvalificerade medarbetare är förutsättningen för en lönsam och långsiktig utveckling av koncernen.

Consilium verkar för att säkerhetsställa ett professionellt agerande och ett genuint engagemang från personalen samt ett gemensamt synsätt mot ständig förbättring. Personalen är den viktigaste resursen i ett tekniskt kunskapsföretag som Consilium. I kombination med att personalen har en god utbildningsbakgrund är det viktigt med specifik branscherfarenhet inom bolagets nischområden. Detta kräver såväl en noggrann initial urvalsprocess vid rekrytering som en kontinuerlig utbildning och utveckling.

En viktig faktor är att medarbetarna trivs och är friska. Över koncernen genomförs regelbundna medarbetarundersökningar för att säkerställa att såväl koncernens som medarbetarnas mål och utfall korrelerar, och företaget arbetar även med hälso- och friskvårdsbefrämjande initiativ. En risk för Consilium, likt alla andra företag, är att medarbetarna är frånvarande på grund av sjukdom eller att de skadas i arbetet. De, ur ett väsentlighetsperspektiv, största enheterna uppvisade under 2017 en sjukfrånvaro uppgående till 2,0 procent. Generellt sett finns få arbetsplatsrelaterade risker i koncernen och total inrapporterades under året en (1) arbetsplatsolycka, med lättare skador som följd.

Consilium har som en del i sitt löpande personalarbete tagit fram en personalpolicy som har till uppgift att bygga en organisation som tar tillvara varje individs förmåga och utvecklingspotential. Syftet med policyn är att den ska bidra till att medarbetarna vidareutvecklar de kompetenser som är nödvändiga för att i framtiden kunna bedriva en framgångsrik hållbar affärsverksamhet.

Varje bolag inom Consilium genomför utvecklingssamtal minst en gång per år med samtliga anställda för att upprätta en kartläggning av

de anställdas kompetens, kunskaper, karriärmål och utvecklingsbehov, vilka också matchas mot koncernens behov. Varje bolag inom Consilium planerar och genomför interna utbildningsprogram, och medarbetare ges erfarenhet av direkt marknads- och kundkontakt genom utplacering i utländska marknadsbolag.

CONSILIUMS HÅLLBARHETSMÅL 2018

1. Revidera koncernens uppförandekod och säkerställa att all personal har tagit del av den i dess nuvarande form.
2. Utöka uppförandekodens räckvidd i värdekedjan genom att uppmana samtliga *joint venture*- och intressebolag att följa den.
3. Revidera relevanta policyer i koncernen ur ett hållbarhetsperspektiv och ta fram en koncerngemensam hållbarhetspolicy.
4. Fastställa koncernens hållbarhetsmål.
5. Genomföra minst en ny intressentundersökning rörande hållbarhet.
6. Öka det generella medvetandet rörande hållbarhet i koncernens samtliga bolag.

Intressentdialog

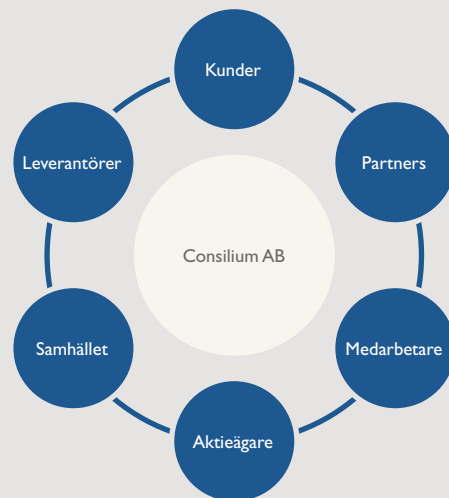
Consilium har en mängd intressenter runt om i världen. Med ett antal intressenter har Consilium ett ömsidigt beroende. Andra intressenter är sådan som påverkar Consilium eller som Consilium vill påverka. Consilium har identifierat sina viktigaste intressenter i kunder, medarbetare, partners, aktieägare, leverantörer och samhället i övrigt. Consilium har löpande dialoger och utbyten med majoriteten av sina intressenter som en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Consilium genomförde sin första intressentundersökning rörande hållbarhet under 2017. Undersökningen var begränsad till ett urval av medarbetare i ledande position inom Consilium-koncernen. Undersökningen kommer att kompletteras med ytterligare undersökningar framöver. Målsättningen med undersökningen var att få en första indikation på viktiga hållbarhetsfrågor för Consilium. Dessa var, sammanfattningsvis:

- Consilium och miljö
- Personal och medarbetare
- Consiliums roll i samhället.

En intressant slutsats var att de frågor som de tillfrågade klassade som de viktigaste även var de som framkom som de områden där

Consilium ofta har sina styrkor, som mänskliga rättigheter, personal, anti-korruption och andra sociala hållbarhetsfrågor. Som komplement till intressentundersökningen har Consilium även genomfört såväl regelbundna medarbetarundersökningar som återkommande kundundersökningar.

Mercy Ships

Consilium är lokalt engagerat i olika välgörenhetssammanhang. Ett av dem är organisationen Mercy Ships som företaget har en relation till sedan 2015. Mercy Ships grundades 1978 och driver världens största civila sjukhusfartyg som erbjuder fri sjukvård och utbildning i några av världens fattigaste länder. Sedan starten har organisationen hjälpt mer än 2,5 miljoner människor i över 70 länder. Varje år bidrar omkring 1 000 volontärer till Mercy Ships viktiga arbete, allt från läkare och sjukvårdare till besättningsmän och administrativ personal.

Consilium fördjupade under 2017 sitt engagemang genom att uppmana sina medarbetare att under en månad arbeta för Mercy Ships, antingen som volontärer ombord eller i olika roller på hemmaplan, vilket också ett antal har gjort.

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i Consilium AB (publ), org.nr 556480-3327

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för 2017 på sidorna 68-73 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med

den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

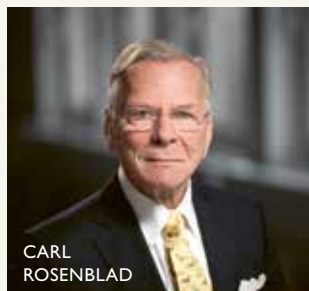
Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 27 april 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Camilla Samuelsson
Auktoriserad revisor

CONSILIUMS STYRELSE

Född 1935.
Jur. kand. Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1994.
Ordförande sedan 2000.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i Platanen Holding AB med dotterbolag, Tessin Fastighets AB, Svenska Bostadsfonden Management AB 1-2, Svenska Bostadsfonden Institution AB 1-2.
Aktieinnehav i Consilium: se sid 23.

Född 1965.
Civilekonom.
Styrelseledamot sedan 1996.
Chef affärsområde Safety Engineering.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i bolag tillhörande Consilium-koncernen, Platanen AB samt i Svenska Bostadsfonden Management.
Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Född 1966.
Fil. kand. Ekonomi.
Styrelseledamot sedan 2007.
Ordförande i ExeoTech Invest AB (publ) med dotterbolag.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande Twinblade Technologies Holding Sweden AB (publ), styrelseordförande i Swedish Lloyd Ltd, styrelseledamot La Petite Epicerie International Pte Ltd.
Aktieinnehav i Consilium: 0.

Född 1955.
Högskoleingenjör.
Styrelseledamot sedan 2008.
Verkställande direktör Framo AS.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i Framo Nippon samt styrelseledamot i Framo AS.
Aktieinnehav i Consilium: 2 500.

Född 1965.
Jur. kand.
Styrelseledamot sedan 2009.
Styrelseordförande i Gotland Tankers AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Vice styrelseordförande i Rederi AB Gotland, ledamot i SKULDs styrelse, INTERTANKO Executive Committee, samt medlem av Intertankos svenska råd.
Aktieinnehav i Consilium: 1 000.

Född 1952.
Civilingenjör.
Styrelseledamot sedan 2012.
Verkställande direktör MTC Brattberg AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i MCT Brattberg AB och Fururitas AB, styrelseledamot i MCT Capital AB.
Aktieinnehav i Consilium: 0.

Född 1964.
Fil. kand. HR.
Styrelseledamot sedan 2014.
Verkställande direktör i Career Planet AB.

Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Career Planet AB.
Aktieinnehav i Consilium: 9 723.

Samtliga styrelseuppdrag avser uppdrag per 2017-12-31.

CONSILIUMS LEDNING

Född 1955.
Jur. kand. Civilekonom.
Verkställande direktör och koncernchef Consilium AB.
Styrelseordförande i Consiliums dotterbolag.
Tidigare uppdrag/befattning:
Styrelseledamot i Consilium AB under åren 2000-2004.
Aktieinnehav i Consilium: 100 086.

Född 1965.
Civilekonom.
Chef affärsområde Safety Engineering.
Styrelseledamot i Consilium AB och bolag
tillhörande Consilium-koncernen, Platanen AB
samt i Svenska Bostadsfonden Management.
Tidigare uppdrag/befattning:
Chef affärsområde Marine & Safety.
Aktieinnehav i Consilium: 24 000.

Född 1956.
Civilekonom.
Finansdirektör, Consilium AB.
Tidigare uppdrag/befattning:
Ekonomichef, Consilium AB.
Aktieinnehav i Consilium: 2 000.

Född 1971.
Civilekonom.
Chef affärsområde Marine & Safety.
Styrelseledamot i Foab Production AB samt bolag
tillhörande Consilium-koncernen.
Tidigare uppdrag:
Divisionschef Marine & Safety.
Aktieinnehav i Consilium: 13 900.

CAMILLA SAMUELSSON

Född 1968.
Auktoriserad revisor.
Huvudrevisor sedan 2017.
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
113 97 Stockholm

ADRESSER

SVERIGE

Huvudkontor

Consilium AB

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5028
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 300
Fax: 08-563 05 399
info@consilium.se
www.consilium.se

Consilium Marine & Safety AB

Salmästaregatan 21
Box 8763
402 76 Göteborg
Tel: 031-710 77 00
Fax: 031-710 78 00

Västra Finnbodavägen 2-4
Box 5021
131 05 Nacka
Tel: 08-563 05 100
Fax: 08-563 05 199

Consilium Building Safety AB

Södra Långebergsgatan 36
421 32 Västra Frölunda
Sverige
Tel: +46 31 28 59 40
sales.cbs@consilium.se
service.cbs@consilium.se

Consilium Säkerhet Syd AB

Topplöcksgatan 3
212 41 Malmö
Tel: 040-36 50 60
Fax: 040-36 50 61

Florettgatan 39
254 67 Helsingborg
Tel: 042-453 03 79
Fax: 042-40 36 50 61

Consilium Säkerhet Väst AB

Marieholmsgatan 64
415 02 Göteborg
Tel: 031-710 79 00
Fax: 031-25 69 79

Consilium Säkerhet Öst AB

Hammarby Fabriksväg 25
120 33 Stockholm
Tel: 08-563 05 200
Fax: 08-563 05 279

Consilium Incendium AB

Rattgatan 21
442 40 Kungälv
Tel: 0303-44 00 30
info@incendiumfire.com

ÖVRIGA EUROPA

Belgien

Consilium BV

Graaf Jansdijk 22
8380 Zeebrugge
Tel: +32-50 70 30 97
Fax: +31-182 386 675

Cypern

Consilium Marine Cyprus Ltd

61, Anexartias Street 3040
Limassol Cyprus
Tel: +357-2535 5533
info@consiliumcyprus.com

Finland

Consilium Marine Oy

Vapaalantie 2A5
01650 Vantaa
Tel: +358-405 25 28 25
Fax: +358-425 25 28 25

Nauti Electronics Oy

Moottorikatu 11
65170 Vaasa Finland
Tel: +358-63 17 29 11
Fax: +358-63 17 29 12
service@nautiele.fi

Frankrike

Consilium France SAS

Espace Josephine
243 Rue du Commerce
83140 Six Fours France

Grekland

Consilium Marine Hellas Ltd

19, Zoodohou Pigis Str
185 38 Pireaus
Tel: +30-210 428 7097/8
Fax: +30-210 428 7165

Italien

Consilium Italy S.r.l

Via dell' Artiginato 51
50056 Montelupo F. no Firenze
Tel: +39-0571 1738922
Fax: +39-0571 1738939
cmi@consilium.it

Via XII Ottobre 2

1-16121 Genua
Tel: +39-010 5533 900
Fax: +39-010 5533 900
cmi@consilium.it

Microdata Due srl

Via Greti del Vara, 9
19020 Follo (SP) - Italy
Tel: +39 0187 599101
Fax: +39 0187 558983
info@microdata.it

Nederländerna

Consilium BV

Achterwetering 13-15
2871 RK Schoonhoven
Tel: +31-182 382 422
Fax: +31-182 386 675

Buveco Gasdetection BV

P.O. Box 74, 2665 ZH Bleiswijk
Jan van der Heydenstraat 50
2665 JA Bleiswijk
Nederländerna
Tel: +31 (0)10 521 73 44
Fax: +31 (0)10 521 87 70
sales@buveco.com

Norge

Consilium Norway AS

Karihaugveien 89
NO-1086 Oslo
Tel: +47-22 30 90 30
Fax: +47-22 30 92 05
support@consilium.no

FireNor AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@firenor.no

FireProducts AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@fireproducts.no

Consilium Control Systems AS

Holskogsveien 48
4624 Kristiansand 5
Norge
Tel: +47 99 09 73 00
sales@firenor.no

Consilium Norway AS

Stavanger Kanalarmen 12
NO-4052 Royneberg
Norge
Tel: +47 22 30 90 30
Fax: +47 22 30 92 05
info@consilium.no

Consilium Building Safety AS

Verkseier Furulunds vei 16B,
PO Box 252, NO-0614 Alnabru
0668 Oslo
Norge
Tel: +47 22 30 10 00
sales.cbs@consilium.no
service.cbs@consilium.no

Spanien

Consilium Spain

Gran Vía 81, 5o Dpto 5
48011 – Bilbao, Vizcaya
Tel: +34 94 401 3000
Fax: +34 94 401 3001
services@consiliumspain.com

Consilium Ferrol

Rio Miño 5-7, 4oA

14404 Ferrol
La Coruña
Tel: +34 688 653 960
cbarreiro@consiliumspain.com

Consilium Algeciras

Urbanización Jardines de Algeteres
Bloque 25, 2oA
11207 – Algeciras
Cadiz
Tel: +34 688 815 611
dclavero@consiliumspain.com

Consilium Barcelona

PSO. Frederica Montseny,
1 1a - 2aBloque 25, 2oA
08390 Montgat Barcelona
Tel: +34 688 873 196
julian@consiliumspain.com

Storbritannien

Micropack (Engineering) Ltd

Fire Training Centre,
Schoolhill, Portlethen,
Aberdeen AB12 4RR
Tel: +44 (0)1224 784055
info@micropack.co.uk

Consilium Marine UK

Unit 34, Space Business Centre
Knight Road
ME2 2BF Rochester
Kent, England
Tel: +44-1268 417 745
Fax: +44-1268 417 051
info@consilium.co.uk

Consilium Marine UK

Unit 16 – Jacobean House, Glebe
Street Business Centre, Town Centre
G74 4LY
East Kilbride, Skottland
Tel: +44 1268 417 745
info@consilium.co.uk

Tyskland

Consilium GmbH

Groottsrue 4
D-20537 Hamburg
Tel: +49-40-822 22950
Fax: +49-40-822 229599
consilium@consilium-hamburg.de

AMERIKA

USA

Consilium Marine US Inc
4370 Oaks Road, Suite 721
Fort Lauderdale
FL 33314
Tel: +1-954 791 7550
Fax: +1-954 791 7599

395 E 4TH ST

Apt. 36
Long Beach, CA 90802
Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Houston

Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

New York

Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Norfolk

Tel: +1 954 791 7550
sales@consiliummarineus.com

Micropack Detection (Americas) Inc

1227 Lakecrest Court;
Fort Collins, Colorado, 80526
Tel: +1 970 377 2230
info@micropackamericas.com

800 Town and Country Blvd
Suite 300
Houston, TX 77024
+1 832 454 3473

ACAF Systems Inc.
4 Grafton Street, Coventry.
RI 02816. USA
Tel: +1 401 828 9787
Fax: +1 401 828 9788
david@acafsystems.com

AFRIKA

Marocko

**Consilium Fire Automation
and Fire Protection**
Bureau 414
Casa Massira Business center
12, Avenue Ali Abderrazak
Casablanca, Marocco

ASIEN

Förenade Arabemiraten

Consilium Middle East (FZC)
Warehouse No B3/22
P.O. Box 8018
SAIF Zone, Sharjah
Tel: +971 6557 0740
Fax: +971 6557 0741
info@consilium.ae

Abu Dhabi
Tel: +971 2 622 93 46
info@consilium.ae

Dubai
Tel: +971 4 25 85 295
info@consilium.ae

Fujairah
Tel: +971 9 22 38 672
info@consilium.ae

Indien

**Consilium Marine India Pvt. Ltd.,
Visakhapatnam Br**
210, Raheja Arcade
Sector - 11, CBD Belapur
Navi Mumbai - 400 614
Tel: +91 22 679 351 50/52/53
Fax: +91 22 679 379 21
service.cmi@consilium.ae

501, Sai Krishna Complex
Rly, New Colony
530 016 Visakhapatnam
Tel: +91 891 3010 320
Fax: +91 891 3010 319
service.cmi@consilium.ae

1st Floor, Velyn Villa,
Kurisupalli Road, Perumanoor (PO)
Kochi – 682 015
Tel: +91 484 2384 298
Fax: +91 484 2385 298
service.cmi@consilium.ae

Consilium Fire Safety Pvt Ltd

293 K Estate, Westend Marg
Said-ul-Ajab 110 030
New Delhi
Tel: +91 11 4050 6600
Fax: +91 11 4050 6666
service@consilium.vn

Ahmedabad
Tel: +91 79 2929 9553
info@consilium-firesafety.com

Mumbai
Tel: +91 22 4123 8844
info@consilium-firesafety.com

Kochi
Tel: +91 48 4277 8532
info@consilium-firesafety.com

SFS Sureland Fire & Security Pvt. Ltd.

293, Kehar Singh Estate
Westend Marg, Said-ul-Ajab
New Delhi - 110030, India
Tel: +91 (11) 4050 6600
Fax: +91 (11) 4050 6666

Consilium Automation & Fire Protection Pvt. Ltd.

401, Mint India Bulls
Behind Hiranadani Meadows
Next to Hyde Park
Off Ghodbunder Road
Than West, 400610
Mumbai - India
Tel: +91 2221739745

Japan

Consilium Nittan Marine Ltd
3 FI, KDC Sasazuka Bldg.
54-5, Sasazuka 1-chome, Shibuya-ku,
Tokyo 151-8535
Tel: +81 3 5333 7060
Fax: +81 3 5333 8631

Kina

Consilium Trading Co. Ltd
Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No. 27, Lane 258 CaoXi Road
Shanghai 200235
Tel: +86-21 5152 22 50/60/70/80
Fax: +86-21 5152 22 90

Consilium Shanghai Co. Ltd

Room E, Level 4,
No. 129, North Fu Te Road
Wai Gao Qiao Free Trade Zone
Shanghai 200131
Tel: +86-21 5868 37 16/17/18
Fax: +86-21 5868 37 15

Consilium DaLian

Rm 1001, Unit 1
No. 3, Honqiao Street, Ganjingzi
District
Liaoning Province, 116033 DaLian City
P.R. Kina
Tel: +86 411 8670 6305
Fax: +86 411 8670 6305
service@consilium.cn

Consilium QingDao

Room 301, Unit 2, No. 14 Sakura
District
HuaCheng Road, ChengYang District,
QingDao City
ShanDong Province 200168
Kina
Tel: +86 0532 8786 94 76
Fax: +86 0532 8786 94 76

Firenor Fire Fighting Engineering (Dahlian) Co., Ltd

3-1F-D, Aolan Industrial Park, No.
60-1, Dongbei 7 Street, Free Trade
Zone, Dalian China 116600
Tel: +86 411 6589 8131
kl@firenor.cn

Consilium Shanghai Ltd

Room 108, Block 2
HangXing Business Building
No 27, Lane Caoxi Road
200235 Shanghai
Tel: +86 21 5152 22 60
Fax: +86 21 5152 22 90
sales@consilium.cn

Consilium Hong Kong

22/F, Hang Seng Bank
NP Branch Bldg, 339 King's Road,
Hong Kong
Kina
Tel: +852 3521 1914
Fax: +852 2772 0730

Oman

Consilium Engineering & Trading LLC
Muscat
Tel: +968-244 813 82
service.oman@consilium.ae

Saudiarabien

Consilium Addar Company
Riyadh

Qatar

Consilium Qatar LLC
Al Matar Street, (Airport Road)
Near Old Al Rameez Building
Doha, Qatar
Tel: +974-4442 48 49
Fax: +974-4441 76 02

Singapore

**Consilium Marine
Singapore Pte Ltd**
7030 Ang Mo Kio Avenue 5
05-58 Northstar
Singapore 569880
Tel: +65-6570 8998
Fax: +65-6570 8698
mail@consilium.se

Malaysia

Consilium Engineering Sdn Bhd
25-2, The Boulevard, Mid Valley City
Lingkar Syed Putra
59200 Kuala Lumpur
Malaysia
Tel: +60 3 2938 7191
Fax: +60 3 2938 7888

Sydkorea

Consilium Marine Korea Ltd
Room 1407, 2, Marine city 2-ro,
Haeundae-gu
Busan, 612-824
Republic of Korea
Tel: +82 51 714 5872
Fax: +82 51 714 5860
service@consilium.co.kr

Consilium Firenor Korea Ltd

Room 1407, 2, Marine city 2-ro,
Haeundae-gu
Busan, 612-824
Republic of Korea
Tel: +82 51 714 5872
Fax: +82 51 714 5860
service@consilium.co.kr

Vietnam

Consilium Vietnam J.S.C.

R4-52, Hung Phuoc 4,
Phu My Hung,
Tan Phong Ward, Dist 7
Ho Chi Minh City
Tel: +84 8 5410 1338
Fax: +84 8 5410 1339
services@consilium.vn

Consilium Vietnam J.S.C.

Room A104, N3 Building, 91
Nguyen chi Thanh
Dong Da
Hanoi
Tel: +84 4 3211 5951/52
services@consilium.vn

OCEANIEN

Australien

Consilium Novamarine Pty. Ltd.

7/27 Annie Street
Wickham (Newcastle)
NSW 2293 Australien
Tel: +61 2 4969 4477
Fax: +61 2 4962 1210
service@novamarine.com.au

HISTORIK

Consiliums varumärken har funnits på marknaden länge och bär med sig en lång tradition och historik. De varumärken Consilium marknadsför har installerats, använts och vunnit respekt under många decennier. Consiliums navigationslogg kan spåras tillbaka till 1912.

Tidiga gasdetekteringssystem och brandlarm utvecklades under 50- och 60-talet. Dessa produkter och system, tillsammans med många andra, tillfördes företaget genom ett förvärv 1985. Nedan följer ett urval av händelser i Consiliums moderna historia, efter börsnoteringen 1994.

1994 Consilium noteras den 11 maj på Stockholmsbörsens O-lista.

1997 Consilium lanserar världens första integrerade brandlarm- och gasdetekteringssystem. Samma år förvärvar Consilium ett utvecklingsprojekt för marina färdskrivare.

2000 Consilium förvärvar japanska Nittans marina brandlarmsverksamhet.

2003 Consilium utvecklar ett brandlarmsystem anpassat för tågmarknaden.

2004 Consilium förvärvar den norska konkurrenten Servoteknikk (brandlarm).

2005 Consilium lanserar en enklare marin färdskrivare, Consilium S-VDR, som en reaktion på nya internationella regelverk.

2006 Consilium och japanska Nittan slår samman sina skandinaviska brandlarmsverksamheter för landmarknaden i ett nytt bolag, CN System AB.

2007 Consilium blir en koncern med tydligare fokus på produkter och system för säkerhet och navigation i samband med att Precomp Solutions AB (publ), tidigare Consilium Components, delas ut till aktieägarna.

2008 Consilium etablerar ett nytt affärsområde som ett resultat av en allt starkare efterfrågan från olje- och gasindustrin, framför allt i Mellanöstern. Affärsområdet, Automation, har tidigare varit ett projekt inom ramen för Consiliums affärsutveckling.

2009 Consilium fusionerar verksamheterna inom affärsområde Brand & Gas och affärsområde Navigation till ett nytt affärsområde: Consilium Marine & Safety.

2011 Som ett resultat av att försäljningen av brandsäkerhetssystem till den landbaserade olje- och gasindustrin successivt har ökat i betydelse ändrar affärsområde Automation namn till Fire safety & Automation.

2012 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det svenska brandskyddsföretaget Incendium. Consilium emitterar ett obligationslån om 325,0 MSEK, vilket gör företaget finansiellt oberoende av bankfinansiering för egen tillväxt och skapar förutsättningar att ta aktiv del i omstrukturerings av marknaden under rådande lågkonjunktur. Consilium tecknar globalt avtal med Honeywell Life Safety avseende försäljning och service av ELTEK:s marina produkter.

2013 Consilium ökar sitt fokus på säkerhet och avyttrar radarverksamheten. Stora utvecklingsresurser satsas på arbetet med att säkerställa kommande systems säkerhetsfunktioner enligt SIL2 och RAMS.

2014 Consilium förvärvar aktiemajoriteten i det indiska brandsäkerhetsföretaget Sureland Fire & Security. Consilium förvärvar 60 procent av aktierna i det norska brandsäkerhetsföretaget JKK Group, med dotterbolag i Norge och Kina. Consilium förvärvar 40 procent av aktierna i det italienska brandlarmsföretaget MicroData.

2015 Consilium förstärker sin produkt- och marknadsorganisation genom förvärv av bolag i Australien, Finland och Nederländerna, samt genom ökat ägande i delägda bolag i Sverige, Norge och Indien. Två nya marknadsbolag etableras inom affärsområde Fire safety & Automation i Malaysia och Marocko. Consilium öppnar även ett kontor i Stavanger för marknadsföring av brandlarm till den norska offshoreindustrin.

2016 Consilium får order att leverera kompletta brandsäkerhetssystem till världens största solkraftverk under uppbyggnad i Marocko. Under året får Consilium ytterligare ett genombrott i form av en order på företagets nya SIL2-godkända brandlarm som ska installeras på en oljeproduktionsplattform i Nordsjön. Consilium genomför ett antal strategiska förvärv under 2016, varav 79 procent av aktierna i Micropack (Engineering) Ltd är det största, samt utökar sitt aktieinnehav i bolaget Consilium Säkerhet Syd AB från 30 procent till 50,03 procent. I slutet av året ändrar Consilium namn på affärsområde Fire safety & Automation till Safety Engineering som bättre beskriver det samlade erbjudandet.

2017 Consilium förvärvar majoriteten av aktierna i det amerikanska brandsäkerhetsbolaget ACAF Systems Inc. ACAF Systems har utvecklat ett system som möjliggör effektivare släckning av bränder, med användande av mindre vatten och skum, och på kortare tid, än med konventionella skumsläckningssystem. ACAF:s lösning genererar "Compressed Air Foam" som dessutom är biologiskt nedbrytningsbart. För att stärka koncernens balansräkning och finansiella ställning emitterade Consilium under 2017 hybridobligationer om 200 MSEK. Emissionen ger Consilium en ökad flexibilitet att genomföra lönsamma investeringar samt gynnar bolagets relation med större kunder på internationella marknader, särskilt i samband med tecknandet av långa leverans- och serviceavtal för säkerhetssystem. Under året etablerar Consilium även sitt första marknadsbolag i Frankrike.

FOR ALL THOSE MOMENTS
WHEN SAFETY MATTERS

www.consilium.se